

ОШ „Јован Стерија Поповић“
Нови Београд

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ
1.део

20. јун 2022.г

Основна школа
"Јован Стерија Поповић"
Ул. Војвођанска 61
Нови Београд

Дел.бр. 435//01-224

Датум 20.06.2022.г.

На основу чл. 61. став 2. и чл.119. став 1. тачка 2. Закона о основама система образовања и васпитања (Сл. Гласник РС бр. 88/17, 27/18, 10/19, 6/20 и 129/21) Школски одбор на својој седници одржаној дана 20.06.2022.г. једногласно је, са седам гласова "за", донео

ОДЛУКУ

Усваја се Школски програм за период 2022.г. - 2026.г.

Председник школског одбора

M. Ivanović
Маријана Ивановић

Основна школа "Јован Стерија Поповић"
Ул. Војвођанска 61, 11070 Нови Београд

тел/факс: (011)22-77-130; 22-77-172; 318-96-01; 318-96-02;
email:ossterija@vektor.net

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ПЕРИОД 2022/26. ГОДИНЕ

УВОДНИ ДЕО

Школски програм за први и други циклус основног образовања и васпитања ОШ „Јован Стерија Поповић“ припремио је Стручни актив за развој школског програма.

Школски програм доноси се на основу наставног плана и програма наставе и учења у складу са Законом и представља основу на којој сваки наставник и стручни сарадник планира и реализује свој рад.

Школским програмом обезбеђује се остваривање циљева образовања и стандарда постигнућа, према потребама ученика и родитеља, односно старатеља и локалне заједнице.

Школски програм за први и други циклус основног образовања и васпитања је основни је радни документ који обухвата све садржаје обавезних, обавезних изборних и изборних и предмета.

Процесе и активности који су усмерени на остваривање циљева, задатака и исхода, а који су регулисани на националном и школском нивоу.

1.ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Циљеви образовања и васпитања јесу:

1. пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког детета и ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
2. стицање квалитетних знања и вештина и формирање вредносних ставова (у даљем тексту: знања, вештине и ставови), језичке, математичке, научне, уметничке, културне, техничке, информатичке писмености, неопходних за живот и рад у савременом друштву;
3. развој стваралачких способности, креативности, естетске перцепције и укуса;
4. развој способности проналажења, анализирања, примене и саопштавања информација, уз вешто и ефикасно коришћење информационо-комуникационих технологија;
5. оспособљавање за решавање проблема, повезивање и примену знања и вештина у даљем образовању, професионалном раду и свакодневном животу;
6. развој мотивације за учење, оспособљавање за самостално учење, учење и образовање током целог живота и укључивање у међународне образовне и професионалне процесе;
7. развој свести о себи, самоиницијативе, способности самовредновања и изражавања свог мишљења;
8. оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
9. развој кључних компетенција потребних за живот у савременом друштву, оспособљавање за рад и занимање стварањем стручних компетенција, у складу са захтевима занимања, развојем савремене науке, економије, технике и технологије;
10. развој и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности
11. развој свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине, еколошке етике и заштите животиња;
12. развој способности комуницирања, дијалога, осећања солидарности, квалитетне и ефикасне сарадње са другима и способности за тимски рад и неговање другарства и пријатељства;
13. развијање способности за улогу одговорног грађанина, за живот у демократски уређеном и хуманом друштву заснованом на поштовању људских и грађанских права, права на различитост и бризи за друге, као и основних вредности правде, истине, слободе, поштења и личне одговорности;
14. формирање ставова, уверења и система вредности, развој личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности држави Србији, поштовање и неговање српског језика и свог језика, традиције и културе српског народа, националних мањина и етничких заједница, других народа, развијање мултикултурализма, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
15. развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, толеранције и уважавање различитости.

Општи исходи и стандарди образовања и васпитања

Општи исходи образовања и васпитања резултат су целокупног процеса образовања и васпитања којим се обезбеђује да ученици стекну знања, вештине и вредносне ставове који ће допринети њиховом развоју и успеху, развоју и успеху њихових породица, заједнице и друштва у целини.

Систем образовања и васпитања мора да обезбеди све услове да ученици и постижу опште исходе, односно буду оспособљени да:

1. усвајају и изграђују знање, примењују и размењују стечено знање;
2. науче како да уче и да користе свој ум;
- 2а) овладају знањима и вештинама потребним за наставак школовања и укључивање у свет рада;
3. идентификују и решавају проблеме и доносе одлуке користећи критичко и креативно мишљење;
4. раде ефикасно са другима као чланови тима, групе, организације и заједнице;
5. одговорно и ефикасно управљају собом и својим активностима;
6. прикупљају, анализирају, организују и критички процењују информације;
7. ефикасно комуницирају користећи се разноврсним вербалним, визуелним и симболичким средствима;
8. ефикасно и критички користе науку и технологију, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животној средини;
9. схватају свет као целину повезаних система и приликом решавања конкретних проблема разумеју да нису изоловани;
10. покрећу и спремно прихватају промене, преузимају одговорност и имају предузетнички приступ и јасну оријентацију ка остварењу циљева и постизању успеха.

Принципи на којима се заснива образовни процес

- Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености, неопходне за живот у савременом и сложеном друштву
- Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учење у економском, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развоју друштва.

Циљеви и задаци програма образовања су:

- Развој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика нужних за разумевање природе, друштва, света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима
- Подстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученика
- Оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења
- Оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот

- Развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиције и културе националних мањинач
- Омогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивањач
- Развијање свести о значају заштите и очување природе и животне средине
- Усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштвач
- Уважавање плурализма вредности и омогућавање, подстицање и изградња сопственог система вредности и вредносних ставова који се темеље на начелима различитости и добробити за свеч
- Развијање код деце и ученика радозналости и отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница, као и етничке и верске толеранције, јачање поверења међу децом и ученицима и спречавање понашања која нарушавају остваривање права на различитостч
- Поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски уређеном друштвуч
- Развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности

Исходи

Након завршетка основног образовања и васпитања ученици ће:

- 1) имати усвојен интегрисани систем научно заснованих знања о природи и друштву и бити способни да тако стечена знања примењују и размењују;
- 2) умети да ефикасно усмено и писмено комуницирају на српском, односно на српском и језику националне мањине и најмање једном страном језику користећи се разноврсним вербалним, визуелним и симболичким средствима;
- 3) бити функционално писмени у математичком, научном и финансијском домену;
- 4) умети да ефикасно и критички користе научна знања и технологију, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животној средини;
- 5) бити способни да разумеју различите форме уметничког изражавања и да их користе за сопствено изражавање;
- 6) бити оспособљени за самостално учење;
- 7) бити способни да прикупљају, анализирају и критички процењују информације;
- 8) моћи да идентификују и решавају проблеме и доносе одлуке користећи критичко и креативно мишљење и релевантна знања;
- 9) бити спремни да прихвате изазове и промене уз одговоран однос према себи и својим активностима;
- 10) бити одговорни према сопственом здрављу и његовом очувању;
- 11) умети да препознају и уваже људска и дечја права и бити способни да активно учествују у њиховом остваривању;
- 12) имати развијено осећање припадности сопственој породици, нацији и култури, познавати сопствену традицију и доприносити њеном очувању и развоју;
- 13) знати и поштовати традицију, идентитет и културу других заједница и бити способни да сарађују са њиховим припадницима;
- 14) бити способни да ефикасно и конструктивно раде као чланови тима, групе, организације и заједнице

Наставни план за обавезне изборне предмете - други циклус образовања

Редни број	Обавезни изборни наставни предмет	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње
1.	Верска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Грађ.васпитање	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Немачки језик	2	72	2	72	2	72	2	72
4.	Матерњи језик са елементима националне културе	2	72	2	72	2	72	2	72

ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА ЗА ПРВИ И ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Редни број	Облици образ.-васп. рада	ПРВИ РАЗРЕД		ДУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње
1.	Редовна настава	21-24	756-864	22-25	792-900	22-26	792-936	22-26	792-936
2.	Пројектна настава	/	/	/	/	/	/	1	36
3.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
4.	Додатна настава	/	/	/	/	1	36	1	36
5.	Настава у природи	7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње	

Редни број	Облици образ.-васп. рада	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње
1.	Редовна настава	28-31	1008-1116	29-32	1044-1152	31-33	10116-1188	31-33	1054-1122
2.	Слободне наставне активности	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	34
4.	Додатна настава	1	36	1	36	1	36	1	34

**ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА ЗА
ПРВИ И ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА**

Редни број	Остали облици образовно васпитног рада	ПРВИ РАЗРЕД		ДУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Екскурзије	/	1 дан	/	1 дан	/	1 дан	/	1 дан
Редни број	Остали облици образовно васпитног рада	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње	Недељно	Годишње
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Ваннаставне активности	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Екскурзије	/	До 2 дана	/	До 2 дана	/	До 2 дана	/	До 3 дана

3. ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Назив предмета	СРПСКИ ЈЕЗИК
Циљ	Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

Годишњи фонд часова	180	Недељни фонд часова	5
	Уџбеник	„ <i>Маша и Раша</i> ” – игра словима, Буквар за 1. разред основне школе; Зоран Б. Гаврић, Мирјана Ковачевић, КЛЕТ „ <i>Маша и Раша - Различак</i> ”, читанка за први разред основне школе, Радмила Жежељ, КЛЕТ или <i>ПОЧЕТНИЦА</i> , уџбенички комплет за први разред основне школе, Наташа Станковић Шошо, Маја Костић, ЛОГОС Свеска, прибор за писање, разредна словарица	

	остало	Приручници за учитеље , рачунар, презентације, игрице...
Наставне методе	Вербална, текстуална, писаних радова, илустративна, демонстративна, хеуристичка	
Иновације	Посећивање позоришних представа, интегративни дани, употреба паметне табле, интерактивних едукативних игрица,	
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену наученог, прати ниво савладаности
	ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, јавне и културне установе, природна окружења	
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци	

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ ПРОВЕРЕ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
<ul style="list-style-type: none"> - разликује изговорени глас и написано слово; изговорене и написане речи и реченице; - влада основном техником читања и писања ћириличног текста; - разуме оно што прочита; 	ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ	<p>Глас и слово; штампана и писана слова ћириличног писма.</p> <p>Речи и реченице као говорне и писане целине.</p> <p>Текстови засићени словима која се обрађују/текстови предвиђени за глобално читање.</p> <p>Све врсте текстова који су написани штампаним или писаним словима.</p> <p>Језичке игре.</p> <p>Аналитичко-синтетичка вежбања; лексичка и синтаксичка вежбања; моторичке вежбе.</p> <p>Писање (преписивање, самостално писање и диктат).</p> <p>Читање (шчитавање/глобално читање, гласно и тихо читање); питања којима се проверава разумевање прочитаног.</p>	<p>Читање</p> <p>Преписивање</p> <p>Диктат</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад са подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција

<p>- активно слуша и разуме садржај књижевноуметничког текста који му се чита;</p> <p>- препозна песму, причу и драмски текст;</p> <p>- одреди главни догађај, време (редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом;</p> <p>- уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина;</p> <p>- изрази своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу;</p> <p>- препозна загонетку и разуме њено значење;</p> <p>- препозна басну и разуме њено значење;</p>	<p>КЊИЖЕВНОСТ</p>	<p>Изговор и писање гласова који ученицима причињавају тешкоће (нпр. њ, њ; ц, ч; ј, љ).</p> <p>ШКОЛСКА ЛЕКТИРА</p> <p>Поезија</p> <p>Народна песма, <i>Ја сам чудо видео</i></p> <p>Јован Јовановић Змај, <i>Зимска песма</i></p> <p>Војислав Илић, <i>Пролетња зора</i>/Воја Царић, <i>Пролеће</i>/Мира Алечковић, <i>Ветар сејач</i></p> <p>Десанка Максимовић, <i>Првак</i>; <i>Хвалисави зечеви</i>/<i>У гостима</i>/<i>Ливадско звонце</i></p> <p>Гвидо Тартаља, <i>Китова беба</i>/<i>Мрави</i>/<i>Постеља за зеку</i></p> <p>Бранко Ћопић, <i>Јежева кућица</i> (читање у наставцима)</p> <p>Душан Радовић, <i>Јесења песма</i>/<i>Срећна Нова година</i></p> <p>Љубивоје Ршумовић, <i>Ау што је школа zgodна</i>; <i>Дете</i>/<i>Деца су украс света</i></p> <p>Стеван Раичковић, <i>Цртанка</i>/Бранислав Лазаревић, <i>Сликач</i></p> <p>Перо Зубац, <i>Добар друг ти вреди више</i></p> <p>Драгомир Ђорђевић, <i>Није лако бити дете</i></p> <p>Проза</p> <p>Народна прича, <i>Свети Сава и ђаци</i></p> <p>Народна прича, <i>Деда и репа</i> /<i>Голуб и пчела</i></p> <p>Народна басна, <i>Лисица и гавран</i></p> <p>Доситеј Обрадовић, <i>Два јарца</i>; <i>Две козе</i></p> <p>Лав Николајевич Толстој, <i>Два друга</i></p> <p>Драган Лукић, <i>Јоца вози тролејбус</i>/Игор Коларов, <i>Дум-дум Оливер и његов бубањ</i></p> <p>Ђуро Дамјановић, <i>Дан кад је јутро било слово</i>/Весна Ћоровић Бутрић, <i>Ноћни ћошак</i></p> <p>Избор из народних и ауторских загонетки (Десанка Максимовић, <i>Загонетке лаке за</i></p>	<p>Усмене провере</p> <p>Препричавање</p> <p>Контролна вежба</p>	<p>11.Предузимљивост и предузетничка компетенција</p>
--	-------------------	---	--	---

		<p><i>прваке ђаке</i>, Загонетке Григора Витеза и Бране Цветковића) Драмски текстови Гвидо Тартаља, <i>Зна он унапред</i> Душан Радовић, <i>Тужабаба</i> Александар Поповић, <i>Неће увек да буде први</i> Бора Ољачић, <i>Први дан у школи</i> Популарни и информативни текстови Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика, књижевности и културе (Свети Сава, Вук Стефановић Караџић, знаменита завичајна личност и др.); Милан Шипка: <i>Буквар</i> ДОМАЋА ЛЕКТИРА Јован Јовановић Змај, <i>Песме за децу</i> (избор) Избор из басни и сликовница за децу Књижевни појмови: - песма; - прича; - догађај; место и време збивања; - књижевни лик - изглед, основне особине и поступци; - драмски текст за децу; - шаљива песма; - басна; - загонетка.</p>		
	<p>ЈЕЗИК Грамматика, правопис и ортоепија</p>	<p>Реченица; реч; слово. Улога гласа/слова у разликовању значења изговорене односно написане речи. Реченице као обавештење, питање и заповест. Велико слово на почетку реченице, у писању личних имена и презимена, имена</p>	<p>Контролна вежба Диктат</p>	

<p>- разликује слово, реч и реченицу; - правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно интерпункцијским знаком на крају; - правилно употреби велико слово;</p> <p>- учтиво учествује у вођеном и слободном разговору; - обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима; - усмено препричава; усмено прича према слици/сликама и о доживљајима; - усмено описује ствари из непосредног окружења; - бира и користи одговарајуће речи у говору; на правилан начин користи нове речи у свакодневном говору; - напамет говори краће</p>		<p>насеља (једночланих) и назива места и улице у којој ученик живи, као и назив школе коју похађа. Правилно потписивање (име, па презиме). Тачка на крају реченице; место и функција упитника и узвичника у реченици.</p>		
<p>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</p>	<p>Говорење</p>	<p>Вођени и слободни разговор. Говорни предлошци. Усмена порука. Причање, препричавање и описивање. Казивање књижевног текста. Драмски, драматизовани текстови, сценска импровизација. Сценско извођење текста (драмско и луткарско). Богаћење речника: лексичке и синтаксичке вежбе. Разговорне, ситуационе и језичке игре.</p>	<p>Усмена провера Контролна вежба Писање састава Препричавање</p>	
	<p>Слушање</p>	<p>Стварне и симулиране ситуације. Слушна порука. Аудио-визуелни записи. Игре за развијање слушне пажње.</p>		
	<p>Писање</p>	<p>Питања о сопственом искуству, бићима, предметима, појавама, сликама, о књижевном и некњижевном тексту. Писана порука. Краћа текстуална целина: о сопственом искуству, о доживљају, о сликама, поводом књижевног текста. Реченице/кратак текст погодан за диктирање.</p>		
	<p>Читање</p>	<p>Књижевни текстови. Текстови са практичном наменом: позивница, упутство, списак за куповину и др.</p>		

<p>књижевне текстове; - учествује у сценском извођењу текста; - пажљиво и културно слуша саговорнике; - слуша, разуме и парафразира поруку; - слуша интерпретативно читање и казивање књижевних текстова ради разумевања и доживљавања; - примењује основна правописна правила; - пише читко и уредно; - писмено одговара на постављена питања; - спаја више реченица у краћу целину; - пише реченице по диктату примењујући основна правописна правила; - гласно чита, правилно и са разумевањем; - тихо чита (у себи) са разумевањем прочитаног; - пронађе информације експлицитно изнете у тексту.</p>			<p>Нелинеарни текстови: текст у табели, распоред часова, стрип, улазница и др. Информативни текстови: 1. уџбенички: Милан Шипка, <i>Буквар</i>; текстови о знаменитим личностима српске културе; 2. вануџбенички: о правилима учтивог понашања (бонтон); о месту у којем ученици живе; о животињама итд.</p>		
---	--	--	---	--	--

СТАНДАРДИ – ПРВИ РАЗРЕД СРПСКИ ЈЕЗИК	ниво знања
<p>1. У области ГОВОРНА КУЛТУРА ученик/ученица:</p> <p>1.1.СЈ.0.1.1. познаје основна начела вођења разговора: учествује у њему и слуша своје саговорнике</p> <p>1.1.СЈ.0.1.2. користи форме учтивог обраћања</p> <p>1.1.СЈ.0.1.3. казује текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха, без тзв. „певушења“ или „скандирања“</p> <p>1.1.СЈ.0.1.4. уме да преприча изабрани наративни текст на основу претходне заједничке израде плана текста</p> <p>1.1.СЈ.0.1.5. уме самостално (својим речима) да описује и да прича на задату тему</p> <p>1.1.СЈ.0.1.6. уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју</p> <p>У области ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ ученик/ученица:</p> <p>1.1.СЈ.1.2.1. влада основном техником почетног читања ћириличног текста</p> <p>1.1.СЈ.1.2.2. одговара на једноставна питања у вези са текстом,</p> <p>1.1.СЈ.1.2.3. познаје и користи основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора; садржај, речник)</p> <p>1.1.СЈ.1.2.4. одређује основну тему текста</p> <p>1.1.СЈ.1.2.5. разуме дословно значење текста</p> <p>1.1.СЈ.1.2.5. процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли му се допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликова и ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издваја речи које су му непознате</p> <p>У области ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ ученик/ученица:</p> <p>1.1.СЈ.1.3.1. пише писаним словима ћирилице</p> <p>1.1.СЈ.1.3.2. уме да се потпише</p> <p>1.1.СЈ.1.3.3. почиње реченицу великим почетним словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком</p> <p>1.1.СЈ.1.3.4. употребљава велико почетно слово приликом писања личних имена, назива школа и насеља (једночл)</p> <p>1.1.СЈ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре</p> <p>1.1.СЈ.1.3.6. издваја наслов, углавном се држи теме</p> <p>1.1.СЈ.1.3.7. препричава кратак једноставан текст</p> <p>1.1.СЈ.1.3.8. користи скроман фонд речи (у односу на узраст); правилно употребљава познате речи</p> <p>1.1.СЈ.1.3.9. пише кратку поруку (о томе куда иде, зашто касни, и сл.)</p> <p>1.1.СЈ.1.3.10. пише честитку (за Нову годину, рођендан)</p>	ОСНОВНИ НИВО

<p>4. У подобласти ГРАМАТИКА, у типичним школским примерима, ученик/ученица:</p> <p>1.1.CJ.1.4.1. препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/ одричности (потврдне и одричне)</p> <p>У подобласти ЛЕКСИКОЛО-ГИЈА ученик/ученица:</p> <p>1.1.CJ.1.4.4. препознаје антонимију</p> <p>1.1.CJ.1.4.5. познаје значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи и сл.)</p> <p>5. У области КЊИЖЕВНОСТ ученик/ученица:</p> <p>1.1.CJ.1.5.1. препознаје књижевне родове на основу формалних одлика поезије, прозе</p> <p>1.1.CJ.1.5.2. препознаје књижевне врсте (бајку и басну)</p> <p>1.1.CJ.1.5.3. одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевно-уметничком тексту</p> <p>1.1.CJ.1.5.4. одређује време и место дешавања радње у књижевноуметничком тексту</p>	
<p>2. У области ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ ученик/ученица:</p> <p>1.1.CJ.2.2.1. чита текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха;</p> <p>1.1.CJ.2.2.2. изводи једноставне закључке у вези са текстом,</p> <p>1.1.CJ.2.2.3. одређује след догађаја у тексту</p> <p>1.1.CJ.2.2.4. успоставља везу између информација исказаних у линеарном и нелинеарном тексту (нпр. проналази део/деталј који је приказан на илустрацији)</p> <p>1.1.CJ.2.2.5. одређује основни смисао текста и његову намену</p> <p>1.1.CJ.2.2.6. изводи једноставне закључке на основу текста (предвиђа даљи ток радње, објашњава расплет, уочава међусобну повезаност догађаја, на основу поступака јунака/актера закључује о њиховим особинама, осећањима...)</p> <p>1.1.CJ.2.2.7. износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/не допада, због чега му је занимљив/незанимљив; да ли се слаже/не слаже са поступцима ликова</p> <p>3. У области ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ ученик/ученица:</p> <p>1.1.CJ.2.3.1. зна и користи ћирилицу</p> <p>1.1.CJ.2.3.2. пише јасним и потпуним реченицама</p> <p>1.1.CJ.2.3.3. језички израз прилагођава комуникативној ситуацији (формалној/неформалној)</p> <p>1.1.CJ.2.3.4. саставља кратак текст на задату тему</p> <p>1.1.CJ.2.3.5. користи фонд речи примерен узрасту;</p> <p>4. У подобласти ГРАМАТИКА, у типичним школским примерима, ученик/ученица:</p> <p>1.1.CJ.2.4.1. одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и</p>	<p>средњи ниво</p>

<p>по потврдности/одричности (потврдне и одричне) 1.2.CJ.2.4.2. саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику</p> <p>У подобласти ЛЕКСИКОЛОГИЈА ученик/ученица: 1.1.CJ.2.4.8. препознаје синонимију 1.1.CJ.2.4.9. препознаје значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.)</p> <p>5. У области КЊИЖЕВНОСТ ученик/ученица: 1.1.CJ.2.5.1. препознаје фолклорне форме (кратке народне умотворине -пословице, загонетке, брзалице) 1.1.CJ.2.5.2. препознаје стих и строфу у лирској песни 1.1.CJ.2.5.3. одређује карактеристичне особине, осећања, изглед и поступке ликова 1.1.CJ.2.5.4. уочава везе међу догађајима (нпр. одређује редослед догађаја у књижевно- уметничком тексту)</p>	
<p>У области ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ ученик/ученица: 1.1.CJ.3.2.1. изводи закључке на основу текста, обједињујући информације из различитих делова текста 1.1.CJ.3.2.2. изводи закључке на основу текста и издваја делове текста који их поткрепљују; 1.1.CJ.3.2.3. процењује сврху информа-тивног текста у односу на предвиђену намену (нпр. који од два текста боље описује дату слику, да ли је упутство за (познату) игру потпуно и сл.) 1.1.CJ.3.2.4. објашњава и вреднује догађаје и поступке ликова у тексту (нпр. објашњава зашто је лик поступио на одређен начин, или вреднује крај приче у односу на своја предвиђања током читања текста, или износи свој став о догађајима из текста)</p> <p>3. У области ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ ученик/ученица: 1.1.CJ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама 1.1.CJ.3.3.2. јасно структурира текст (уводни, средишњи и завршни део текста); 1.1.CJ.3.3.3. користи богат фонд речи (у односу на узраст)</p> <p>4. У подобласти ГРАМАТИКА, у типичним школским примерима, ученик/ученица: ///</p> <p>У подобласти ЛЕКСИКОЛОГИЈА ученик/ученица: 1.1.CJ.3.4.1. одређује значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и текста/ контекста у којем су употребљени 1.1.CJ.3.4.2. употребљава речи у основном и пренесеном/ фигуративном значењу</p> <p>5. У области КЊИЖЕВНОСТ ученик/ученица:</p>	<p>напредни ниво</p>

1.1.CJ.3.5.1. тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст
 1.1.CJ.3.5.2. уочава узрочно-последичне везе међу догађајима у тексту

Распоред наставних тема по месецима у години за први разред 2022/2023.

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ СРПСКИ ЈЕЗИК	МЕСЕЦ У ГОДИНИ									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Почетно читање и писање										
Језичка култура										
Језик										
Књижевност										

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ ПРОВЕРЕ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Комуникативне функције			
- поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства; - представи себе и другог; - разуме јасно постављена једноставна питања личне	ПОЗДРАВЉАЊЕ	Језичке активности у комуникативним ситуацијама Реаговање на усмени импулс саговорника (наставника, вршњака, и слично); успостављање контакта при сусрету. Садржаји	Усмена провера Контролне вежбе	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад са подацима и

<p>природе и одговара на њих; - разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих; - даје кратка и једноставна упутства и налоге; - разуме позив и реагује на њега;</p>		<p><i>Hi! Hello. Good morning/afternoon/evening/night. How are you? I'm fine, thank you, and you? Goodbye. Bye. See you (later/tomorrow). Have a nice day/weekend! Thanks, same to you!</i></p> <p>(Интер)културни садржаји: Формално и неформално поздрављање; устаљена правила учтивости.</p>		<p>информацијама 4.Дигитална компетенција 5.Решавање проблема 6.Сарадња 7.Одговорно учешће у</p>
<p>- упути позив на заједничку активност; - разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих; - упути кратке и једноставне молбе; - искаже и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин; - разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих; - упути једноставне честитке; - препозна и именује жива бића, предмете и места из непосредног окружења; - разуме једноставне описе живих бића, предмета и места; - опише жива бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; - разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; - изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима; - разуме једноставна</p>	<p>ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ; ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ; ДАВАЊЕ И И ТРАЖЕЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О ДРУГИМА</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање кратких и једноставних текстова у којима се неко представља; представљање себе и других особа, присутних и одсутних.</p> <p>Садржаји <i>My name's Maria/I'm Maria. What's your name? This is my friend. His name's/name is Marko. Maria, this is Barbara. Barbara, this is Maria. This is Miss Ivona. She's my teacher. That is Mr Jones. He's your teacher. How old are you? I'm seven. He's ten. Who's this/that? It's my father. Is Tom your brother/friend? Yes, he is/No, he isn't. Is Jane your sister/friend? Yes, she is/No, she isn't. Who's in the picture? It's my sister. Her name's Susan.</i></p> <p>Личне заменице у функцији субјекта - <i>I, you ...</i> Присвојни придеви- <i>my, your...</i> Показне заменице - <i>this, that</i> Глагол <i>to be - the Present Simple Tense</i> Питања <i>sa Who /How (old)</i> Основни бројеви (1-10)</p> <p>(Интер)културни садржаји: Препознавање најосновнијих сличности и разлика у начину упознавања и представљања у нашој земљи и земљама енглеског говорног подручја.</p>	<p>Usmena provera Kontrolne vežbe</p>	<p>демократском друштву 8.Одговоран однос према здрављу 9.Одговоран однос према околини 10.Естетичка компетенција 11.Предузимљивост и предузетничка компетенција</p>

<p>обавештења о положају у простору и реагује на њих; - тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о положају у простору; - разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих; - тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање; - разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих; - тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима.</p>	<p>РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ ЈЕДНОСТАВНИХ УПУТСТАВА И НАЛОГА</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање налога и упутстава и реаговање на њих; давање кратких и једноставних упутстава (комуникација у учионици - упутства и налози које размењују учесници у наставном процесу, упутства за игру и слично).</p> <p>Садржаји <i>Let's start. Quiet, please. Listen to me! Look! Look at me/the picture! Sit down. Stand up. Turn around. Jump. Say hello/goodbye to your friend. Open/Close your books/notebooks. Put down your pencils. Pick up the rubber. Wash your hands. Open the window, please. Come in. Come here/to the board. Give me your book, please. Don't do that. Listen and say/sing/do/number/match/draw/repeat... Cut out/stick/touch/point to... Colour the door yellow. Count from ... to My turn now. Hurry up! Quick! Watch out! I understand/I don't understand. I'm finished.</i></p> <p>Императив</p> <p>(Интер)културни садржаји: Поштовање основних норми учтивости; дечје песме одговарајућег садржаја.</p>	<p>Усмена провера</p> <p>Контролне вежбе</p>	
	<p>ПОЗИВ И РЕАГОВАЊЕ НА ПОЗИВ ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање кратких једноставних позива на заједничку активност и реаговање на њих (позив на рођендан, игру, дружење...); упућивање и прихватање/одбијање позива на заједничку активност, уз коришћење најједноставнијих израза.</p>	<p>Усмена провера</p> <p>Контролне вежбе</p>	

		<p>Садржаји <i>Let's play football/the memory game/go to the park/sing. Come and play with me! Come to my birthday party. Cool! Super! Great! OK. All right. Sorry, I can't.</i></p> <p>Императив</p> <p>(Интер)културни садржаји: Прикладно прихватање и одбијање позива; прослава рођендана, игре, забава и разонода.</p>		
	<p>ИСКАЗИВАЊЕ МОЛБЕ, ЗАХВАЛНОСТИ И ИЗВИЊЕЊА</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање једноставних исказа којима се тражи помоћ, услуга или обавештење; давање једноставног, усменог одговора на исказану молбу; изражавање и прихватање молби, захвалности и извињења.</p> <p>Садржаји <i>Can I have an apple, please? Yes, here you are. Thank you/Thank you, Maria/Thanks. You're welcome. No, sorry/Not now/No, you can't. Can you help me, please? Can/May I have some water, please? Can/May I go to the toilet/go out/come in? Excuse me, Teacher, ...? I can't see. Can you move, please? Sorry, can you repeat that, please? I'm sorry I'm late. It's OK. No problem.</i></p> <p>Модални глаголи за изражавање молбе - <i>can/may</i></p> <p>(Интер)културни садржаји: Правила учтиве комуникације.</p>	<p>Усмена провера</p> <p>Контролне вежбе</p>	
	<p>ЧЕСТИТАЊЕ</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p>	<p>Усмена провера</p>	

		<p>Слушање кратких и једноставних устаљених израза којима се честита празник, рођендан; реаговање на упућену честитку и упућивање кратких пригодних честитки.</p> <p>Садржаји <i>Happy birthday to you! Merry Christmas! Happy New Year! Happy Easter! Thanks, same to you!</i></p> <p>(Интер)културни садржаји: Најзначајнији празници и начин обележавања/прославе и честитања; пригодне дечје песме и игре.</p>	<p>Контролне вежбе</p>	
	<p>ОПИСИВАЊЕ ЖИВИХ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА И ПОЈАВА</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама</p> <p>Слушање краћих једноставних описа живих бића, предмета и места у којима се појављују информације о спољном изгледу, појавним облицима, димензијама и осталим најједноставнијим карактеристикама; давање кратких усмених описа живих бића, предмета и места.</p> <p>Садржаји <i>It's a/an... It's short/long/small/big/blue... It's a blue ruler. I can see one red apple and two yellow bananas/three blue and four orange balloons. Here's a crayon. What colour is it?It's blue/The crayon is blue.</i></p> <p>Глаголи <i>have got, to be</i> за давање описа Правилна множина именица: <i>book - books, apple - apples...</i> Модални глагол <i>can</i> уз глагол <i>see</i></p> <p>(Интер)културни садржаји:</p>		

		Дечје песме и приче одговарајућег садржаја.		
	ИСКАЗИВАЊЕ ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање исказа у вези са потребама, осетима, осећањима; саопштавање својих потреба, осета и осећања и (емпатично) реаговање на туђа.</p> <p>Садржаји <i>I'm thirsty/hungry. Here's a sandwich for you. Do you want some water? Yes, please. No, thank you. Are you happy/sad/hot/cold?</i></p> <p><i>The Present Simple Tense (be, want)</i> Модални глагол <i>can</i> за изражавање предлога</p> <p>(Интер)културни садржаји: Правила учтиве комуникације.</p>	Усмена провера Контролне вежбе	
	ИСКАЗИВАЊЕ ПОЛОЖАЈА У ПРОСТОРУ	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање кратких текстова у којима се на једноставан начин описује положај у простору; усмено тражење и давање информација о положају у простору.</p> <p>Садржаји <i>Where's my dad? Is he in the bedroom? No, he's in the bathroom. Where's your dog? It's in the garden. Where's my bag? It's on the chair. Where's the toilet? It's here/over there.</i></p> <p>Прилози и предлози за изражавање положаја и просторних односа - <i>here, there, in, on</i> Питања са <i>Where</i></p> <p>(Интер)културни садржаји: Култура становања: село, град.</p>	Усмена провера Контролне вежбе	

	<p>ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА/НЕПРИПАДА ЊА И ПОСЕДОВАЊА/НЕПОСЕДО ВАЊА</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање кратких текстова с једноставним исказима за изражавање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања и реаговање на њих; усмено исказивање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања.</p> <p>Садржаји <i>This is my ball. Is that your bike? I've got a dog. Have you got a pet? He/She's got two brothers. Who's got a/an...?</i></p> <p>Присвојни придевиту, <i>your...</i> <i>Have got</i> за изражавање припадања/поседовања</p> <p>(Интер)културни садржаји: Породица, пријатељи, кућни љубимци, играчке.</p>	<p>Усмена провера</p> <p>Контролне вежбе</p>	
	<p>ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА/НЕДОПАДАЊА</p>	<p>Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање кратких текстова с једноставним исказима за изражавање допадања/недопадања и реаговање на њих; усмено исказивање слагања/неслагања, допадања/недопадања</p> <p>Садржаји <i>Do you like ice cream? Yes, I do/No, I don't. I like apples and oranges. I don't like milk or cheese. Do you like games?</i></p> <p><i>The Present Simple Tense</i> глагола <i>like</i></p> <p>(Интер)културни садржаји: Храна и пиће.</p>	<p>Усмена провера</p> <p>Контролне вежбе</p>	

Распоред наставних тема по месецима у години за први разред 2022/2023.

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	МЕСЕЦ У ГОДИНИ									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Hello	■									
My birthday	■	■								
At school		■	■							
My family			■	■						
My body				■	■					
My pets					■	■	■			
My house							■	■		
Food								■	■	
I'm excited									■	■
Goodbye										■

Назив
предмета

МАТЕМАТИКА

Циљ

Циљ учења предмета математика је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Годишњи фонд часова	180	Недељни фонд часова	5
Наставна средства	Уџбеник	<i>Математика 1, уџбеник из четири дела за први разред основне школе; Ива Иванчевић Илић, Сенка Тахировић, НОВИ ЛОГОС</i>	
	Остало	Свеска, прибор за писање, модели геометријских тела, рачунаљке, математичка коцка, справе за мерење дужине и новчанице, рачунар, презентације, интернет, игрице	
Наставне методе	Вербална, текстуална, демонстративна, илустративна, хеуристичка		
Иновације	Рачунање помоћу математичке коцке, интегративни дани, употреба паметне табле, интерактивних едукативних игрица		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену наученог, прати ниво савладаности	
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно (посматрање, уочавање, одређивање, упоређивање, образлагање, цртање, запажање, разликовање, именовање, откривање, класификовање, бројање, читање, записивање, увиђање, анализа, проверавање, мерење, процењивање, писање, резање, пресавијање)	
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, јавне установе, природно окружење		
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци		

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА		САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУ-ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
- одреди међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло; - упореди предмете и бића по величини; - уочи и именује геометријске	ГЕОМЕТРИЈА	ПОЛОЖАЈ, ВЕЛИЧИНА И ОБЛИК ПРЕДМЕТА	Просторне релације. Величина предмета и бића. Геометријска тела: лопта, коцка, квадар, ваљак, пирамида и купа. Геометријске фигуре: круг, правоугаоник, квадрат и троугао.	Контролна вежба Усмена провера	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад са подацима и информацијама 4. Дигитална

<p>облике предмета из непосредне околине; - именује геометријска тела и фигуре; - групише предмете и бића са заједничким својством; - сложи/разложи фигуру која се састоји од познатих облика; - разликује: криву, праву, изломљену, затворену и отворену линију; - црта праву линију и дуж помоћу лењира; - броји унапред и уназад и са прескоком; - прочита, запише, упореди и уреди бројеве прве стотине и прикаже их на бројевној правој; - користи редне бројеве; - разликује парне и непарне бројеве, одреди највећи и најмањи број, претходника и следбеника; - користи појмове: сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика; - сабира и одузима два једноцифрена броја не записујући поступак; - сабира и одузима до 100 без прелаза преко десетице; - растави број на сабирке и примени замену места и здруживање сабирака ради лакшег рачунања; - реши текстуални задатак са једном операцијом; - разликује новчане апоене до</p>		<p>ЛИНИЈЕ</p>	<p>Права, крива и изломљена линија. Затворена и отворена линија. Тачка и линија. Дуж.</p>	<p>Контролна вежба Усмена провера</p>	<p>компетенција 5.Решавање проблема 6.Сарадња 7.Одговорно учешће у демократском друштву 8.Одговоран однос према здрављу 9.Одговоран однос према околини 10.Естетичка компетенција 11.Предузимљивост и предузетничка компетенција</p>
	<p>БРОЈЕВИ</p>		<p>Бројање, писање и читање бројева. Приказивање бројева помоћу тачака на бројевној правој. Упоредивање бројева. Редни бројеви. Сабирање и одузимање бројева у оквиру 20 и приказивање на бројевној правој. Сабирање и одузимање бројева до 100 без прелаза преко десетице и приказивање на бројевној правој. Својства сабирања. Откривање непознатог броја у једнакостима с једном операцијом. Динар, кованице и новчанице до 100 динара.</p>	<p>Контролна вежба Усмена провера</p>	
	<p>МЕРЕЊЕ И МЕРЕ</p>		<p>Мерење дужине нестандартним јединицама мере.</p>	<p>Контролна вежба Усмена</p>	

<p>100 динара и упореди њихову вредност; - уочи правило и одреди следећи члан започетог низа; - прочита и користи податке са једноставнијег стубичног и сликовног дијаграма или табеле; - измери дужину задатом, нестандардном јединицом мере; - преслика тачке и фигуре у квадратној мрежи на основу задатог упутства.</p>			<p>провера</p>	
---	--	--	----------------	--

<p>СТАНДАРДИ – ПРВИ РАЗРЕД МАТЕМАТИКА</p>	<p>ниво знања</p>
<p>У области ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ОПЕРАЦИЈЕ СА ЊИМА ученик/ученица: 1.1.МА.1.1.1. зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини у оквиру прве стотине 1.1.МА.1.1.2. рачуна вредност бројевног израза са једном операцијом сабирања или одузимања у оквиру прве стотине без прелаза преко десетице 1.1.МА.1.1.3. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом</p> <p>2. У области ГЕОМЕТРИЈА ученик/ученица: 1.1.МА.1.2.1. уме да именује геометријске фигуре (квадрат, круг, троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа) 1.1.МА.1.2.2. зна јединице за мерење дужине 1.1.МА.1.2.3. користи поступак мерења дужине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица</p> <p>4. У области МЕРЕЊЕ И МЕРЕ ученик/ученица: 1.1.МА.1.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у једноставним сит.</p>	<p>ОСНОВНИ НИВО</p>

<p>1. У области ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ОПЕРАЦИЈЕ СА ЊИМА ученик/ученица: 1.1.МА.2.1.1. уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, след. бр) 1.1.МА.2.1.2. уме да одреди десетицу, најближу датом броју 1.1.МА.2.1.3. сабира и одузима, рачуна вредност израза у оквиру прве стотине 1.1.МА.2.1.4. рачуна вредност израза с највише две операције у оквиру прве стотине</p> <p>2. У области ГЕОМЕТРИЈА ученик/ученица: 1.1.МА.2.2.1. уочава међусобне односе објеката и геометријских фигура и тела у простору</p> <p>4. У области МЕРЕЊЕ И МЕРЕ ученик/ученица: 1.1.МА.2.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у сложенијим ситуацијама</p>	<p>средњи ниво</p>
<p>1. У области ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ОПЕРАЦИЈЕ СА ЊИМА ученик/ученица: 1.1.МА.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака 1.1.МА.3.1.2. зна својства операције сабирања и уме да их примени. 1.1.МА.3.1.3. уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми</p>	<p>напредни ниво</p>

Распоред наставних тема по месецима у години

<p>НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ МАТЕМАТИКА</p>	<p>МЕСЕЦ У ГОДИНИ</p>									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Геометрија (положај, величина и облик предмета)										
Геометрија (линије)										
Бројеви										
Мерење и мере										

Назив предмета	СВЕТ ОКО НАС
Циљ	Циљ учења предмета свет око нас јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Годишњи фонд часова	72	Недељни фонд часова	2
Наставна средства	Уџбеник остало	МАША И РАША- СВЕТ ОКО НАС, уџбеник за први разред основне школе; Зоран Б. Гаврић, Драгица Миловановић, КЛЕТ Свеска, прибор за писање, енциклопедије, приручници за наставнике, рачунар, презентације, игрице...	
Наставне методе	Вербална, текстуална, писаних радова, илистративна, демонстративна, хеуристичка		
Иновације	интегративни дани, употреба паметне табле, интерактивних едукативних игрица, интернет, презентације		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену наученог, прати ниво савладаности	
	ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно	
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, јавне установе, природна окружења		
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци		

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА		САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУ-ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
- препозна и искаже радост, страх, тугу и бес уважавајући себе и	НЕПОСРЕДНО ОКРУЖЕЊЕ	Ја и други	Основна осећања (радост, страх, туга и бес).	Усмена провера,	1. Компетенција за целоживотно учење

<p>друге;</p> <ul style="list-style-type: none"> - правремено и примерено ситуацији искаже своје основне животне потребе за храном, водом и одласком у тоалет; - се понаша тако да уважава различитости својих вршњака и других људи; - придржава се договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши; - сарађује са вршњацима у заједничким активностима; - одржава личну хигијену и адекватно се одева у циљу очувања здравља; - чува своју, школску и имовину других; - прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама: поплава, земљотрес, пожар; - својим речима опише пример неке опасне ситуације из свог непосредног окружења; - примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице; - снађе се у простору помоћу просторних одредница: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичних објеката; - одреди време својих активности помоћу временских одредница: 			<p>Основне животне потребе (дисање, храна, вода, спавање и потреба за тоалетом). Сличности и разлике по полу, старости, способностима и интересовањима.</p>	Контролне вежбе	<p>2. Комуникација 3. Рад са подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема</p>
		Породични дом, школа	<p>Групе људи: породица, школска заједница, разред, одељење, суседи. Права и обавезе чланова група. Правила понашања појединаца и групе. Празници: породични, школски.</p>	Усмена провера, Контролне вежбе	<p>6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и предузетничка компетенција</p>
		Здравље и безбедност	<p>Здрав начин живота: становање, одевање, исхрана, лична хигијена, рад, одмор. Безбедно понашање у саобраћају на путу од куће до школе (кретање улицом са и без тротоара, прелажење преко улице, безбедно место за игру). Опасне ситуације по живот, здравље и околину, превенција и правилно понашање (у дому и школској средини, саобраћају, током природних непогода).</p>	Усмена провера, Контролне вежбе	
		Оријентација у простору и времену	<p>Кретање и сналажење у простору у односу на просторне одреднице: напред-назад, лево-</p>	Усмена провера, Контролне	

<p>делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра;</p> <p>- посматрањем и опипавањем предмета одреди својства материјала: тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво- глатко;</p> <p>- учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене;</p> <p>- разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења;</p> <p>- препознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу: потоци, реке, баре, језера;</p> <p>- препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу: равница, брдо, планина;</p> <p>- идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа;</p> <p>- уочава разноврсност биљака и животиња на основу спољашњег изгледа;</p> <p>- препознаје главу, труп, руке и ноге као делове тела и њихову улогу у његовом свакодневном животу;</p> <p>- препознаје улогу чула вида, слуха, мириса, укуса и додир у његовом свакодневном функционисању и сазнавању окружења;</p> <p>- штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места;</p>			<p>десно, горе-доле и карактеристичне објекте.</p> <p>Сналажење у времену у односу на временске одреднице: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра.</p>	<p>вежбе</p>	
	Човек ствара	<p>Човек ради и ствара (материјали и средства за рад, производи људског рада).</p> <p>Материјали за израду предмета (дрво, камен, метал, стакло, гума, пластика, папир, тканина) и њихова својства (тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво-глатко).</p>	<p>Усмена провера, Контролне вежбе</p>		
	Разноврсност природе	<p>Сунчева светлост и топлота.</p> <p>Основна својства ваздуха: провидност, мирис, кретање.</p> <p>Облици појављивања воде: потоци, реке, баре, језера, киша, снег.</p> <p>Облици појављивања воде у непосредном окружењу.</p> <p>Основна својства воде: укус, мирис, провидност, раствара поједине материјале.</p> <p>Изглед земљишта: равница, брдо, планина.</p> <p>Изглед земљишта у непосредном окружењу.</p> <p>Основна својства земљишта: боја, растреситост, влажност;</p> <p>Карактеристичне биљке и животиње у непосредном</p>	<p>Усмена провера, Контролне вежбе</p>		

<p>- се понаша тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу; - повезује резултате учења и рада са уложеним трудом.</p>			<p>окружењу. Изглед и делови тела биљака. Изглед и делови тела животиња на примерима сисара, птица, риба, инсеката. Човеково тело - делови тела (глава, труп, руке и ноге) и чула (вида, слуха, укуса, мириса и додира). Значај воде, ваздуха, земљишта, сунчеве светлости и топлоте за живот биљака, животиња/човека. Одговоран однос човека према животној средини (штедња воде, одлагање отпада на предвиђена места, брига о биљкама и животињама).</p>		
---	--	--	--	--	--

СТАНДАРДИ – ПРВИ РАЗРЕД СВЕТ ОКО НАС	ниво знања
<p>У областима ЈА И ДРУГИ, ПОРОДИЧНИ ДОМ, ШКОЛА И ЗДРАВЉЕ И БЕЗБЕДНОСТ ученик/ученица: 1.1.ПД.1.1.1. зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови (породица, школа и насеље) 1.1.ПД.1.1.2. зна основна правила понашања у породици, школи и насељу 1.1.ПД.1.1.3. зна које људске делатности постоје и њихову улогу 1.1.ПД.1.1.4. зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите</p> <p>У области ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ ученик/ученица: 1.1.ПД.1.2.1. уме да препозна кретање тела у простору. 1.2.ПД.1.2.2. зна да се оријентише у простору помоћу леве и десне стране, 1.2.ПД.1.2.3. зна јединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година</p> <p>У области ЧОВЕК СТВАРА ученик/ученица: 1.1.ПД.1.3.1. зна основна својства материјала 1.1.ПД.1.3.2. зна да својства материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу</p> <p>У области РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ ученик/ученица: 1.1.ПД.1.4.1. зна ко и шта чини живу и неживу природу 1.2.ПД.1.4.2. уме да класификује жива бића према једном од следећих критеријума: изгледу и кретању. 1.2.ПД.1.4.3. препознаје и именује делове тела живих бића</p> <p>У области ЕКОЛОГИЈА ученик/ученица: 1.1.ПД.1.4.4. разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе</p>	<p>ОСНОВНИ НИВО</p>

<p>У области ЈА И ДРУГИ, ПОРОДИЧНИ ДОМ, ШКОЛА ученик/ученица: 1.1.ПД.2.1.1. зна које су улоге различитих друштвених група (породице, школе и насеља) и њихових чланова. 1.1.ПД.2.1.2. препознаје опасне ситуације по живот, здравље, околину и зна правила понашања</p> <p>У области ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ ученик/ученица: 1.1. ПД.2.2.1. уме да се оријентише у простору и времену 1.1.ПД.2.2.2. уме да прочита тражене информације са календара</p> <p>У области ЧОВЕК СТВАРА ученик/ученица: 1.1.ПД.2.3.1. зна својства материјала 1.1.ПД. 2.3.2. зна употребну вредност материјала</p> <p>У области РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕученик/ученица: 1.1.ПД.2.4.1.разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима 1.1.ПД. 2.4.2.зна основне разлике између биљака, животиња и људи 1.1.ПД.2.4.3. препознаје облике рељефа и површинских вода у свом месту и у околини</p> <p>У области ЕКОЛОГИЈА ученик/ученица: 1.1.ПД.2.4.4. зна шта је добро за животиње и познаје поступке којима се оне штите</p>	средњи ниво
---	-------------

<p>У области ЈА И ДРУГИ, ПОРОДИЧНИ ДОМ, ШКОЛА И ЗДРАВЉЕ И БЕЗБЕДНОСТ ученик/ученица: 1.1.ПД.3.1.1. разуме заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима 1.1.ПД.3.1.2. користи правила понашања у различитим ситуацијама</p> <p>У области ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ ученик/ученица: 1.1.ПД.3.2.1. самостално се сналази у простору и времену</p> <p>У области ЧОВЕК СТВАРА ученик/ученица: 1.1.ПД.4.2.1. користи знања о материјалима у свакодневном животу</p> <p>У области РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ ученик/ученица: 1.1.ПД.3.4.1. разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима 1.1.ПД.3.4.1. разуме како загревање и хлађење воде и ваздуха утичу на појаве у природи</p> <p>У области ЕКОЛОГИЈА ученик/ученица: 1.1.ПД.3.4.4. одговорно се односи према животној средини</p>	напредни ниво
--	---------------

Распоред наставних тема по месецима у години

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ СВЕТ ОКО НАС	МЕСЕЦ У ГОДИНИ									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Ја и други										
Породични дом, школа										
Здравље и безбедност										
Оријентција у простору и времену										
Човек ствара										
Разноврсност природе										

Назив предмета	ЛИКОВНА КУЛТУРА
Циљ	Циљ учења предмета ликовна култура је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Годишњи фонд часова	36	Недељни фонд часова	1
Наставна средства	Уџбеник	/	
	остало	Прибор за цртање, сликање, вајање, илустрације	
Наставне методе	Вербална, илустративна, демонстративна		
Иновације	Интернет, презентације, паметна табла, интегративни дан		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену наученог, прати ниво савладаности	
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно(посматрање, опажање, уочавање, разговор, дискутовање, цртање, сликање, обликовање и вајање, анализа и синтеза, упоређивање и обрада материјала, практичан рад, комбиновање)	
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, јавне и културне установе, природно окружење		
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци		

ИСХОДИ	ОБЛАСТ / ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ ПРОВЕРЕ	МЕЂУ-ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
По завршетку разреда ученик				

ће бити у стању да:				
<p>- опише, својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор;</p> <p>- пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима, изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења;</p> <p>- одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни;</p> <p>- црта на различитим подлогама и форматима папира;</p>	<p>ЛИКОВНА КУЛТУРА И ОКРУЖЕЊЕ</p>	<p>Простор. Отворени и затворени простор, природа и простор који је човек обликовао. Карактеристичне визуелне одлике по којима се препознаје врста простора. Значај чувања споменика или значајних објеката у најближем окружењу. Значај уређења простора у коме ученик борави.</p> <p>Уметничка занимања и производи. Слика - сликар, вајар - скулптура, фотограф - фотографија... Изглед употребних предмета које су дизајнирали уметници.</p> <p>Установе културе (биоскоп, музеј, галерија, позориште, библиотека...). Правила понашања и облачења у различитим установама културе, договорена правила понашања.</p>	<p>Анализа продуката дечијег рада</p>	<p>1. Компетенција за целоживотно учење</p> <p>2. Комуникација</p> <p>3. Рад са подацима и информацијама</p> <p>4. Дигитална компетенција</p> <p>5. Решавање проблема</p> <p>6. Сарадња</p> <p>7. Одговорно учешће у демократском друштву</p>
<p>- користи материјал и прибор у складу са инструкцијама;</p> <p>- обликује једноставне фигуре од меког материјала;</p> <p>- одабере, самостално, начин спајања најмање два материјала;</p> <p>- преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад;</p> <p>- изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања;</p> <p>- преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену;</p>	<p>ОДНОСИ У ВИДНОМ ПОЉУ</p>	<p>Облици. Облици из природе, облици које је створио човек, правилни и неправилни облици. Својства облика (цело, део, велико, мало, високо, ниско, краће, дуже, уско, широко, светло, тамно, обојено, безбојно, једнобојно, шарено, меко, тврдо, глатко, храпаво, обло, рогљасто).</p> <p>Положај облика у простору и у равни (горе, доле, између, испод, у, на, испред, иза, усправно, положено, косо, лево, десно).</p> <p>Кретање. Покретни и непокретни облици. Кретање бића и машина. Смер кретања облика (налево, надесно, нагоре и надоле). Безбедност у саобраћају - илузија величине покретних и непокретних објеката у односу на удаљеност од посматрача.</p> <p>Светлост и сенка. Природни и вештачки извори осветљења. Промена осветљености у току дана.</p> <p>Изглед облика и сенке у зависности од осветљења.</p>	<p>Анализа продуката дечијег рада</p>	<p>8. Одговоран однос према здрављу</p> <p>9. Одговоран однос према околини</p> <p>10. Естетичка компетенција</p> <p>11. Предузимљивост и предузетничка компетенција</p>
<p>- изрази познате појмове мимиком и покретом тела, без звука;</p>	<p>ОБЛИКОВАЊЕ</p>	<p>Материјал и прибор. Поступци правилног и безбедног руковања и одржавања материјала, прибора и радне површине, значај одржавања хигијене и безбедног руковања прибором.</p> <p>Обликовање скулптуре. Обликовање меких</p>	<p>Анализа продуката дечијег рада</p>	

<p>- повеже одабрану установу културе са њеном наменом; - поштује договоре и правила понашања и облачења приликом посете установама културе.</p>		<p>материјала поступком додавања. Спајање разноврсних материјала. Обликовање цртежа. Врсте линија (отворена, затворена, права, крива, светла, тамна, широка, уска, дугачка, кратка, непрекинута, испрекидана, груба, нежна, спирална, таласаста, степенаста...). Изражајна својства линија у односу на материјал и прибор. Обликовање слике. Боја природних облика и боја облика које је створио човек. Изражајна својства боје у односу на материјал и прибор. Преобликовање. Предмети и материјал погодни за преобликовање (оштећени предмети, амбалажа, остаци тканина...).</p> <p>Различите информације као мотивација за стваралачки рад. Природа и непосредно окружење; машта и стварни догађаји; приче, песме и текстови из књига и часописа за децу и уџбеника, уметничка дела...</p>		
	<p>СПОРАЗУМЕВАЊЕ</p>	<p>Читање визуелних информација. Илустрација у дечјим књигама и уџбеницима. Стрип. Цртани и анимирани филм - традиционално урађени (слободоручно обликовани или нацртани ликови) и савремени (урађени у апликативном програму). Прича у цртаном и анимираном филму. Изглед места и ликова. Знак. Графички знак (ноте, слова и цифре), гестовни и звучни знак. Лепо писање. Украсна слова. Традиција. Празници и украшавање. Невербално изражавање. Пантомима, игре, перформанс.</p>	<p>Анализа продуката дечијег рада</p>	

Распоред наставних тема

<p>НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ</p>	<p>МЕСЕЦ У ГОДИНИ</p>
----------------------------	-----------------------

ЛИКОВНА КУЛТУРА	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Ликовна култура и окружење										
Односи у видном пољу										
Линије и облици										
Обликовање										
Споразумевање										

Назив предмета	МУЗИЧКА КУЛТУРА
Циљ	Циљ учења предмета музичка култура је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

Годишњи фонд часова	36	Недељни фонд часова	1
Наставна средства	Уџбеник	<i>Маиа и Раиа, музичка култура, уџбеник за први разред основне школе; Габријела Грујић, Маја Соколовић Игњачевић, KLET</i>	
	Остало	КД- Музичка култура за 1.разред, рачунар	
Наставне методе	Вербална, демонстративна, илустративна, текстуална		
Иновације	Интернет, паметна табла, интерактивне едукативне игрице, интегративни дан		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену научног, прати ниво савладаности	
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно(певање по слуху, свирање, анализа, синтеза, помагање различитим звучним и музичким помагалима, активност у музичком	

	стваралаштву, импровизација)
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, природно окружење, јавне и културне установе
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ ПРАЋЕЊА	МЕЂУ-ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
<p>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело и зашто је тишина важна; - разликује одабране звукове и тонове, певање/свирање; хор/један певач/група певача; оркестар/један свирач/група свирача, боју различитих певачких гласова и инструмената и музичке изражајне елементе; - препозна музички почетак и крај и понављање теме или карактеристичног мотива у слушаном делу; - повезује музичко дело у односу на њему блиске ситуације, врсту гласа и боју инструмента са карактером дела; - поштује договорена правила понашања при слушању музике; - користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука; - изговара у ритму уз покрет бројалице; 	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	<p>Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук - лик, музика - радња. Композиције које илуструју различита осећања. Звук и тон (извори). Звуци тела (пулс, куцање срца, дисање...). Звуци из природе и окружења. Звучни знак (школско звоно, аутомобилска сирена...).</p> <p>Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак - дуг), јачина (гласан - тих), висина (висок - дубок).</p> <p>Тишина и одсуство звука. Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената.</p> <p>Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар).</p> <p>Различити жанрови везани за ситуације значајне за ученике (празници, приредбе, свечаности, рођендани, венчања,</p>	Усмене провере	<ol style="list-style-type: none"> 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад са подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и предузетничка компетенција

<p>- пева по слуху песме различитог садржаја и расположења;</p> <p>- пева по слуху уз покрет народне песме, музичке игре;</p> <p>- примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању;</p>		<p>новогодишње и божићне песме...).</p> <p>Музичка прича.</p> <p>Карактер дела и елементи музичке изражајности (условљеност).</p> <p>Музички бонтон.</p> <p>Музика и здравље.</p> <p>Носиоци звука (це-де плејер, ем пе 3 плејер, рачунар...).</p>		
<p>- свира по слуху звучне ономатопеје и илустрације, ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма;</p> <p>- повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама, ритам са графичким приказом;</p> <p>- објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења;</p> <p>- учествује у школским приредбама и манифестацијама;</p> <p>- направи дечје ритмичке инструменте;</p> <p>- ствара звучне ефекте, покрете уз музику, мању ритмичку целину помоћу различитих извора звука, ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука, музичко питање и одговор на ритмичким удараљкама, једноставну мелодију на краћи задати текст;</p>	<p>ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ</p>	<p>Изговор бројалице у ритму уз покрет - плескање, пуцкетање прстима, корачање, дланом о надланицу, ударом о клупу.</p> <p>Звучне ономатопеје и илустрације.</p> <p>Држање тела и дисање - правилан начин певања.</p> <p>Правилна дикција - изговарање брзалица и бројалица.</p> <p>Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера.</p> <p>Певање песама уз покрет - песме уз игру и народне песме.</p> <p>Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (до-зелено, ре-браон, ми-жуто, фа-плаво и сол-црвено).</p> <p>Дечји ритмички инструменти и начииа свирања на њима.</p> <p>Свирање по слуху пратње уз бројалице и песме - пулс, ритам, груписање удара.</p> <p>Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима - песме уз игру,</p>	<p>Усмене провере</p>	

<p>- изабере према литерарном садржају одговарајући музички садржај.</p>		<p>дидактичке игре, музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука. Свирање графички представљеног ритма. Музички бонтон.</p>		
	<p>МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО</p>	<p>Бирање инструмената на основу звука и стварање једноставне ритмичке пратње уз бројалице, песме и музичке игре. Стварање мањих ритмичких целина на основу музичког искуства - изговором у ритму, различитим покретима, предметима и дечјим ритмичким инструментима. Стварање музичких питања и одговора на дечјим ритмичким инструментима у дијалогу. Стварање једноставне мелодије на краћи текст. Бирање познатих музичких садржаја, звучних ономапеја и илустрација за стварање звучне приче - праћење литерарног текста.</p>	<p>Усмене провере</p>	

Распоред наставних тема по месецима у години

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ МУЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ	МЕСЕЦ У ГОДИНИ									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Слушање музике										
Извођење музике										
Музичко стваралаштво										

Назив предмета	ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ
Циљ	Циљ учења предмета физичко и здравствено васпитање је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Годишњи фонд часова	108	Недељни фонд часова	3
Наставна средства	Уџбеник	/	
	Остало	Справе и реквизити за наставу физичког васпитања: лопте, вијаче, чуњеви, шведски сандук, струњаче	
Наставне методе	Вербална, демонстративна, практичних радова		
Иновације	интегративни дан, интернет, рачунар		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену наученог, прати ниво савладаности	

	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно(ходање, трчање, кретање, посматрање, обликовање корака, скакање, прескакање, бацање, хватање, добацивање, пребацивање, гађање, пењање, кретно естетско обликовање, опажање, вежбе са реквизитима, плесање, играње)
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, физкултурна сала, природно окружење, јавне установе	
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци	

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА		САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУ-ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
<ul style="list-style-type: none"> - примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); - правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; - комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу; - одржава равнотежу у различитим кретањима; - разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело; - примењује правилну технику дисања приликом вежбања; - изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; - игра дечји и народни плес; - користи основну терминологију вежбања; 	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ		<ul style="list-style-type: none"> Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој покретљивости. Вежбе за развој издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације. 	<ul style="list-style-type: none"> мерење према скалама постинућа посматрање ученичког ангажовања праћење развоја односа према здрављу 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад са подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и предузетничка компетенција
	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ	Ходање и трчање	<ul style="list-style-type: none"> Ходање: - кратким корацима, - дугим корацима, - у различитом ритму, - ходање са реквизитом, - ходање са променом, правца и смера. Техника трчања: - трчање преко препрека, - трчање са променом правца и смера, - брзо трчање 20 м са стартом из различитих почетних положаја, - игре са коришћењем научених облика ходања и 	<ul style="list-style-type: none"> мерење према скалама постинућа посматрање ученичког ангажовања 	

<p>- поштује правила понашања на просторима за вежбање;</p> <p>- поштује мере безбедности током вежбања;</p> <p>- одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање;</p> <p>- поштује правила игре;</p> <p>- навија фер и бодри учеснике у игри;</p> <p>- прихвати сопствену победу и пораз;</p> <p>- уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања;</p> <p>- наведе делове свога тела и препозна њихову улогу;</p> <p>- уочи промену у расту код себе и других;</p> <p>- уочи разлику између здравог и болесног стања;</p> <p>- примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања;</p> <p>- одржава личну хигијену;</p> <p>- учествује у одржавању простора у коме живи и борави;</p> <p>- схвати значај коришћења воћа у исхрани;</p> <p>- правилно се понаша за столом.</p>			трчања.		
		Скакања и прескакања	<p>Поскоци у месту.</p> <p>Поскоци у кретању.</p> <p>Скакања удаљ.</p> <p>Скакања увис.</p> <p>Прескакање дуге вијаче.</p> <p>Вежбе скакања и прескакања упором рукама.</p> <p>Игре уз коришћење различитих облика скакања и прескакања.</p>	мерење према скалама постинућа	посматрање ученичког ангажовања
		Бацања и хватања	<p>Бацање лоптице из места у даљину и у циљ.</p> <p>Бацање лоптице из кретања.</p> <p>Бацање лопте увис.</p> <p>Вођење лопте.</p> <p>Додавање лопте.</p> <p>Игре са вођењем, додавањем лопте и гађањем у циљ.</p>	мерење према скалама постинућа	посматрање ученичког ангажовања
		Пузања, вишења, упори и пењања	<p>Пузања на тлу.</p> <p>Пењања.</p> <p>Провлачења.</p> <p>Вис лежећи опружено.</p> <p>Помицања улево и удесно у вису лежећем и вису слободном.</p> <p>Упори.</p>		
		Вежбе на тлу	<p>Основни садржаји</p> <p>Основни ставови и положаји.</p> <p>Поваљка на леђима.</p> <p>Став на лопатицама (свећа).</p> <p>Колут напред из чучња у чучањ.</p> <p>Поваљка на стомаку.</p> <p>Састав од научених</p>	мерење према скалама постинућа	посматрање ученичког ангажовања

			<p>елемената.</p> <p>Игре са усвојеним вежбама.</p> <p>Проширени садржаји</p> <p>Колут назад из чучња у чучањ, низ косу површину.</p> <p>Одељењско такмичење са задатом комбинацијом вежби.</p>		
		<p>Вежбе равнотеже</p>	<p>Ходање по линији.</p> <p>Ходање по шведској клупи.</p> <p>Лагано трчање на шведској клупи или ниској греди.</p> <p>Кратак састав на линији обележеној на тлу, шведској клупи и ниској греди.</p>	<p>мерење према скалама постинућа</p>	
		<p>Вежбе са реквизитима</p>	<p>Вежбе обликовања са реквизитима.</p> <p>Трчања, поскоци и скокови уз коришћење реквизита.</p> <p>Дизање и ношење предмета и реквизита на различите начине.</p> <p>Елементарне игре са реквизитима.</p> <p>Игре са ластишом.</p>	<p>посматрање ученичког ангажовања</p>	
		<p>Плес и Ритмика</p>	<p>Ходање и трчање са променом ритма, темпа и динамике уз плесак и уз музичку пратњу.</p> <p>Галоп напред.</p> <p>Дечији поскок.</p> <p>Њихање и кружење вијачом или траком.</p> <p>Суножни скокови кроз вијачу са обртањем напред.</p> <p>Народно коло по избору.</p>	<p>посматрање ученичког ангажовања</p>	

Вишења, упори и кретања										
Вежбе на тлу										
Вежбе равнотеже										
Вежбе реквизитима										
Плес и ритмика										
Култура вежбања и играња										
Здравствено васпитање										

Назив предмета **ДИГИТАЛНИ СВЕТ**

Циљ развијање дигиталне компетенције ученика ради њиховог оспособљавања за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развој алгоритамског начина размишљања.

Годишњи фонд часова	36	Недељни фонд часова	1
	Уџбеник	Дигитални свет 1 за први разред основне школе, Биљана Калафатић, Марина Ињац, Наташа Анђелковић, Нови Логос	
	остало	Свеска, прибор за писање, енциклопедије, приручници за наставнике, рачунар, презентације, игрице...	
Наставне методе	Вербална, текстуална, илустративна, демонстративна, практичних радова		

Иновације	интегративни дан, интернет, рачунар	
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену научног, прати ниво савладаности
	ученика	Активно учествује у настави, самостално и интерактивно
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, јавне установе, природна окружења	
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци	

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ ПРОВЕРЕ	МЕЂУ- ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
<ul style="list-style-type: none"> – препозна дигиталне уређаје из окружења и именује неке од њих; – наведе неке од животних ситуација у којима дигитални уређаји олакшавају обављање послова; – упореди начине рада и живота људи пре и после појаве дигиталних уређаја; – упореди начине креативног изражавања са дигиталним уређајима и без њих; – користи дигиталне уџбенике за учење (самостално и/или уз помоћ наставника); – упореди дигитални и папирни уџбеник; – упореди традиционалне видове комуникације са 	ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	<p>Различит изглед дигиталних уређаја.</p> <p>Дигитални уређаји у различитим занимањима.</p> <p>Учење уз помоћ дигиталних уџбеника.</p> <p>Креативно изражавање са дигиталним уређајима и без њих.</p> <p>Комуникација посредством дигиталних уређаја.</p> <p>Дигитални уређај и „паметни” дигитални уређај.</p> <p>Коришћење дигиталних уређаја за повећање прилика за учење и стицање искуства ученика у</p>	<p>Посматрање ученичког ангажовања</p> <p>Усмена провера</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад са подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и предузетничка компетенција

<p>комуникацијом посредством дигиталних уређаја;</p> <ul style="list-style-type: none"> – наведе неке од карактеристика „паметног” дигиталног уређаја; наведе на који начин дигитални уређаји могу да допринесу упознавању културне баштине. 		<p>области науке, културе и уметности.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> – наведе основна правила за коришћење дигиталних уређаја како не би угрозио здравље; – наведе неке од здравствених ризика везаних за прекомерно или неправилно коришћење дигиталних уређаја; – доведе у везу начин одлагања електронског отпада са загађењем животне средине; – наброји основне податке о личности; – објасни зашто саопштавање података о личности представља ризично понашање при комуникацији помоћу дигиталних уређаја; – именује особе или институције којима се треба обратити за помоћ у случају контакта са непримерним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин; <p>наведе основне препоруке за руковање дигиталним уређајем на</p>	<p>БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА</p>	<p>Дигитални уређај и наше здравље (вид, положај тела, време пред екраном, дигитални уређај као отпад).</p> <p>Подаци о личности и њихова заштита при комуникацији помоћу дигиталних уређаја.</p> <p>Помоћ у случају контакта са непримерним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин.</p> <p>Одговорно руковање дигиталним уређајем (мере физичке заштите, коришћење лозинке).</p>	<p>Посматрање ученичког ангажовања</p> <p>Усмена провера</p>	

одговоран начин (примена мера физичке заштите) и објасни зашто је важно примењивати их.				
<ul style="list-style-type: none"> – анализира једноставан познати поступак/активност и предлаже кораке за његово спровођење; – протумачи симболе познатог/договореног значења и спроведе поступак описан њима; – уочи и исправи грешку у симболима израженом упутству (алгоритму), провери ваљаност свог решења и по потреби га поправи (самостално или сараднички); доведе у везу алгоритам и понашање дигиталног уређаја. 	АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	<p>Разлагање проблема на мање целине.</p> <p>Осмишљавање корака који воде до решења једноставног проблема.</p> <p>Тумачење постојећих и креирање алгоритама изражених симболима.</p> <p>Уочавање и исправљање грешака у алгоритму.</p> <p>Тумачење понашања дигиталног уређаја у односу на приказани алгоритам.</p>	<p>Посматрање ученичког ангажовања</p> <p>Усмена провера</p> <p>Анализа продуката дечијег рада</p>	

Распоред наставних тема по месецима у години

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	МЕСЕЦ У ГОДИНИ									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
ДИГИТАЛНО ДРУШТВО										
БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА										
АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА										

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ

Назив предмета	ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ
Циљ	Циљ учења програма грађанско васпитање је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

Годишњи фонд часова	36	Недељни фонд часова	1
Наставна средства	Уџбеник	/	
	Остало	Приручник за наставнике – Нада Игњатовић-Савић: Грађанско васпитање, сазнање о себи и другима 1	
Наставне методе	Вербална, практичних радова		
Иновације	интернет, паметна табла, интегративни дан		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену наученог, прати ниво савладаности	
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно(игре улога, цртање, пантомима, вербални исказ, игре покрета)	
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, физкултурна сала, јавне и културне установе, природно окружење		
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, педагог, психолог		

ИСХОДИ По завршеном разреду ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ ПРОВЕРЕ	МЕЂУ-ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
<ul style="list-style-type: none"> - наведе у чему је успешан и у чему жели да напредује; - уочава међусобне разлике и сличности са другим ученицима у одељењу; - понаша се на начин који не угрожава потребе, права и осећања других; - препозна код себе и других основна осећања; - препознаје примере поштовања и кршења права детета у свом окружењу, причама, филмовима; - преиспитује своје поступке и прихвата да не мора увек да буде у праву; - тражи помоћ у ситуацијама кршења својих и туђих права; - разликује добру и лошу комуникацију у сопственом искуству, ближем окружењу, књижевним делима, филмовима; - комуницира слушајући саговорника и тражи објашњење онога што не разуме; - слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење; - сарађује и преузима различите улоге у групи/тиму; - договара се и одлучује у доношењу 	<p>ЉУДСКА ПРАВА</p> <p>Ја и други у одељењу</p>	<p>Идентитет Ко сам ја? Наше јаке стране, у чему смо успешни, у чему бисмо волели да напредујемо. Таленти и интересовања која поседујемо. Наше сличности и разлике. Основна осећања (радост, страх, туга, бес) и како се препознају.</p> <p>Потребе и права Разлике између жеља и основних животних потреба. Права детета Кршење и заштита права Препознавање кршења права детета. Коме се обратити у ситуацијама кршења права детета. Одговорност према себи и другима.</p>	<p>Посматрање ученичког ангажовања</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад са подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и предузетничка

<p>одељенских правила и да се понаша у складу са њима; - својим речима образложи неопходност правила која регулишу живот у заједници; - препозна добре стране свог одељења и оно што би требало променити/побољшати; - заједно са вршњацима и наставником учествује у решавању проблема у одељењу; - учествује у изради плана једноставне акције; - са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију; - доприноси промоцији акције; - на једноставан начин вреднује изведену акцију.</p>	<p>ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО</p> <p>Одељење/група као заједница</p>	<p>Функционисање заједнице Одељење/група као заједница. Вредности одељења/групе - равноправност, одговорност, солидарност, поштовање и брига за друге, толерантност, праведност, поштење. Уважавање различитости. Правила у одељењу/групи и њихова функција. Одлучивање у одељењу/групи. Одговорност деце и одраслих за функционисање заједнице.</p>	<p>Посматрање ученичког ангажовања</p>	<p>компетенција</p>
	<p>ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ</p> <p>Комуникација и сарадња</p>	<p>Комуникација Слушање/неслушање. Кад разговарамо држимо се теме. Изношење мишљења. Уважавање саговорника. Сарадња Групни рад, договарање и сарадња са вршњацима и одраслима.</p>	<p>Посматрање ученичког ангажовања</p>	
	<p>ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ</p> <p>Акција одељења/групе</p>	<p>Планирање и извођење једноставне акције у одељењу/групи Кораци у планирању и извођењу акције. Чиме се поносимо и чиме нисмо задовољни у одељењу. Избор теме/проблема/активности којом ћемо се бавити. Одређивање циља и израда плана акције - подела улога, договор о роковима, начину реализације. Извођење и документовање акције - видео, фотографије, текстови и сл. Промоција акције на нивоу школе - приказивање другим одељењима, родитељима и сл., прављење постера или</p>	<p>Посматрање ученичког ангажовања</p>	

		паноа, објављивање прилога у школском листу. Вредновање акције - чиме смо задовољни, шта је могло бити боље.		
--	--	---	--	--

Распоред наставних тема по месецима у години за први разред

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	МЕСЕЦ У ГОДИНИ										
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
Људска права											
Демократско друштво											
Процеси у савременом друштву											
Грађански активизам											

Назив предмета	ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС
Циљ	Циљ учења предмета православно катихизис је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности човечанства, свесна да су оне плод непрекинутог вековног искуства.

Годишњи фонд часова	36	Недељни фонд часова	1
	Уџбеник	/	

Наставна средства	Остало	„Православна читанка“, с. Нина Неранџић и Ана Савковић “Где је љубав, ту је Бог“, Л.Н. Толстој
Наставне методе	Вербална, практичних радова	
Иновације	интернет, паметна табла, интегративни дан	
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену наученог, прати ниво савладаности
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно(игре улога, цртање, пантомима, вербални исказ, игре покрета)
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, физкултурна сала, јавне и културне установе, природно окружење	
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, педагог, психолог	

ИСХОДИ По завршеном разреду ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ ПРОВЕРЕ	МЕЂУ- ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
<ul style="list-style-type: none"> - разуме основна сазнања о темама која ће се обрађивати на часовима Православног катихизиса; - активно учествује на часовима верске наставе; - опише и објасни значење појма заједнице као и његов однос према њему блиским особама (породици); - препозна да не можемо једни без других; - зна да нас љубав повезује са другима; - да се правилно осени крсним знаком; 	УВОД Учимо о нашој вери – уводни час	Садржај програма православног катихизиса за први разред	Усмена провера	1,2
	ЗАЈЕДНИЦА КАО ОСНОВ ЖИВОТА Моја породица Моја школа и другари Ми смо део Божје породице (Цркве)	Породица као заједница Одељење/група као заједница. Вредности одељења/групе - равноправност, одговорност, солидарност, поштовање и брига за друге, толерантност, праведност, поштење, прихватање. Божја породица, како се постаје њен члан, ко су све њени чланови. Одговорност деце и одраслих за	Усмена провера	2,5,6,7,9

<p>- исповеди да је Бог Света Тројица (Заједница);</p> <p>- објасни да крштењем постајемо чланови Божје породице (Цркве);</p> <p>- пожели да чини добро другима (ближњима) у својој заједници;</p> <p>- препознаје и изражава хришћанску љубав према Богу и ближњима;</p> <p>- препозна заједница са Богом почива на слободи;</p> <p>- схвати послушност израз љубави;</p> <p>- јавно рецитије молитву <i>Оче наш</i>;</p> <p>- наведе да је Бог Отац створио свет из љубави;</p>	<p>ЗАЈЕДНИЦА ЉУБАВИ БОГА, ЧОВЕКА И ПРИРОДЕ</p> <p>Послушност Даривање – наша љубав Цео свет на дар Оче наш - зовемо нашег Бога</p>	<p>функционисање заједнице.</p> <p>Комуникација Слушање/неслушање. Слушамо оне које волимо. Уважавање саговорника. Препознавање туђих потреба и помоћ другима. Живот као дар љубави и лепота створеног света.</p>	<p>Усмена провера</p>	<p>2,5,6,7,9</p>
<p>- да препозна основне догађаје библијске приповести о Христовом рођењу;</p> <p>- препозна и именује главне личности из библијске приче о Христовом рођењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима);</p> <p>- објасни празник као догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави;</p> <p>- запамти текст (садржај) и мелодију песме (Божић, Божић);</p> <p>- објасни Свети Сава посветио свој живот Богу због љубави према Њему;</p> <p>- опише појединости библијске повести о стварању света;</p> <p>- разликује оно што је Бог створио од онога што је човек направио на примерима из непосредног окружења;</p> <p>- објасни зашто за Бога кажемо да је</p>	<p>НЕИЗМЕРНА ЉУБАВ БОЖЈА - ХРИСТОС СЕ РОДИ!</p> <p>Бог долази у овај свет Христос се роди – Божић у мом дому Како је Растко постао Св. Сава Свети Сава, слава у школи и у мојој породици</p>	<p>Новозаветно сведочанство о Христовом рођењу, прилагођено узрасту. Божићна песма: „Божић, Божић благи дан“</p> <p>Химна Светом Сави</p> <p>Приповест о монашењу Растка Немањића</p> <p>Прославање Светог Саве у школи и активности и радови које ученици могу предузети</p>	<p>Усмена провера</p>	<p>2,4,7,10,11</p>

<p>Творац; - опише Цркву као јединство природе и људи са Богом; - опише Литургију као догађај (заједничку трпезу) на којем се окупља Божја породица; - опише Христово учење као „учење“ о љубави и праштању; - Наведите примере љубави показане делима;</p>				
<p>- опише појединости библијске повести о Христовом Васкрсењу; - препозна и именује главне личности из библијске приче о Христовом Васкрсењу; - опише прослављање Васкрса у својој породици; - преприча одабране приче које говоре о Христовој љубави према свету и човеку; - препозна и именује поступке људи који су прожети љубављу према природи, људима и Богу;</p>	<p>ЦРКВА - ЗАЈЕДНИЦА СА БОГОМ</p> <p>Бог ствара свет Свет је наш дом Прихватимо дарове Божје</p> <p>Где је љубав ту је Бог Христова вечера са ученицима Литургија - окупљање Божје породице Пост – стаза љубави</p>	<p>Библијско казивање о стварању света</p> <p>Живот првих људи-Божја жеља да свет буде Црква</p> <p>Човек неприхвата Божје дарове непослушност и себичност</p> <p>Прича:“Где је љубав, ту је Бог“, Л.Н. Толстој</p> <p>Прва Литургија (Христови ученици);</p> <p>„Православна читанка“, с. Нина Неранџић и Ана Савковић</p>	<p>Усмена провера</p>	<p>2,5,6,7,9</p>
	<p>ХРИСТОВА ЉУБАВ ПРЕМА</p>	<p>Јевађељска прича Милостиви</p>	<p>Усмена провера</p>	<p>2,5,6,7,9</p>

Заједница љубави Бога, човека и природе										
Неизмерна љубав Божија – Христос се роди										
Црква – заједница са Богом										
Христова љубав према човеку и свету										
Наша брига о свету										

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Назив предмета СРПСКИ ЈЕЗИК

Циљ Циљ наставе и учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

Годишњи фонд часова	180	Недељни фонд часова	5
Уџбеник	<i>СРПСКИ ЈЕЗИК за други разред основне школе;</i> уџбенички комплет; ћирилица <i>„Зов речи” – Читанка, Радна свеска уз Читанку, „О језику” –граматика, Абеџедар – Уџбеник за учење латинице, Радмила Жежељ, КЛЕТ</i>		
остало	Свеска, прибор за писање, разредна словарица Приручници за учитеље, рачунар, презентације, игрице...		
Наставне методе	Вербална, текстуална, писаних радова, илистративна, демонстративна, хеуристичка		
Иновације	Посећивање позоришних представа, интегративни дани, употреба паметне табле, интерактивних едукативних игрица, пројекти		

Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену наученог, прати ниво савладаности
	ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, јавне и културне установе, природна окружења, локална заједница	
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци	
Сарадња	... са другим одељењима, са родитељима, другим школама, позориштима, музејима, организацијама, културним институцијама и другим установама локалне заједнице; сарадња наставника унутар и међу стручним активима школе на изради и реализацији заједничких пројеката, размени искустава (Стручна друштва, ЦК, ДУБ, ПД Н.Бгд.)...	

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст; – одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту; – одреди редослед догађаја у тексту; – уочи главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; – разликује стих и строфу; – уочи стихове који се римују; – објасни значење пословице и поуке коју уочава у басни; – наведе једноставне примере поређења из текстова и свакодневног	КЊИЖЕВНОСТ	ШКОЛСКА ЛЕКТИРА Поезија Народна песма: Да вам певам што истина није/Мишја моба Народна песма: Мајка Јова у ружи родила/Санак иде низ улицу Јован Јовановић Змај: Пролећница/Хвала Војислав Илић: Први снег Бранко Ћопић: Огласи „Шумских новина“ (одломци), Болесник на три спрата Душан Радовић: Лепо је све што је мало, Мама Драган Лукић: Школа, Равнотежа Мирослав Антић: Тајна Душко Трифуновић: Два јарца Григор Витез: Дохвати ми, тата, мјесец Александар Сергејевич Пушкин: Бајка о рибару и рибици (читање у наставцима) Проза Народна прича: Свети Сава, отац и син/Свети Сава и отац и мати са малим	Усмене провере Препричавање Контролна вежба	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад са подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу

<p>живота; – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; – изражајно рецитије песму; – изводи драмске текстове; – износи своје мишљење о тексту;</p>	<p>дететом Народна прича: Седам пругова Народна басна: Бик и зец/Коњ и магарац Доситеј Обрадовић: Пас и његова сенка/Коњ и магаре Десанка Максимовић: Бајка о лабуду Гроздана Олујић: Шаренорепа Градимиr Стојковић: Деда Милоје Мирјана Стефановић: Златне рибице не праве штету Ђани Родари: Кад дедица не зна да прича приче Су Ју Ђин: Свитац тражи пријатеља Феликс Салтен: Бамби (одломак по избору) Драмски текстови Александар Поповић: Два писма Ана Миловановић: Слатка математика Гвидо Тартаља: Оцене Тоде Николетић: Шума живот значи Популарни и информативни текстови Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика, књижевности и културе (Доситеј Обрадовић (баснописац), Никола Тесла (приче из детињства), знаменита завичајна личност и др.)</p> <p>ДОМАЋА ЛЕКТИРА</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Избор из кратких народних умотворина (загонетке, пословице, брзалице, питалице, разбрајалице) 2. Ханс Кристијан Андерсен: Принцеца на врну грашка, Царево ново одело, Девојчица са шибицама 3. Десанка Максимовић: Ако је веровати 	<p>9.Одговоран однос према околини</p> <p>10.Естетичка компетенција</p> <p>11.Предузимљивост и предузетничка компетенција</p>
--	--	---

		<p>мојој баки, Прстен на морском дну, Бајка о грешњи, Сликарка зима, Како су пужу украли кућу, Три патуљка, Чика-Мраз, Божић-батини цртежи, Траве говоре бакиним гласом, Орашчићи-палчићи, Кћи вилиног коњица (три бајке по избору ученика)</p> <p>4. Љубивоје Ршумовић, избор из збирке песама Ма шта ми рече (Једног дана, Др, Десет љутих гусара, Ишли смо у Африку, Ако желиш мишице, Уторак вече ма шта ми рече, Има један, Телефонијада, Дете, Вуче вуче бубо лења, Вук и овца)</p> <p>5. Драгомир Ђорђевић, избор песама (Кад сам био мали, Бабе су нам сјајне, Рецепт за деду, Све су мајке, Ја сам био срећно дете, Једном давно ко зна када, Првоаприлска песма, Ми имамо машту, Тајанствена песма, Бити пекар то је сјајно, Успон једног лава, Стонога, Вештице су само трик)</p> <p>6. Избор из кратких прича за децу: Бранко Стевановић, Прича из ормана, Весна Видојевић Гајевић, Бркљача, Дејан Алексић, Једном је један дечко зевнуо.</p> <p>Књижевни појмови:</p> <ul style="list-style-type: none"> – стих, строфа, рима; – народна успаванка; – басна; – бајка; – тема, место и време збивања, редослед догађаја; – главни и споредни лик (изглед, основне особине и поступци); – лица у драмском тексту за децу. 		
--	--	---	--	--

<p>-разликује глас и слог и препозна самогласнике и сугласнике; - разликује врсте речи у типичним случајевима; - одређује основне граматичке категорије именица и глагола; - разликује реченице по облику и значењу; - поштује и примењује основна правописна правила;</p>	<p>ЈЕЗИК Грамматика, правопис и ортографија</p>	<p>Глас и слог; самогласници и сугласници. Врсте речи: именице (властите и заједничке); род и број именица; глаголи; глаголска времена: прошло, садашње, будуће време; потврдни и одрични глаголски облици; придеви (описни); бројеви (основни и редни). Реченице: обавештајне, упитне, заповедне и узвичне. Потврдне и одричне реченице. Велико слово: писање назива држава, градова и села (једночланих и вишечланих) и једночланих географских назива. Спојено и одвојено писање речи: писање речце ли и речце не уз глаголе. Интерпункција: тачка (на крају реченице и иза редног броја); две тачке и запета у набрајању; писање датума арапским и римским цифрама. Писање скраћеница: (мерне јединице и опште скраћенице ОШ, бр., итд., стр. инпр.).</p>	<p>Контролна вежба Диктат</p>	
--	--	---	------------------------------------	--

<p>влада основном техником читања и писања латиничког текста;</p> <ul style="list-style-type: none"> – пронађе експлицитно исказане информације у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); – користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; – правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину; 	<p>ЕЗИЧКА КУЛТУРА</p>	<p>Друго писмо (латиница): штампана и писана слова. Разумевање прочитаног кроз одговоре на питања.</p> <p>План за препричавање кратких текстова (лирских, епских, драмских) састављен од уопштених питања.</p> <p>План описивања на основу непосредног посматрања.</p> <p>Правописне вежбе: преписивање, диктат и самостално писање.</p> <p>Језичке вежбе: загонетке, ребуси, укрштене речи, осмосмерке, асоцијације, састављање реченица, проширивање задатих реченица.</p> <p>Лексичко-семантичке вежбе: допуњавање реченица, опис бића и предмета.</p> <p>Сценско приказивање драмског/драматизованог текста.</p>	<p>Усмена провера</p> <p>Контролна вежба</p> <p>Писање састава</p> <p>Препричавање</p> <p>Диктат</p>
--	-----------------------	--	--

Наставна тема	НИВО ПОСТИГНУЋА – ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ		
	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Говорна култура	<p><i>Једино у области Говорна култура нису описани захтеви у сва три нивоа</i></p> <p>1. У области ГОВОРНА КУЛТУРА ученик/ученица:</p> <p>1.2.CJ.0.1.1. познаје основна начела вођења разговора: учествује у њему ; пажљиво слуша своје саговорнике</p> <p>1.2.CJ.0.1.2. користи форме учтивог обраћања</p> <p>1.2.CJ.0.1.3. казује текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха, без тзв. „певушења“ или „скандирања“</p> <p>1.2.CJ.0.1.4. уме да преприча изабрани наративни или краћи информативни текст на основу претходне израде плана текста и издвајања значајних делова или занимљивих детаља</p> <p>1.2.CJ.0.1.5. уме самостално (својим речима) да описује и да прича на задату тему</p> <p>1.2.CJ.0.1.6. уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју</p>		
Вештина читања и разумевања прочитаног	<p>1.2.CJ.1.2.1. влада основном техником читања ћириличног и латиничког текста</p> <p>1.2.CJ.1.2.2. одговара на једноставна питања у вези са текстом,</p> <p>1.2.CJ.1.2.3. познаје и користи основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора; садржај, речник)</p> <p>1.2.CJ.1.2.4. одређује основну тему текста</p> <p>1.2.CJ.1.2.5. разуме дословно значење текста</p> <p>1.2.CJ.1.2.6. процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли мусе допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликова и ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издваја речи које су му непознате</p>	<p>1.2.CJ.2.2.1. чита текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха;</p> <p>1.2.CJ.2.2.2. изводи једноставне закључке у вези са текстом</p> <p>1.2.CJ.2.2.3. одређује след догађаја у тексту</p> <p>1.2.CJ.2.2.4. успоставља везу између информација исказаних у линеарном и нелинеарном тексту (нпр. проналази део/деталј који је приказан на илустрацији</p> <p>1.2.CJ.2.2.5. одређује основни смисао текста и његову намену</p> <p>1.2.CJ.2.2.6. изводи једноставне закључке на основу текста (предвиђа даљи ток радње, објашњава расплет, уочава међусобну повезаност догађаја, на основу поступака јунака/актера закључује о њиховим особинама, осећањима, намерама и сл.)</p> <p>1.2.CJ.2.2.7. износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/не допада, због чега му је занимљив/незанимљив; да ли се</p>	<p>1.2.CJ.3.2.1. изводи сложеније закључке на основу текста, обједињујући информације из различитих делова дужег текста</p> <p>1.2.CJ.3.2.2. повезује и обједињује информације исказане различитим симболичким системима (нпр. текст, табела, графички приказ)</p> <p>1.2.CJ.3.2.3. разликује различита гледишта заступљена у информативном тексту (нпр. мишљење аутора текста vs. мишљења учесника у догађају)</p> <p>1.2.CJ.3.2.4. представља текст у одговарајућој нелинеарној форми (уноси податке из текста у дату табелу)</p> <p>1.2.CJ.3.2.5. објашњава и вреднује догађаје и поступке ликова у тексту (нпр. објашњава зашто је лик поступио на одређен начин, или вреднује крај приче у односу на своја предвиђања током читања текста, или износи свој став о догађајима из текста)</p>

		<p>слаже/не слаже са поступцима ликова</p> <p>1.2.CJ.2.2.8. издваја делове текста који су му нејасни</p> <p>1.2.CJ.2.2.9. вреднује примереност илустрација које прате текст; наводи разлоге за избор одређене илустрације</p>	
Писано изражавање	<p>1.2.CJ.1.3.1. пише писаним словима ћирилице</p> <p>1.2.CJ.1.3.2. уме да се потпише</p> <p>1.2.CJ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком</p> <p>1.2.CJ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назива школе</p> <p>1.2.CJ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре</p> <p>1.2.CJ.1.3.6. издваја наслов, углавном се држи теме</p> <p>1.2.CJ.1.3.7. препричава кратак једноставан текст</p> <p>1.2.CJ.1.3.8. користи скроман фонд речи (у односу на узраст); правилно их употребљава</p> <p>1.2.CJ.1.3.9. пише кратку поруку (о томе куда иде, зашто касни, и сл.)</p> <p>1.2.CJ.1.3.10. пише честитку (за Нову годину, рођендан)</p>	<p>1.2.CJ.2.3.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)</p> <p>1.2.CJ.2.3.2. употребљава велико слово приликом писања имена једночланих држава и места; правилно пише гласове <u>ћ</u>, <u>ч</u>, <u>ђ</u>, <u>џ</u>; правилно пише речцу <u>ли</u> и речцу <u>не</u>; употребљава запету при набрајању</p> <p>1.2.CJ.2.3.3. пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици)</p> <p>1.2.CJ.2.3.4. држи се теме; излагање организује око основне идеје текста коју поткрепљује одговарајућим детаљима</p> <p>1.2.CJ.2.3.5. језички израз прилагођава комуникативној ситуацији (формалној/неформалној)</p> <p>1.2.CJ.2.3.6. саставља кратак наративни текст</p> <p>1.2.CJ.2.3.7. саставља кратак дескриптивни текст</p> <p>1.2.CJ.2.3.9. користи фонд речи примерен узрасту;</p>	<p>1.2.CJ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама;</p> <p>1.2.CJ.3.3.2. јасно структурира текст</p> <p>1.2.CJ.3.3.3. користи богат фонд речи (у односу на узраст)</p>

Назив предмета	СТРАНИ ЈЕЗИК – ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК
Циљ	Циљ учења страног језика у основном образовању и васпитању је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену и писану комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Годишњи фонд часова	72	Недељни фонд часова	2
Наставна средства	Уџбеник остало	<i>OurDiscovery Island 1, енглески језик за други разред основне школе, LinnetteAnselErocak, JeannePerrett, АКРОНОЛО</i> Свеска, прибор за писање, приручници за наставнике, рачунар, презентације, игрице...	
Наставне методе	Вербална, текстуална, писаних радова, илистративна, демонстративна, хеуристичка		
Иновације	интегративни дани, употреба паметне табле, интерактивних едукативних игрица		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену наученог, прати ниво савладаности	
	ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно	
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, јавне установе, природна окружења		
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци		

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	КОМУНИКАТИВН Е ФУНКЦИЈЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	ЈЕЗИЧКЕ АКТИВНОСТИ (у комуникативним функцијама) САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУ- ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕ- ТЕНЦИЈЕ
<ul style="list-style-type: none"> - поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства; - представи себе и другог; 	ПОЗДРАВЉАЊЕ	<p>Hi! Hello. Good morning/afternoon/evening/night. How are you? I'm fine, thank you, and you? Goodbye. Bye. See you (later/tomorrow). Have a nice day/weekend! Thanks, same to you!</p> <p>(Интер)културни садржаји: Формално и неформално поздрављање; устаљена правила учтивости.</p>	Усмена провера, контролне вежбе	<p>1. Компетенција за целоживотно учење</p> <p>2. Комуникација</p>
<ul style="list-style-type: none"> - разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих; 	ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ; ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ; ДАВАЊЕ И ТРАЖЕЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О ДРУГИМА	<p>My name's Maria /I'm Maria. What's your name? What's your phone number? It's... This is my friend. His name's/name is Marko. Maria, this is Barbara. Barbara, this is Maria. This is Miss Ivona. She's my teacher. That is Mr Jones. He's a doctor. Who's this/that? It's my father. Is this your family? She's not my sister, she's my friend. Who's in the picture? It's my brother. His name's Milan. How old is he? He's 12.</p> <p>Личне заменице у функцији субјекта – I, you</p> <p>Присвојни придеви – my, your...</p> <p>Показне заменице – this, that</p> <p>Глагол to be – the Present Simple Tense</p> <p>Питања са Who/What/How (old)</p> <p>Основни бројеви (1–20)</p> <p>(Интер)културни садржаји: Препознавање најосновнијих сличности и разлика у начину упознавања, представљања и размене основних личних података у нашој земљи и земљама енглеског говорног подручја.</p>	Усмена провера, контролне вежбе	<p>3. Рад са подацима и информацијама</p> <p>4. Дигитална компетенција</p> <p>5. Решавање проблема</p> <p>6. Сарадња</p> <p>7. Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>8. Одговоран однос према здрављу</p> <p>9. Одговоран</p>

<ul style="list-style-type: none"> - разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих; - даје кратка и једноставна упутства и налоге; 	<p>РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ ЈЕДНОСТАВНИХ УПУТСТАВА И НАЛОГА</p>	<p>Let's start/begin. Are you ready? Quiet, please. Listen to me! Look! Look at me/the picture! Sit down. Stand up. Turn around. Jump. Say hello/goodbye to your friend. Open/Close your books/notebooks. Put down your pencils. Pick up the rubber. Wash your hands. Open the window, please. Come in/over/here/to the board. Give me your book, please. Don't do that. Listen and say/chant/sing/do/number/find /match/draw/paint/repeat... Cut out/stick/point to... Colour the door yellow. Count from ... to My turn now. Touch your eyes. Move your body. Put on your T-shirt. Take off your shoes. Hurry up! Quick! Watch out! I understand /I don't understand. I'm finished.</p> <p>Императив Присвојни придеви – my, your... (Интер)културни садржаји: Поштовање основних норми учтивости; дечје песме одговарајућег садржаја.</p>	<p>Усмена провера, контролне вежбе</p>	<p>однос према околини</p> <p>10.Естетичка компетенција</p> <p>11.Предузимљивост и предузетничка компетенција</p>
<ul style="list-style-type: none"> - разуме позив и реагује на њега; - упути позив на заједничку активност; 	<p>ПОЗИВ И РЕАГОВАЊЕ НА ПОЗИВ ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ</p>	<p>Let's play football /the memory game/go to the park/sing. It's time for lunch/school! Come and play with me! Come to my birthdayparty. Cool! Super! Great! OK. All right. Sorry, I can't.</p> <p>Императив (Интер)културни садржаји: Прикладно прихватање и одбијање позива; прослава рођендана, игре, забава и разонода</p>	<p>Усмена провера, контролне вежбе</p>	
<ul style="list-style-type: none"> -разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих; -упути кратке и једноставне молбе; -искаже и прихвати захвалност и извињење на 	<p>ИСКАЗИВАЊЕ МОЛБЕ, ЗАХВАЛНОСТИ И ИЗВИЊЕЊА</p>	<p>Can /May I have an apple, please? Yes, here you are. Thank you/Thank you, Maria /Thanks. You're welcome. No, sorry/Not now/No, you can't. Can you help me, please? Can/May I have some water, please? Can/May I go to the toilet/go out/come in? Excuse me, Teacher, ...? I can't see. Can you move, please? Sorry, can you repeat that, please? I'm sorry I'm late. It's OK. No</p>	<p>Усмена провера, контролне вежбе</p>	

једноставан начин;		<p>problem.</p> <p>Модални глаголи за изражавање молбе – <i>can/may</i> (Интер)културни садржаји: Правила учтиве комуникације.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих; - упути једноставне честитке; 	ЧЕСТИТАЊЕ	<p>Happy birthday to you! Here's a present for you! It's New Year's Eve. Happy New Year! It's Christmas Eve. Merry Christmas! It's Valentine's Day! Happy Valentine's Day! Happy Easter! Thanks, same to you! Hurray!</p> <p>(Интер)културни садржаји: Најзначајнији празници и начин обележавања /прославе и честитања; пригодне дечје песме и игре.</p>	Усмена провера, контролне вежбе	
<ul style="list-style-type: none"> - препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења; - разуме једноставне описе бића, предмета и места; - опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; 	ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА И ПОЈАВА	<p>What's this/that? It's a/an... Is it a/an...? It's not a pen, it's a pencil. It's not short, it's long. What colour is it? It's grey. The crayon is grey. She's got a small nose and big blue eyes. She's wearing a white dress. I've got two hands and two feet. Has he got four legs? No, he hasn't, he's got two legs. This is my house. It's got big windows. Has it got a garden? There's a park/toyshop/supermarket in my town. There are two playgrounds, too.</p> <p>Глаголи <i>have got, to be</i> за давање описа Егзистенцијално <i>There is/are...</i> Правилна множина именица: <i>leg – legs, arm – arms...</i> Неправилна множина основних именица: <i>foot – feet...</i> <i>The Present Continuous Tense</i> за описивање тренутних радњи. (Интер)културни садржаји: Дечје песме и приче одговарајућег садржаја.</p>	Усмена провера, контролне вежбе	

<ul style="list-style-type: none"> - разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; - изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима; 	<p>ИСКАЗИВАЊЕ ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА</p>	<p>I'm not thirsty, I'm hungry. Here's a sandwich for you. Do you want some water? Yes, please. I want fruit. No, thank you. I'm so happy/sad! Are you hot/cold?</p> <p>The Present Simple Tense (be, want)</p> <p>(Интер)културни садржаји: Правила учтиве комуникације.</p>	<p>Усмена провера, контролне вежбе</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - разуме једноставна обавештења о положају у простору и реагује на њих; - тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о положају у простору; 	<p>ИСКАЗИВАЊЕ ПОЛОЖАЈА У ПРОСТОРУ</p>	<p>Where's my dad? Is he in the house? No, he's in the garage. Where's your dog? It's in the garden. Where's my bag? It's under the chair/in the wardrobe. Where's the toilet? It's here/overthere.</p> <p>Прилози и предлози за изражавање положаја и просторних односа – here, there, in, on, under</p> <p>Питања са Where (Интер)културни садржаји: Култура становања: село, град.</p>	<p>Усмена провера, контролне вежбе</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време 	<p>ИСКАЗИВАЊЕ ВРЕМЕНА</p>	<p>What day is it today? It's Monday. It's cold and rainy today. The Present Simple Tense глагола to be</p> <p>Питања са What (Интер)културни садржаји: јавни простор; типичан изглед места.</p>	<p>Усмена провера, контролне вежбе</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - разуме једноставне исказе којима 	<p>ИЗРАЖАВАЊЕ</p>	<p>This is my ball. Is that your bike? I've got a dog. Have you got a pet? He/She's got two brothers.</p>	<p>Усмена провера,</p>	

<p>се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих;</p> <ul style="list-style-type: none"> - тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање; 	<p>ПРИПАДАЊА/ НЕПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА/ НЕПОСЕДОВАЊА</p>	<p>Who's got a /an...? Here's your pen.</p> <p>Присвојни придеви my, your...</p> <p>Have got за изражавање припадања/поседовања</p> <p>(Интер)културни садржаји: Породица, пријатељи, кућни љубимци, играчке.</p>	<p>контролне вежбе</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих; - тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима; 	<p>ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА/ НЕДОПАДАЊА</p>	<p>Do you like orange juice? Yes, I do. /No, I don't. I like fish and chips, but I don't like chicken or rice. Do you like games? I love my family.</p> <p>The Present Simple Tense glagola like/love.</p> <p>(Inter)kulturni sadržaji: Popularna hrana i piće; porodica</p>	<p>Усмена провера, контролне вежбе</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - разуме једноставне исказе који се односе на изражавање способности; - тражи информацију о туђим 	<p>ИЗРАЖАВАЊЕ СПОСОБНОСТИ</p>	<p>I can/can't sing. I can draw, but I can't read. Can you swim? Yes, I can. No, I can't. No, but I can run This is my parrot. It can talk. A penguin can't fly.</p> <p>Модални глагол can за изражавање способности.</p> <p>(Интер)културни садржаји: Школске активности, кућни љубимци и свет</p>	<p>Усмена провера, контролне вежбе</p>	

Назив предмета	МАТЕМАТИКА
Циљ	Циљ учења предмета математика је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Годишњи фонд часова	180	Недељни фонд часова	5
Наставна средства	Уџбеник	<i>Математика 2, уџбеник за други разред основне школе;</i> Ћирилица, <i>Математика 2, радни листови за други разред основне школе</i> (први и други део) ћирилица; (уџбенички комплет), Сања Маричић, Драгица Ђуровић, БИГЗ школство	
	Остало	Свеска, прибор за писање, модели геометријских тела, рачунаљке, математичка коцка, справе за мерење дужине и новчанице, рачунар, презентације, интернет, игрице	
Наставне методе	Вербална, текстуална, демонстративна, илустративна, хеуристичка, експериментална		
Иновације	Рачунање помоћу математичке коцке, интегративни дани, употреба паметне табле, интерактивних едукативних игрица, комбинација са физичким активностима		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену наученог, прати ниво савладаности	
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно (посматрање, уочавање, одређивање, упоређивање, образлагање, цртање, запажање, разликовање, именовање, откривање, класификовање, бројање, читање, записивање, увиђање, анализа, проверавање, мерење, процењивање, писање, резање, пресавијање)	
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, јавне установе, природно окружење		
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци		

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУ- ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕ- ТЕНЦИЈЕ
<p>-одреди десетице најближе датом броју;</p> <p>-усмено сабира и одузима бројеве до 100;</p> <p>-користи појмове чинилац, производ, дељеник, делилац, количник, садржалац;</p> <p>-примени замену места и здруживање сабирака и чинилаца ради лакшег рачунања;</p> <p>-усмено множи и дели у оквиру прве стотине;</p> <p>-израчуна вредност бројевног израза са највише две операције;</p> <p>-решити текстуални задатак постављањем израза са највише две рачунске операције и провери тачност решења;</p> <p>-одреди непознати број у једначини са једном аритметичком операцијом;</p> <p>-одреди делове (облика $\frac{1}{n}$) дате величине;</p> <p>-изрази одређену суму новца преко различитих апоена;</p> <p>-прочита број записан римским цифрама и напишедати број римским</p>	БРОЈЕВИ	<p>Први део</p> <p>Сабирање и одузимање са преласком. Замена места и здруживање сабирака.</p> <p>Веза сабирања и одузимања.</p> <p>Једначине са једном операцијом (сабирање или одузимање).</p> <p>Римске цифре I, V, X, L, C</p> <p>Други део</p> <p>Множење и дељење (таблично)</p> <p>Нула и јединица као чиниоци; нула као дељеник. Замена места и здруживање чинилаца.</p> <p>Трећи део</p> <p>Редослед рачунских операција.</p> <p>Множење и дељење збира и разлике бројем.</p> <p>Веза множења и дељења. Једначине са једном операцијом (множење или дељење).</p> <p>Бројевни изрази. Формирање израза на основу реалистичних ситуација.</p> <p>Разломци облика $\frac{1}{n}$, $1 \leq n \leq 10$, визуелно и симболичко представљање.</p>	<p>Контролна вежба</p> <p>Усмена провера</p>	<p>1. Компетенција за целоживотно учење</p> <p>2. Комуникација</p> <p>3. Рад са подацима и информацијама</p> <p>4. Дигитална компетенција</p> <p>5. Решавање проблема</p> <p>6. Сарадња</p> <p>7. Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>8. Одговоран однос према здрављу</p> <p>9. Одговоран однос према околини</p> <p>10. Естетичка компетенција</p>

<p>цифрама;</p> <p>-прикаже мањи број података у табlici и стубичастим дијаграмом;</p> <p>-уочи правило и одреди следећи члан започетог низа;</p>				<p>11.Предузимљивост и предузетничка компетенција</p>
<p>-разликује дуж, полуправу и праву;</p> <p>-одреди дужину изломљене линије (графички и рачунски);</p> <p>-одреди обим геометријске фигуре;</p> <p>-нацрта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи;</p> <p>-уочи подударне фигуре на датом цртежу;</p> <p>-уочи симетричне фигуре;</p> <p>-допуни дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву;</p>	<p>ГЕОМЕТРИЈА</p>	<p>Први део Дуж, права и полуправа. Тачка и права. Отворена и затворена изломљена линија. Графичко надовезивање дужи. Дужина изломљене линије. Обим геометријских фигура без употребе формула.</p> <p>Други део Цртање правоугаоника, квадрата и троугла на квадратној мрежи, на тачкастој мрежи. Симетричне фигуре.</p> <p>Подударност фигура (интуитивно).</p>	<p>Контролна вежба</p> <p>Усмена провера</p>	
<p>-изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине;</p> <p>-измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине</p> <p>-чита и запише време са часовника;</p> <p>-користи јединице за време у једноставним ситуацијама</p>	<p>МЕРЕЊЕ И МЕРЕ</p>	<p>Мерење дужине стандардним мерним јединицама (м, дм, цм).</p> <p>Мерење времена (дан, месец, година, час, минут).</p>	<p>Контролна вежба</p> <p>Усмена провера</p>	

ОПШТИ СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА
ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ЗА II РАЗРЕД – МАТЕМАТИКА

НАСТАВНА ТЕМА	НИВО ПОСТИГНУЋА – ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ		
	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Бројеви	<p>1.2.МА.1.1.1. зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини</p> <p>1.2.МА.1.1.2. рачуна вредност бројевног израза са једном операцијом сабирања или одузимања у оквиру прве стотине</p> <p>1.2.МА.1.1.3. множи и дели таблично</p> <p>1.2.МА.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом</p> <p>1.2.МА.1.3.1. уме да израчуна половину, неке целине</p>	<p>1.2.МА.2.1.1. уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и разуме декадни бројни систем</p> <p>1.2.МА.2.1.2. уме да одреди десетицу, најближу датом броју</p> <p>1.2.МА.2.1.3. сабира и одузима, рачуна вредност израза</p> <p>1.2.МА.2.1.4. рачуна вредност израза с највише две операције</p> <p>1.2.МА.2.1.5. уме да решава једноставне једначине</p>	<p>1.2.МА.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака</p> <p>1.2.МА.3.1.2. зна својства операција сабирања и уме да их примени.</p> <p>1.2.МА.3.1.3. уме да израчуна бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет</p> <p>1.2.МА.3.1.4. уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми</p>
Геометрија	<p>1.2.МА.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа)</p> <p>1.2.МА.1.2.2. зна јединице за мерење дужине</p> <p>1.2.МА.1.2.3. користи поступак мерења дужине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица</p>	<p>1.2.МА.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни</p> <p>1.2.МА.2.2.2. претвара јединице за мерење дужине</p>	
Мерење и мере	<p>1.2.МА.1.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у једноставним ситуацијама</p>	<p>1.2.МА.2.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у сложенијим ситуацијама</p> <p>1.2.МА.2.4.2. зна јединице за време (минут, сат, дан, месец, година) и пореди временске интервале у једноставним ситуацијама</p>	<p>1.2.МА.3.4.1. зна јединице за време (минут, сат, дан, месец, година) и уме да пореди временске интервале у сложенијим ситуацијама</p>

Распоред наставних тема по месецима у години за други разред

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ МАТЕМАТИКА	МЕСЕЦ У ГОДИНИ									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Бројеви	■	■		■	■	■	■	■	■	■
Геометрија		■	■	■						
Мерење и мере			■							

Назив предмета	СВЕТ ОКО НАС
Циљ	Циљ учења предмета свет око нас јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Годишњи фонд часова	72	Недељни фонд часова	2
Наставна средства	Уџбеник остало	<i>Свет око нас, уџбеник за други разред основне школе;</i> <i>Свет око нас, радна свеска за други разред основне школе;</i> ћирилица;(уџбенички комплет), Сања Благоданић, Зорица Ковачевић, Славица Јовић,БИГЗ Свеска, прибор за писање, енциклопедије, приручници за наставнике, рачунар, презентације, игрице...	
Наставне методе	Вербална, текстуална, писаних радова, илустративна, демонстрати вна, хеуристичка		
Иновације	интегративни дани, употреба паметне табле, интерактивних едукативних игрица, интернет, презентације		

Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену наученог, прати ниво савладаности
	ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, јавне установе, природна окружења	
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци	
Сарадња	... са другим одељењима, са родитељима, другим школама, позориштима, музејима, организацијама, културним институцијама и другим установама локалне заједнице; сарадња наставника унутар и међу стручним активима школе на изради и реализацији заједничких пројеката, размени искустава (Стручна друштва, ЦК, ДУБ, ПД Н.Бгд.)	
Јавни час	Ћак некад и сад, јавни час у Педагошком музеју, РВ другог разреда	

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУ- ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕ- ТЕНЦИЈЕ
<ul style="list-style-type: none"> -идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима; -оствари права и изврши обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; -се понаша тако да уважава различитости других људи; -прихвати последице када прекрши правила понашања групе; -сарађује са другима у групи на заједничким активностима; -разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота; 	Други и ја	<p>Групе људи: родбина, (ван)школска заједница, становници насеља. Права и обавезе чланова група. Однос потреба и жеља. Правила понашања појединаца и група. Породични, школски и празници насеља.</p>	Усмена провера, Контролне вежбе	<ul style="list-style-type: none"> 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад са подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња
<ul style="list-style-type: none"> -препозна грб, заставу и химну Републике Србије и примерено се понаша према симболима; -одреди тип насеља на основу његових карактеристика; -повеже личну хигијену, боравак у природи, физичку активност и разноврсну исхрану са очувањем здравља; -одржава личну хигијену – руку, зуба и чулних органа; -примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином; -безбедно поступа пре и током временских непогода; 	Култура живљења	<p>Симболи Републике Србије: грб, застава и химна. Типови насеља: село, град. Здрав начин живота: хигијена тела, разноврсна исхрана, број obroка, боравак у природи и физичка активност. Врсте саобраћаја (копнени, водни и ваздушни и одговарајућа превозна средства). Безбедно понашање у саобраћају у насељу (кретање улицом и путем без тротоара, прелажење улице и пута без пешачког прелаза). Правила понашања у превозним средствима (аутомобил и јавни превоз). Временске непогоде (олуја, град, мећава) и безбедно понашање у затвореном и на</p>	Усмена провера, Контролне вежбе	<ul style="list-style-type: none"> 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост

<p>-истезањем, савијањем и сабијањем одреди својства материјала; -одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета; -пронађе нову намену коришћеним предметима; -наводи примере различитих облика</p>	<p>Човек ствара</p>	<p>отвореном простору. Материјали (дрво, камен, метал, стакло, гума, пластика, папир, тканина, глина/пластелин) и производи људског рада. Еластичност материјала. Својства материјала одређују њихову употребу. Нова намена предмета направљених од различитих материјала. Занимања људи у граду и селу.</p>	<p>Усмена провера, Контролне вежбе</p>	<p>и предузетничка компетенција</p>
<p>-кретања у окружењу; -одабере начин кретања тела, узимајући у обзир облик тела, врсту подлоге и средину у којој се тело креће; -измери растојање које тело пређе током свог кретања; -пронађе тражени објекат у насељу помоћу адресе/карактеристичних објеката; -именује занимања људи у свом насељу са околином; -одреди време помоћу часовника и календара користећи временске одреднице: сат, дан, седмицу, месец, годину; -забележи и прочита податке из личног живота помоћу ленте времена;</p>	<p>Кретање и оријентација у простору и времену</p>	<p>Различити облици кретања тела (хода, скаче, трчи, пада, лети, плива, котрља се, клизи). Утицај облика тела, подлоге и средине на кретање по равној подлози и пређено растојање тела. Сналажење у насељу помоћу адресе (улица, кућни број) и карактеристичних објеката. Сналажење у времену у односу на временске одреднице: минут, сат, дан, седмица, месец, година, датум, годишња доба. Средства за мерење времена: часовник, календар, лента времена.</p>	<p>Усмена провера, Контролне вежбе</p>	
<p>-разликује облике рељефа у свом насељу и околини; -разликује облике и делове површинских вода у свом насељу и околини; -идентификује заједничке особине живих бића на примерима из окружења;</p>	<p>Разноврсност природе</p>	<p>Рељеф и облици рељефа: узвишења, (брдо, планина) удубљења (долине, котлине) и равнице. Рељеф у насељу и околини. Облици појављивања воде: површинске воде (текуће, стајаће) и њихови делови (извор, ток, корито, обала). Површинске воде у насељу и околини.</p>	<p>Усмена провера, Контролне вежбе</p>	

<p>-повеже делове тела живих бића са њиховом улогом/улогама;</p> <p>-разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла;</p> <p>-разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране;</p> <p>-наведе примере који показују значај биљака и животиња за човека;</p> <p>-шtedљиво троши производе које користи у свакодневним ситуацијама;</p> <p>-разврста отпад на предвиђена места;</p> <p>-негује и својим понашањем не угрожава биљке и животиње у окружењу;</p> <p>-препозна примере повезаности живих бића са условима за живот;</p> <p>-повеже промене у природи и активности људи са годишњим добима;</p> <p>-изведе једноставне огледе пратећи упутства;</p> <p>-повеже резултате рада са уложеним трудом.</p>		<p>Заједничке особине живих бића (дисање, исхрана, раст, остављање потомства). Функције (улога) делова тела живих бића. Разноврсност биљака у окружењу (зеласте и дрвенасте; лишћарске и четинарске). Разноврсност животиња у околини (домаће и дивље; биљоједи, месоједи и сваштоједи). Значај биљака и животиња за човека. Улога човека у очувању природе (шtedња производа који се користе у свакодневном животу, разврставање отпада на предвиђена места, брига о биљкама и животињама). Сунчева светлост и топлота, вода, ваздух и земљиште – неопходни услови за живот. Промене у природи и активности људи у зависности од годишњих доба.</p>		
--	--	---	--	--

НАСТАВНА ТЕМА	НИВО ПОСТИГНУЋА – ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ		
	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Други и ја	1.2.СОН. 1.5.1. зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови 1.2.СОН. 1.5.2. зна основна правила понашања у породици, школи и насељу	1.2.СОН.2.5.1. зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова.	1.2.СОН .3.5.1. разуме заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима
Култура живљења	1.2.СОН.1.5.4. зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите 1.2.СОН .1.6.1. зна основне типове насеља	1.2.СОН.2.6.1. препознаје и именује облике рељефа и површинских вода у свом месту и у околини.	
Човек ствара	1.2.СОН. 1.3.1. зна основна својства воде, ваздуха 1.2.СОН.1.3.2. зна основна својства материјала: тврдоћа, еластичност, густина, растворљивост, провидност.	1.2.СОН.2.3.1. зна својства воде и ваздуха: агрегатно стање и кретање 1.2.СОН.2.3.2. разликује материјале који су добри проводници топлоте и електрицитета од оних који то нису	1.2.СОН .3.3.1. разуме како загревање и хлађење воде и ваздуха утичу на појаве у природи
Кретање и оријентација у простору и времену	1.2.СОН .1.4.1. уме да препозна кретање тела у различитим појавама 1.2.СОН.1.4.2. зна помоћу чега се људи оријентишу у простору: лева и десна страна 1.2.СОН. 1.4.3. зна јединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година 1.2.СОН .1.4.4. уме да прочита тражене информације са часовника и календара		

Разноврсност природе	<p>1.2.СОН. 1.1.1. зна ко и шта чини живу и неживу природу</p> <p>1.2.СОН.1.1.2. уме да класификује жива бића према једном од следећих критеријума:изгледу, начину исхране, кретања и размножавању.</p> <p>1.2.СОН.1.1.3. препознаје и именује делове тела живих бића</p> <p>1.2.СОН.1.2.1. разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе</p>	<p>1.2.СОН.2.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима</p> <p>1.2.СОН.2.1.2. зна основне разлике између биљака, животиња и људи</p> <p>1.2.СОН.2.6.1.препознаје и именује облике рељефа и површинских вода у свом месту и у околини.</p> <p>1.2.СОН.2.2.1. разликује обновљиве и необновљиве природне ресурсе</p> <p>1.2. СОН.2.2.2. зна шта је добробит животиња и поступке којима се она штити</p>	<p>1.2.СОН.3.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима</p>
----------------------	--	---	--

Распоред наставних тема по месецима у години за други разред

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ СВЕТ ОКО НАС	МЕСЕЦ У ГОДИНИ									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Други и ја										
Култура живљења										
Човек ствара										
Кретање и оријентација у простору и времену										
Разноврсност природе										

Назив предмета	ЛИКОВНА КУЛТУРА
Циљ	Циљ учења предмета ликовна култура је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Годишњи фонд часова	72	Недељни фонд часова	2
Наставна средства	Уџбеник	<i>Ликовна култура, уџбеник за други разред основне школе;</i> Ћирилица, Јелена Коштица, Горан Ратковић, ЕДУКА	
	остало	Прибор за цртање, сликање, вајање, илустрације	
Наставне методе	Вербална, илустративна, демонстративна		
Иновације	Интернет, презентације, паметна табла, интегративни дан		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену наученог, прати ниво савладаности	
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно(посматрање, опажање, уочавање, разговор, дискутовање, цртање, сликање, обликовање и вајање, анализа и синтеза, упоређивање и обрада материјала, практичан рад, комбиновање)	
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, јавне и културне установе, природно окружење		
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци		
Сарадња	са другим одељењима, родитељима, другим школама, позориштима, музејима, организацијама(Пријатељи деце, ДУБ,...) културним институцијама и другим установама локалне заједнице (Црвени крст, Дом здравља,...)		

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУ- ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕ- ТЕНЦИЈЕ
<p>-користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин;</p> <p>-изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли;</p> <p>-користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад;</p> <p>-изражава, светлим или тамним бојама, свој доживљај уметничког дела;</p> <p>-идентификује истакнути део целине и визуелне супротности у свом окружењу;</p> <p>-преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу;</p> <p>-тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу;</p> <p>-изражава мимиком и/или телом различита расположења, покрете и кретања;</p> <p>-упоређује свој и туђ естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела;</p> <p>-повезује уметничко занимање и одговарајуће продукте;</p> <p>-пружи основне информације о одабраном музеју;</p> <p>-разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.</p>	ОБЛИЦИ	<p>Облици (светлост као услов за опажање облика; визуелне карактеристике природних и вештачких облика; дизајн предмета за свакодневну употребу). Супротности (обојено и безбојно, једноставно и сложено, испупчено и удубљено, ближе и даље...).</p> <p>Облик и целина (истакнути део целине; везивање и спајање облика).</p>	Анализа продуката дечијег рада	<p>1. Компетенција за целоживотно учење</p> <p>2. Комуникација</p> <p>3. Рад са подацима и информацијама</p> <p>4. Дигитална компетенција</p> <p>5. Решавање проблема</p> <p>6. Сарадња</p> <p>7. Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>8. Одговоран однос према здрављу</p> <p>9. Одговоран однос према околини</p> <p>10. Естетичка компетенција</p> <p>11. Предузимљивост и предузетничка компетенција</p>
	СПОРАЗУМЕВАЊЕ	<p>Тумачење (невербално и визуелно изражавање; садржај визуелних информација).</p> <p>Слика и реч (редослед радње у стрипу; знаци; лепо писање; честитке).</p>		
	ЛИКОВНЕ ИГРЕ	<p>Боја (светле и тамне боје; боја и облик; боја и звук).</p> <p>Замишљања (стварност и машта).</p>		
	ПРОСТОР	<p>Простор (обликовање простора – школа, учионица, соба; музеј).</p> <p>Кретање (кретање једног облика у простору; кретање више облика у простору).</p> <p>Сцена (маске, костими, реквизити)</p>		

Распоред наставних тема по месецима у години за други разред

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ ЛИКОВНА КУЛТУРА	МЕСЕЦ У ГОДИНИ									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Облици	■	■	■	■			■	■	■	
Споразумевање	■				■	■				■
Ликовне игре		■	■	■		■	■	■		■
Простор			■		■	■	■			■

Назив предмета	МУЗИЧКА КУЛТУРА
Циљ	Циљ учења предмета музичка култура је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

Годишњи фонд часова	36	Недељни фонд часова	1
Наставна средства	Уџбеник	<i>Музичка култура 2, уџбеник за други разред основне школе;</i> Тирилица, Маја Обрадовић, ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО	
	Остало	КД- Музичка култура за 2.разред, рачунар	
Наставне методе	Вербална, демонстративна, илустративна, текстуална		
Иновације	Интернет, паметна табла, интерактивне едукативне игрице, интегративни дан		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену наученог, прати ниво савладаности	
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно(певање по слуху, свирање, анализа, синтеза, помагање различитим звучним и музичким помагалима, активност у музичком стваралаштву, импровизација)	
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, природно окружење, јавне и културне установе		
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци		

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИ Н ПРОВ ЕРЕ	МЕЂУ- ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕ- ТЕНЦИЈЕ
<ul style="list-style-type: none"> -објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело; -разликује различите инструменте по боји звука и изражајним могућностима; -издвоји основне музичке изражајне елементе; -препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; -повезује карактер дела са изражајним музичким елементима и инструментима; -изговара бројалице у ритму, уз покрет; -пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; -изводи уз покрет музичке и традиционалне игре; -примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; -свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; 	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	<p>Уметничка музика учртаним и анимираним филмовима.</p> <p>Однос: звук-лик, музика-радња.</p> <p>Композиције које илуструју различита осећања.</p> <p>Звук и тон (извори) – звуци из природе и окружења.</p> <p>Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак-дуг), јачина (гласан-тих), висина (висок- дубок).</p> <p>Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената.</p> <p>Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар).</p> <p>Различити жанрови везани за ситуације значајне у животу ученика.</p> <p>Музичка прича.</p> <p>Композиције различитог карактера и елементи музичке изражајности (мелодијска линија, темпо, ритам, динамика).</p> <p>Музички бонтон. Музика и здравље.</p> <p>Носиоци звука (цеде плејер, рачунар...).</p>	Усмене провере	<ul style="list-style-type: none"> 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад са подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и предузетничка компетенција

<p>-повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама;</p> <p>-повезује ритам са графичким приказом;</p> <p>-објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења;</p> <p>-учествује у школским приредбама и манифестацијама;</p> <p>направи дечје ритмичке</p>	<p>ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ</p>	<p>Изговор бројалице у ритму уз покрет. Звучне ономагопеје и илустрације</p> <p>Правилан начин певања – држање тела и дисање.</p> <p>Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица.</p> <p>Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера.</p> <p>Певање песама уз покрет – песме уз игру и народне песме.</p> <p>Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (a1 бела, ха1љубичаста боја).</p> <p>Дечји и алтернативни инструменти и начини свирања на њима.</p> <p>Инструментална пратња по слуху уз бројалице и песме – пулс, ритам, груписање удара.</p> <p>Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације.</p> <p>Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука.</p> <p>Музички бонтон.</p>		
	<p>МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО</p>	<p>Израда дечјих ритмичких инструмената од различитих материјала.</p> <p>Креирање сопствених покрета уз музику.</p> <p>Стварање једноставне ритмичке пратње коришћењем различитих извора звука.</p> <p>Музичка питања и одговори и музичка допуњалка.</p> <p>Стварање звучне приче од познатих музичких садржаја, звучних ономагопеја и илустрација на краћи литерарни текст.</p>		

Распоред наставних тема по месецима у години за други разред

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ МУЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ	МЕСЕЦ У ГОДИНИ									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Слушање музике										
Извођење музике										
Музичко стваралаштво										

Назив предмета	ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ
Циљ	Циљ учења предмета физичко и здравствено васпитање је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Годишњи фонд часова	108	Недељни фонд часова	3
Наставна средства	Уџбеник	/	
	Остало	Справе и реквизити за наставу физичког васпитања: лопте, вијаче, чуњеви, шведски сандук, струњаче, обручи	
Наставне методе	Вербална, демонстративна, практичних радова		

Иновације	интегративни дан, интернет, рачунар	
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену наученог, прати ниво савладаности
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно(ходање, трчање, кретање, посматрање, обликовање корака, скакање, прескакање, бацање, хватање, добацивање, пребацивање, гађање, пењање, кретно естетско обликовање, опажање, вежбе са реквизитима, плесање, играње)
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, фискултурна сала, природно окружење, јавне установе	
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци	

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУ- ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕ- ТЕНЦИЈЕ
<ul style="list-style-type: none"> – примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); – правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – разликује правилно од неправилног држања тела; – 	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	<p>Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој покретљивости. Вежбе за развој издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације</p>	<p>мерење према скалама постинућа посматрање ученичког ангажовања праћење развоја односа према здрављу</p>	<p>1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад са подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно</p>

<ul style="list-style-type: none"> – успостави правилно држање тела; – правилно дише током вежбања; – изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; – изведе дечји и народни плес; – користи основну терминологију вежбања; – поштује правила понашања у и на просторима за вежбање; – поштује мере безбедности током вежбања; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; – поштује правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим 	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ	Ходање и трчање	<p>Ходање:</p> <ul style="list-style-type: none"> – кратким корацима, – дугим корацима, – у различитом ритму, – ходање опружањем стајне ноге, – ходање са реквизитом, – ходање са променом правца и смера, – ходање комбиновано са различитим покретима, – ходање преко ниских препрека, – елементарне игре са ходањем. <p>Техника трчања:</p> <ul style="list-style-type: none"> – трчање преко препрека, – трчање са променом ритма, <p>трчање са променом правца и смера,</p>		<p>учешће у демократском друштву</p> <p>8.Одговоран однос према здрављу</p> <p>9.Одговоран однос према околини</p> <p>10.Естетичка компетенција</p> <p>11.Предузимљивост и предузетничка компетенција</p>
		Скакања и прескакања	<p>Прескакање вијача, палица и других реквизита поређаних на тлу једноножним и суножним одскоком. Комбинације скокова, Скок удаљ и увис из места и залета. Скок са повишене површине. Припремне вежбе за прескок: игре уз коришћење различитих облика скакања и прескакања.</p>		

<p>никога не вређа;</p> <ul style="list-style-type: none"> – прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; – уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; – уочава улогу делова тела у вежбању; – уочи промене у расту код себе и других; – препозна сопствено болесно стање и не вежба када је болестан – примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања; – одржава личну хигијену; – учествује у одржавању простора у коме живи и борави; – наведе врсте намирница у исхрани; – препознаје везу вежбања и уноса воде; – повеже ходање и трчање са позитивним утицајем на здравље; – препозна лепоту покрета у вежбању; – се придржава правила вежбања; – вреднује успех у вежбању; 	<p>Бацања и хватања</p> <hr/> <p>Пузања, вишења, упори и пењања</p>	<p>Ходање и трчање са котрљањем лопте. Бацање лоптице из места у даљину и у циљ. Бацање лоптице из кретања. Бацање лопте увис без и са okreом за 3600. Вођење лопте једном и другом руком у месту и кретању. Додавање лопте једном и другом руком. Вођење лопте у ходању и трчању. Гађање лоптом у импровизовани кош, ниски кош и гол. Елементарне игре са вођењем, додавањем и гађањем лоптом у циљ. Штафетне игре и друге елементарне игре лоптом (вођење, хватање, додавање).</p> <hr/> <p>Помицање на дохватном вратилу са погрченим ногама у вису предњем. Помицање у вису предњем окретањем за 1800, са укрштеним хватом. Њихање уз помоћ. Проширени садржаји Узмак корацима уз косу површину. Бочно пењање уз лестве са наизменичним прехватањем и опирањем истовремено обема ногама.</p>		
---	---	---	--	--

	<p>Вежбе на тлу</p>	<p>Два повезана колута напред. Колут напред и скок пруженим телом. Колут назад из чучња у чучањ, низ косу површину. Колут назад. Састав од научених елемената. Игре усвојених вежби. Проширени садржаји Колут напред из упора стојећег опружених ногу. Колут преко лопте Одељењско такмичење са задатом комбинацијом вежби.</p>		
	<p>Вежбе равнотеже</p>	<p>Мала вага на тлу, клупи и ниској греди. Ходање привлачењем на целом стопалу и успон. Ходање опружањем стајне и предножењем замајне ноге. Ходање уназад на греди. Састав из првог разреда допунити наученим вежбама. Проширени садржаји Наскок кораком на греду. Чучањ и окрет у чучњу за 900 и 1800. Састав из првог разреда допунити вежбама ходањем уназад и окретом у чучњу за 1800. Одељенско такмичење.</p>		

		Вежбе реквизитима	<p>Вежбе обликовања сареквизитима.</p> <p>Трчања, поскоци и скокови уз коришћење реквизита.</p> <p>Прескакање вијаче на различите начине.</p> <p>Дизање и ношење предмета и реквизита на различите начине.</p> <p>Елементарне игре са реквизитима. Игре са ластилом.</p> <p>Полигон и елементарне игре уз коришћење реквизита</p>		
		Плес и ритмика	<p>Народно коло и дечији плес по избору.</p> <p>Повезивање елемената из првог разреда у композицију – састав.</p> <p>Основни ритмички покрети са реквизитима.</p> <p>Проширени садржаји Прескакање вијаче уназад.</p> <p>Комбиновано прескакање вијаче напред-назад.</p> <p>Ходање и трчање са бацањем и хватањем лопте и обруча.</p> <p>Вежба вијачом</p>		
		Полигоони	<p>Кобиновани полигон од усвојених вештина (вежби)</p>		
	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	Култура вежбања и играња	<p>Основни термини у вежбању.</p> <p>Вежбама безбедно.</p> <p>Чувам своје и туђе ствари.</p> <p>Правила елементарних игара.</p> <p>Некад изгубим, а некада победим.</p> <p>Навијам пристојно.</p>		

Назив предмета	ДИГИТАЛНИ СВЕТ
Циљ	Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет јесте развијање дигиталне компетенције ученика неопходне за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развијање основа алгоритамског начина размишљања.

Годишњи фонд часова	36	Недељни фонд часова	1
Наставна средства	Уџбеник	Дигитални свет 2, уџбеник за други разред основне школе, Јован Јовановић, Марина Ињац, Стефан Поповић; Нови Логос	
	Остало	Свеска, прибор за писање, енциклопедије, приручници за наставнике, рачунар, презентације, игрице...	
Наставне методе	Вербална, текстуална, илустративна, демонстративна, практичних радова		
Иновације	интегративни дан, интернет, рачунар		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену наученог, прати ниво савладаности	
	Ученика	Активно учествује у настави, самостално и интерактивно	
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, јавне установе, природна окружења		
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци		

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУ- ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕ- ТЕНЦИЈЕ
---	-----------------	----------	------------------	---

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

- упореди начин на који учи у школи са онлајн учењем путем школске платформе;
- користи школску платформу за онлајн учење (уз помоћ наставника и/или родитеља/законског заступника);
- самостално користи дигиталне уџбенике за учење;
- креира, чува и поново уређује дигиталну слику (самостално и/или уз помоћ наставника) користећи одговарајућу апликацију;
- својим речима објасни појам покретне слике;
- креира елементе покретне слике;
- креира једноставан графички дигитални материјал намењен познатој публици;
- својим речима објасни због чега дигиталне уређаје повезујемо на мреже, укључујући интернет;
- наведе могућности за размену материјала, комуникацију и заједнички рад (учење) које су настале захваљујући умрежавању дигиталних уређаја;
- објасни добитке и ризике који произилазе из комуникације путем

ДИГИТАЛНО ДРУШТВО

Учење путем школске платформе за онлајн учење.

Учење уз помоћ дигиталних уџбеника.

Креативно графичко изражавање коришћењем дигиталног уређаја.

Умрежавање дигиталних уређаја и прилике за размену материјала, комуникацију и заједнички рад који из умрежавања произилазе.

Усмена провера

Праћење ученичког ангажовања

Анализа продукта дечијег рада

1. Компетенција за целоживотно учење

2. Комуникација

3. Рад са подацима и информацијама

4. Дигитална компетенција

5. Решавање проблема

6. Сарадња

7. Одговорно учешће у демократском друштву

8. Одговоран однос према здрављу

9. Одговоран однос према околини

10. Естетичка компетенција

11. Предузимљивост и предузетничка компетенција

<p>– реагује на одговарајући начин ако дође у додир са непримерним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин;</p> <p>– наведе неке од начина на које корисници дигиталних уређаја остављају личне податке у дигиталном окружењу;</p> <p>– организује сопствено учење у онлајн окружењу на начин који не угрожава здравље и личну безбедност, као и сигурност дигиталног уређаја;</p> <p>– предложи начине одлагања електронског отпада који не угрожавају животну средину;</p>	<p>БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА</p>	<p>Добици и ризици који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја.</p> <p>Понашање на интернету – интернет бонтон.</p> <p>Остављање личних података при коришћењу дигиталних уређаја.</p> <p>Примерена реакција у случају контакта са непримерним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин.</p> <p>Организација времена и услова за рад при онлајн учењу.</p> <p>Коришћење дигиталних уређаја и заштита животне средине.</p>	
--	---	---	--

<p>– својим речима објасни појам алгоритам;</p> <p>– анализира једноставан познати поступак који садржи понављања одређених радњи и представи га алгоритамски;</p> <p>– креира одговарајући рачунарски програм у визуелном програмском језику;</p> <p>– анализира једноставан програм креиран у визуелном програмском језику и објасни шта и на који начин тај програм ради;</p> <p>– уочи и исправи грешку у једноставном програму, провери ваљаност новог решења и по потреби га додатно поправи (самостално или сараднички);</p> <p>– креира програм у визуелном програмском језику којим управља понашањем расположивог физичког дигиталног уређаја.</p>	АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	<p>Разлагање проблема на мање целине.</p> <p>Осмишљавање алгоритама линијске и цикличне структуре који води до решења једноставног проблема.</p> <p>Креирање рачунарског програма у визуелном програмском језику.</p> <p>Анализа постојећег програма креираног у визуелном програмском језику и тумачење функције блокова од којих је сачињен.</p> <p>Управљање понашањем физичког дигиталног уређаја креирањем програма у визуелном програмском језику.</p> <p>Уочавање и исправљање грешака у програму.</p>		

Распоред наставних тема по месецима у години за други разред

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ ДИГИТАЛНИ СВЕТ	МЕСЕЦ У ГОДИНИ									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Дигитално друштво	■	■	■	■						■
Безбедно коришћење дигиталних уређаја					■	■				■
Алгоритамски начин размишљања							■	■	■	■

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ ЗА ДРУГИ РАЗРЕД

Назив предмета	ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ
Циљ	Циљ учења програма грађанско васпитање је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

Годишњи фонд часова	36	Недељни фонд часова	1
Наставна средства	Уџбеник	/	
	Остало		
Наставне методе	Вербална, практичних радова		
Иновације	интернет, паметна табла, интегративни дан		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену научног, прати ниво савладаности	
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно(игре улога, цртање, пантомима, вербални исказ, игре покрета)	
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, физкултурна сала, јавне и културне установе, природно окружење		
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, педагог, психолог		

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУ- ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕ- ТЕНЦИЈЕ
<ul style="list-style-type: none"> – разликује понашања појединаца која доприносе или ометају функционисање и напредовање групе; – успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; – исказе своја осећања и потребе на начин који не угрожава друге; – препозна и уважи осећања и потребе других; – наведе и својим речима објасни основна права детета садржана у Конвенцији о дечјим правима; – прихвата и образлаже на примерима из живота да свако дете има иста права без обзира на различитости; – препозна ситуације кршења својих и туђих права и показује спремност да тражи помоћ; – се договара и одлучује у доношењу правила групе и да се понаша у складу са њима; – наводи примере међусобне повезаности права и одговорности; – разликује ненасилну од насилне комуникације међу члановима групе на примерима из свакодневног живота, из књижевних дела које чита и филмова које гледа; – саслуша излагање саговорника без упадица и са уважавањем; – даје и прихвата предлоге водећи рачуна о интересу свих страна у сукобу; – представи шта садржи и чему служи 	<p>ЉУДСКА ПРАВА Ја и други у различитим групама</p>	<p>Групни идентитет Ко смо ми – сличности и разлике? Групе којима припадамо (породица, одељење, школа, спортски клуб, музичка школа...).</p> <p>Од чега зависи функционисање и напредак групе: комуникација, сарадња, узајамно подржавање, блискост. Понашања појединаца која ојачавају или ометају односе у групи. Осећања Изражавање сопствених осећања. Осећања других, како их препознајемо и уважавамо. Веза осећања са мислима и понашањима. Потребе и права Моје потребе и потребе других. Осећања, потребе, вредности и начин њиховог остваривања. Веза са правима. Права детета Конвенција о дечјим правима. Различити смо, али су нам права иста. Људска права важе свуда и за сваког. Кршење и заштита права Нисам посматрач, реагујем на ситуације кршења права деце у одељењу и школи. Знам како и коме да се обратим за помоћ.</p>	<p>Посматрање Слушање</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад са подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и предузетничка компетенција

<p>Правилник о безбедности ученика његове школе;</p> <ul style="list-style-type: none"> – се понаша у складу са Правилником о безбедности ученика; – наводи примере одговорности одраслих и ученика за безбедност у школи; – препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге и одговорно поступа при коришћењу мобилног телефона и интернета; – сарађује и преузима различите улоге на основу договора у групи; – износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге који могу унапредити безбедност ученика у школи; – учествује у изради плана једноставне акције; – са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију; – доприноси промоцији акције; <p>на једноставан начин вреднује изведену акцију.</p>	<p>ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Школа као заједница</p>	<p>Школа као заједница</p> <p>Вредности школе као заједнице – равноправност, одговорност, солидарност, брига за друге, толерантност, праведност, поштење. Правила у школи и њихова функција. Одговорности ученика и одраслих за функционисање школе као заједнице. Односи у заједници</p> <p>Како радим сам, а како у групи? Шта у школи радимо заједно?</p> <p>У чему смо добри? У чему бисмо могли бити бољи?</p> <p>Како комуницирамо у групи? Насилна и ненасилна комуникација.</p> <p>Сукоби</p> <p>Узроци сукоба и шта са њима. Сукоб из угла оног другог. Посредовање у сукобу.</p> <p>Конструктивно решавање сукоба.</p>		
	<p>ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Школа као безбедно место</p>	<p>Безбедност ученика у школи</p> <p>Ученици имају право на заштиту и безбедност. Правилник школе о безбедности ученика.</p> <p>Безбедност ученика у школи и школском дворишту, на путу између куће и школе, ван школе – на излету и на настави у природи.</p> <p>Безбедност ученика је одговорност свих – запослених у школи, ученика, родитеља, институција ван школе.</p> <p>Безбедно и небезбедно понашање на интернету. Одговорна употреба мобилног телефона.</p> <p>Како учинити школу безбедним местом за све – планирање и извођење једноставне акције.</p>		

	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Школа као безбедно место за све	Кораци у планирању и извођењу акције. Избор теме/проблема/активности којом ћемо се бавити. Одређивање циља и израда плана акције – подела улога, договор о роковима, начину реализације. Извођење и документовање акције – видео- снимци фотографије, текстови и сл. Промоција акције на нивоу школе – приказивање другим одељењима, родитељима и сл., прављење постера или паноа, објављивање прилога у школском листу. Вредновање акције – чиме смо задовољни, шта је могло бити боље.	
--	---	---	--

Распоред наставних тема по месецима у години за други разред

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	МЕСЕЦ У ГОДИНИ										
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
Људска права	■	■	■	■	■						
Демократско друштво						■	■			■	
Процеси у савременом друштву							■				
Грађански активизам								■	■		

Назив предмета	ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС
Циљ	Циљ учења програма Православни катихизис је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности човечанства, свесна да су оне плод непрекинутог вековног искуства.

Годишњи фонд часова	36	Недељни фонд часова	1
Наставна средства	Уџбеник	/	
	Остало	Народна приповетка „Седам прUTOва“ Прича: „Велики монаси најсличнији анђелима“ Причешће, храна љубави – прича из књиге «Мали анђеол», Невена Витошевић „Корица хлеба“ (Из житија Св.Онуфрија)	
Наставне методе	Вербална, практичних радова		
Иновације	интернет, паметна табла, интегративни дан		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену научног, прати ниво савладаности	
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно(игре улога, цртање, пантомима, вербални исказ, игре покрета)	
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, физкултурна сала, јавне, верске и културне установе, природно окружење		
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, педагог, психолог		

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУ- ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕ- ТЕНЦИЈЕ
<ul style="list-style-type: none"> – сагледа садржаје којима се бави настава Православног катихизиса у току 2. разреда основне школе; – објасни да се Крштењем постаје члан Цркве; – разликује значења појмова Црква (заједница) и храм (место на којем се сабирамо); – објасни да је Црква заједница са Богом; – опише зашто се подижу храмови; – препозна и именује основне службе које постоје на Литургији; – уочити међусобну повезаност служби у Цркви; – објасни да је и он сам важан и посебан у животу Цркве; – објасни службу Епископа у Цркви; – уочи да Епископ предводи молитву Цркве; – увиди сличност службе Епископа са првосвештеником Христом; – разликује монаха и свештеника; – објасни ко су монаси и шта су манастири; – рецитије молитву <i>Богородице</i> 	<p style="text-align: center;">УВОД Ми смо Црква – уводни час</p>	<p>Упознавање са садржајем програма и начином рада</p>	<p>Посматрање Слушање</p>	<p>1,2,3,4,5,7,11</p>
	<p style="text-align: center;">МОЈЕ МЕСТО У ЦРКВИ Крштењем постајемо чланови Цркве Црква – заједница Храм – место окупљања заједнице Литургија – догађај Цркве Заједница радости</p>	<p>Икона Христовог Крштења Библијска прича о Ноју – Нојева барка – брод спасења Народна приповетка „Седам прUTOва“ Слике православних храмова (спољашњи и унутрашњи изглед) Новозаветно сведочанство о Свадби царевог сина (препричано и прилагођено)</p>		
	<p style="text-align: center;">ЖИВОТ У ЦРКВИ – ЛЕПОТА ПРАЗНИКА Пресвета Богородица – мајка Христова Божји – Христос се роди! Богојављење – Христос је Син Божји Свети Сава и Свети Симеон</p>	<p>Богородичини празници Молитва „Богородице Дјево“ Прича „Мали Данило сведок Христовог рођења“ Божји песма: „Витлејеме славни граде“ Приповести о Христовом рођењу и крштењу Казивање о Светом Сави и Светом Симеону Песме Св. Владике Николаја: Брижни син (о Св. Сави и Св. Симеону) и Хиландар</p>		<p>2,3,4,7,9,10,11</p>
	<p style="text-align: center;">ТРПЕЗА</p>	<p>Прича о</p>		<p>2,3,4,7,9,10,11</p>

<p><i>Дјево;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – отпева песму „Витлејеме славни граде“; – разликује Богородицу од других светих; – наведе Светог Саву као првог Српског архиепископа; – наведе основне податке о манастиру Хиландар; – уочи да су дарови које приносимо Богу, свет у малом; – на елементарном нивоу да препозна и именује литургијске предмете; – објасни је Литургија заједничка трпеза око које се окупљају чланови Цркве; – уочи разлику између Светог Причешћа и друге хране; – увиди сличности прославе крсне славе и Литургије; – наведе поједности библијске приповести о Васкрсењу; – објасни да је Христос увек са нама; – знати да наброји основне делове храма; – објасни је унутрашњост храмова уређена за служење Литургије; – исприча ко су и шта су све чинили светитељи које слаavimo; – наведе светитеље новијег доба. 	<p>ГОСПОДЊА Литургија наш дар Богу Литургијски предмети Причешће - храна за живот вечни Слава у мојој породици</p>	<p>Литургијским даровима: вину и хлебу Слике литургијских предмета: Путир, кашичица, дискос, звездица, кадионица... Слике славе</p>		
	<p>СВЕТА ЛИТУРГИЈА – ПРОСЛАВА ВАСКРСЕЊА Христос је са нама у Литургији Причешће у мом животу Празнујемо Васкрсење Христово Христово Васкрсење – наше васкрсење</p>	<p>Причешће, храна љубави – прича из књиге «Мали анђеол», Невена Витошевић „Корица хлеба“ (Из житија Св. Онуфрија) „ Божије старање“</p>		2,3,4,7,9,10,11
	<p>ИКОНА - ПРОЗОР У ВЕЧНОСТ Православни храм Икона - прозор у Царство Божје Буди и ти иконописац Царство Божје у светима</p>	<p>основни делови храма иконе Господа, Богородице, празника, светитеља прилагођена и препричана житија светих</p>		2,3,4,7,9,10,11

Распоред наставних тема по месецима у години за други разред

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС	МЕСЕЦ У ГОДИНИ									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Увод										
Моје место у Цркви										
Литургијске службе										
Живот у Цркви – лепота празника										
Трпеза Господња										
Света Литургија – прослава Васкрсења										
Икона – прозор у вечност										

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Назив предмета	СРПСКИ ЈЕЗИК
Циљ	Циљ учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

Годишњи фонд часова	180	Недељни фонд часова	5
Наставна средства	Уџбеник	У свету речи, Читанка за српски језик за трећи разред основне школе, Наташа Станковић Шошо, Маја Костић Дар речи, Граматика за српски језик за трећи разред основне школе, Јелена Срдић Радна свеска уз уџбенички комплет српског језика и књижевности за трећи разред основне школе, Наташа Станковић Шошо, Јелена Срдић - „НОВИ ЛОГОС“ 650-02-00592/2019-07 од 11.2.2020.	
	Остало	Свеска, прибор за писање, вежбанка, асоцијације, ребуси, укрштенице, наставни листићи, научно-популарни текстови, звучна читанка, ЦД- плејер, ТВ, презентације, Mozabook	
Наставне методе	Вербална, текстуална, писаних радова, илустративна, демонстративна, хеуристичка, дискусија		
Иновације	Посета позоришним представама и музејима, израда панона, интегративни дани, дигитализована настава		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира и саопштава наставне садржаје, реализује, подстиче примену наученог, преноси културне вредности, развија карактер и црте личности, подстиче и прилагођава наставне садржаје индивидуалним могућностима, прати ниво савладаности, процењује и оцењује ниво и квалитет усвојености знања	
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно усвајање знања, понављање, вежбање, опажање, изражавање својих мисли, осећања, закључака, учешће у дискусији, рецитовање, драматизовање, цртање, истраживање	
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица		

Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци
Сарадња	... са другим одељењима и разредима, са родитељима, другим школама, позориштима, музејима, организацијама, културним институцијама и другим установама локалне заједнице; сарадња наставника унутар и међу стручним активима школе на изради и реализацији заједничких пројеката, размени искустава, сарадња са ДУБ, ЦК, ПДНБ

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
<p>– чита са разумевањем различите текстове;</p> <p>– опише свој доживљај прочитаних књижевних дела;</p> <p>– изнесе своје мишљење о тексту;</p> <p>– разликује књижевне врсте: лирску и епску песму, причу, басну, бајку, роман и драмски текст;</p> <p>– одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту;</p> <p>– именује главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине;</p> <p>– уочи основне одлике лирске песме (стих, строфа и рима);</p> <p>– разуме пренесено значење пословице и басне и њихову поучност;</p> <p>– разуме идеје књижевног дела;</p> <p>– уочи основне одлике народне бајке;</p> <p>– разликује народну од ауторске бајке;</p> <p>– представи главне особине јунака;</p> <p>– уочи основне одлике</p>	<p>КЊИЖЕ- ВНОСТ</p>	<p>ШКОЛСКА ЛЕКТИРА</p> <p>Лирска поезија</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Душан Костић: <i>Септембар</i> 2. Григор Витез: <i>Какве је боје поток/ Десанка Максимовић: Вожња</i> 3. Душан Васиљев: <i>Зима</i> 4. Мирослав Антић: <i>Шта је највеће/ Ф. Г. Лорка: Луцкаста песма</i> 5. Драган Лукић: <i>Свакога дана/ Шта је отац</i> 6. Бранислав Црнчевић: <i>Љутито мече/ Љубивоје Ршумовић: Аждаја своје чеду тепа</i> 7. Милован Данојлић: <i>Љубавна песма</i> 8. Љубивоје Ршумовић: <i>Домовина себрани лепотом</i> 9. Химна Светоме Сави 10. Бранко Стевановић: <i>Занимање Марка Краљевића</i> <p>Епска поезија</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Народне песме: <i>Марко Краљевић и бег Костадин, Орање Марка Краљевића</i> <p>Проза</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ла Фонтен: <i>Цврчак и мрав/Езоп: Корњача и зец</i> 2. Народна приповетка: <i>Свети Сава и сељак без среће</i> 3. Народна бајка: <i>Чардак ни на небу ни на земљи</i> 4. Народна приповетка: <i>Свијету се не може угодити</i> 5. Бранко Ћопић: <i>Изокренута прича</i> 6. Оскар Вајлд: <i>Себични џин</i> 7. Светлана Велмар Јанковић: <i>Златно</i> 	<p>Усмене провере</p> <p>Препричавање</p> <p>Контролна вежба</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад са подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и предузетничка компетенција

<p>народне епске песме; – уочи поређење у књижевном делу и разуме његову улогу; – разликује опис од приповедања у књижевном делу; – покаже примере дијалога у песми, причи и драмском тексту; – уочи хумор у књижевном делу; – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; – изражајно рецитије песму и чита прозни текст; – изводи драмске текстове; – разликује врсте (и подврсте) речи у типичним случајевима; – одреди основне граматичке категорије именица, придева и глагола; – примењује основна правописна правила; – јасно и разговетно изговори обавештајну, упитну и заповедну реченицу, поштујући одговарајућу интонацију и логички акценат, паузе, брзину и темпо; – споји више реченица у краћу и дужу целину; – препричава, прича и описује и на сажет и на</p>		<p><i>јагње</i> (одломак) 8. Бранко В. Радичевић: <i>Причао дечаку и Месецу</i> 9. Ијан Макјуен: <i>Реч-две о Питеру</i> (одломак) 10. Јохана Шпири: <i>Хајди</i> (одломак) 11. Народна бајка: <i>Баи-Челик</i> (читање у наставцима) 12. Јасминка Петровић: <i>Од читања се расте</i> (читање у наставцима) Драмски текстови 1. Душан Радовић: <i>А зашто он вежба</i> 2. Александар Поповић: <i>Лед се топи</i> 3. Јованка Јоргачевић: <i>Никад два добра</i> 4. Лаза Лазић: <i>Суђење</i> Популарни и информативни текстови Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика, књижевности и културе (Милева Ајнштајн, Михаило Пупин), знаменита завичајна личност и др. ДОМАЋА ЛЕКТИРА 1. Бранко Ћопић: <i>Доживљаји Мачка Тоше</i> 2. Избор из поезије Душана Радовића (<i>Замислите, Да ли ми верујете, Страшан лав, Кад је био мрак, Тужне ђачке исповести, Здравница, Плави зец</i> и друге песме) 3. Браћа Грим: <i>Бајке</i> (по избору) Књижевни појмови: – лирска песма, – химна, – епска песма,</p>		
--	--	---	--	--

<p>опширан начин; – извештава о догађајима водећи рачуна о прецизности, тачности, објективности и сажетости; – варира језички израз; – попуни једноставан образац у који уноси основне личне податке; – разликује формални од неформалног говора (комуникације); – учествује у разговору поштујући уобичајена правила комуникације и пажљиво слуша саговорника.</p>		<ul style="list-style-type: none"> – народна бајка, – роман, – поређење, – персонификација (на нивоу препознавања), – опис, – дијалог, – приповедање, – епски јунак, – драмска радња 		
	<p>ЈЕЗИК Грамматика, правопис и ортографија</p>	<p>Врсте речи: именице (градивне, збирне); придеви (присвојни, градивни); род и број придева; заменице (личне заменице); глаголи; лице и број глагола. Подела речи на крају реда (граница на самогласник). Управни говор (први и други модел). Неуправни говор. Велико слово: писање имена народа, вишечланих географских назива (планина, река, језера, мора и сл.), празника, наслова књига и часописа; Писање присвојних придева изведених од властитих имена (суфикси: <i>-ов, -ев, -ин; -ски, -чки, -шки</i>). Речца <i>не</i> уз именице и придеве. Наводници (у управном говору, насловима дела, називима школа).</p>	<p>Контролна вежба Диктат</p>	

		<p>Сугласник <i>j</i> (између самогласника <i>и-о</i> и <i>о-и</i>).</p> <p>Скраћенице (мерне јединице за масу, дужину, време и запремину течности).</p>		
	<p>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</p>	<p>Краћи и дужи текстови – књижевни и некњижевни, као и нелинеарни текстови.</p> <p>Причање о догађајима и доживљајима, стварним и измишљеним (усмено и писано).</p> <p>Описивање људи, животиња и природе (плански приступ) – усмено и писано.</p> <p>Различите комуникативне ситуације (комуникација са одраслима и са вршњацима; у школи, у продавници, телефонски разговор, поздрављања, честитања и сл.).</p> <p>Богаћење речника: речи истог или сличног значења; речи супротног значења; речи које значе нешто умањено и увећано (уз одговарајуће текстове из лектире).</p> <p>Правописне вежбе: вежбе допуњавања и избора правилног облика речи; диктат, аутодиктат.</p> <p>Језичке вежбе: проширивање и допуњавање реченица различитим врстама речи, промена реда речи у реченици, промена дужине реченице.</p> <p>Лексичко-семантичке вежбе: речи који припадају различитим тематским скуповима; речи супротног значења али исте врсте и истог рода и броја, промена граматичког лица у тексту; основно и пренесено значење речи и друго.</p> <p>Стилске вежбе: састављање прича на</p>	<p>Усмена провера Контролна вежба Писање састава Препричавање Диктат</p>	

		<p>основу задатих речи; сажимање или проширивање познате приче (текста), мењање краја приче (текста); настављање приче на основу датог почетка; промена становишта (нпр. увести у текст нове ликове; сместити бајку у далеку будућност...).</p> <p>Говорне вежбе: рецитовање, изражајно читање, сценско приказивање драмског/драматизованог текста и сл.</p>		
--	--	--	--	--

НИВО ЗНАЊА	СТАНДАРДИ ТРЕЋИ РАЗРЕД
	<p>1. У области ГОВОРНА КУЛТУРА ученик/ученица:</p> <p>1.3.CJ.0.1.1.познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике</p> <p>1.3.CJ.0.1.2.користи форме учтивог обраћања</p> <p>1.3.CJ.0.1.3.казује текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха, без тзв. „певушења“ или „скандирања“</p> <p>1.3.CJ.0.1.4.уме да преприча изабрани наративни или краћи информативни текст на основу претходне израде плана текста и издвајања значајних делова или занимљивих детаља</p> <p>1.3.CJ.0.1.5.уме самостално (својим речима) да описује и да прича на задату тему: држи се теме, јасно структурира казивање (уводни, средишњи и завршни део казивања), добро распоређујући основну информацију и додатне информације</p> <p>1.3.CJ.0.1.6.уме на занимљив начин да почне и заврши своје причање</p>
ОСНОВНИ НИВО	<p>У области ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ ученик/ученица:</p> <p>1.3.CJ.1.2.1. влада основном техником читања ћириличног и латиничког текста</p> <p>1.3.CJ.1.2.2. одговара на једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу, или у једноставној табели (ко, шта, где, када, колико и сл.)</p> <p>1.3.CJ.1.2.3. препознаје да ли је тражена информација, која може да буде исказана на различите начине (синонимија, парафраза), садржана у тексту</p> <p>1.3.CJ.1.2.4. познаје и користи основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора; садржај, речник)</p> <p>1.3.CJ.1.2.5. одређује основну тему текста</p> <p>1.3.CJ.1.2.6. разуме дословно значење текста</p> <p>1.3.CJ.1.2.7. разликује књижевноуметнички од информативног текста</p> <p>1.3.CJ.1.2.8. процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли му се допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликова и ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издваја речи које су му</p>

непознате

У области ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ ученик/ученица:

- 1.3.CJ.1.3.1. пише писаним словима ћирилице
- 1.3.CJ.1.3.2. уме да се потпише
- 1.3.CJ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком
- 1.3.CJ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назива школе
- 1.3.CJ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре
- 1.3.CJ.1.3.6. издваја наслов, углавном се држи теме
- 1.3.CJ.1.3.7. препричава кратак једноставан текст (до 400 речи)
- 1.3.CJ.1.3.8. користи скроман фонд речи (у односу на узраст); правилно их употребљава
- 1.3.CJ.1.3.9. пише кратку поруку (о томе куда иде, зашто касни, и сл.)
- 1.3.CJ.1.3.10. пише честитку (за Нову годину, рођендан), позивницу (за рођенданску прославу, забаву), разгледницу (са летовања, зимовања, екскурзије)

4. У подобласти ГРАМАТИКА, у типичним школским примерима, ученик/ученица:

- 1.3.CJ.1.4.1. препознаје врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе)
- 1.3.CJ.1.4.2. препознаје граматичке категорије променљивих речи (род и број заједничких именица) и глаголско време
- 1.3.CJ.1.4.3. препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне)

У подобласти ЛЕКСИКОЛОГИЈА ученик/ученица:

- 1.3.CJ.1.4.4. препознаје антонимију
- 1.3.CJ.1.4.5. познаје значења речи и фразеологи-зама који се употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи и сл.)

5. У области КЊИЖЕВНОСТ ученик/ученица:

- 1.3.CJ.1.5.1. препознаје књижевне родове на основу формалних одлика поезије, прозе и драме
- 1.3.CJ.1.5.2. препознаје књижевне врсте (бајку и басну)
- 1.3.CJ.1.5.3. одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевно-уметничком тексту
- 1.3.CJ.1.5.4. одређује време и место дешавања радње у књижевноуметничком тексту

<p>средњи ниво</p>	<p>2. У области ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ ученик/ученица:</p> <p>1.3.CJ.2.2.1. чита текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха; уме да одреди на ком месту у тексту је пауза, место логичког акцента; који део текста треба прочитати брже, а који спорије</p> <p>1.3.CJ.2.2.2. изводи једноставне закључке у вези са текстом, анализирајући и обједињујући информације исказане у различитим деловима текста (у различитим реченицама, пасусима, пољима табеле)</p> <p>1.3.CJ.2.2.3. раздваја битне од небитних информација; одређује след догађаја у тексту</p> <p>1.3.CJ.2.2.4. успоставља везу између информација исказаних у линеарном и нелинеарном тексту (нпр. проналази део/деталј који је приказан на илустрацији, у табели)</p> <p>1.3.CJ.2.2.5. одређује основни смисао текста и његову намену</p> <p>1.3.CJ.2.2.6. препознаје фигуративно значење у тексту</p> <p>1.3.CJ.2.2.7. изводи једноставне закључке на основу текста (предвиђа даљи ток радње, објашњава расплет, уочава међусобну повезаност догађаја, на основу поступака јунака/актера закључује о њиховим особинама, осећањима, намерама и сл.)</p> <p>1.3.CJ.2.2.8. износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/не допада, због чега му је занимљив/незанимљив; да ли се слаже/не слаже са поступцима ликова</p> <p>1.3.CJ.2.2.9. издваја делове текста који су му нејасни</p> <p>1.3.CJ.2.2.10. вреднује примереност илустрација које прате текст; наводи разлоге за избор одређене илустрације</p> <p>3. У области ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ ученик/ученица:</p> <p>1.3.CJ.2.3.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)</p> <p>1.3.CJ.2.3.2. употребљава велико слово приликом писања имена држава и места и њихових становника; користи наводнике при навођењу туђих речи; правилно пише присвојне придеве (-ов/-ев/-ин, -ски/-чки/-шки); правилно пише гласове <u>ћ</u>, <u>џ</u>, <u>Ѣ</u>, <u>ѣ</u>; правилно пише сугласник <u>ј</u> у интервокалској позицији; правилно пише речцу <u>ли</u> и речцу <u>не</u>; употребљава запету при набрајању</p> <p>1.3.CJ.2.3.3. пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици, типове реченица, дужину реченице...)</p> <p>1.3.CJ.2.3.4. држи се теме; излагање организује око основне идеје текста коју поткрепљује одговарајућим детаљима</p> <p>1.3.CJ.2.3.5. језички израз прилагођава комуникативној ситуацији (формалној/неформалној)</p> <p>1.3.CJ.2.3.6. саставља кратак наративни текст</p> <p>1.3.CJ.2.3.7. саставља кратак дескриптивни текст</p> <p>1.3.CJ.2.3.8. користи фонд речи примерен узрасту; употребљава синонине (нпр. да избегне понављање)</p> <p>1.3.CJ.2.3.9. исправља свој текст (критички чита написано, поправља текст и исправља грешке)</p> <p>1.3.CJ.2.3.10. уме да попуни једноставан образац са основним подацима о себи (име, презиме, име родитеља, година рођења, адреса, телефон; школа, разред, одељење)</p> <p>1.3.CJ.2.3.11. пише писмо (приватно) и уме да га адресира</p>
---------------------------	---

	<p>4. У подобласти ГРАМАТИКА, у типичним школским примерима, ученик/ученица:</p> <p>1.3.CJ.2.4.1. одређује врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе)</p> <p>1.3.CJ.2.4.2. препознаје подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве)</p> <p>1.3.CJ.2.4.3. препознаје лице, род и број личних заменица у номинативу</p> <p>1.3.CJ.2.4.4. препознаје граматичке категорије глагола (лице, број и род) и уме да пребаци глаголе из једног глаголског времена у друго</p> <p>1.3.CJ.2.4.5. препознаје субјекат и глаголски предикат</p> <p>1.3.CJ.2.4.6. одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/ одричности (потврдне и одричне)</p> <p>1.3.CJ.2.4.7. саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику</p> <p>У подобласти ЛЕКСИКОЛОГИЈА ученик/ученица:</p> <p>1.3.CJ.2.4.8. препознаје синонимију</p> <p>1.3.CJ.2.4.9. познаје значења речи и фразеологи-зама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектуре и сл.) и правилно их употребљава</p> <p>5. У области КЊИЖЕВНОСТ ученик/ученица:</p> <p>1.3.CJ.2.5.1. разликује лирску од епске песме</p> <p>1.3.CJ.2.5.2. одређује фолклорне форме (кратке народне умотворине -пословице, загонетке, брзалице)</p> <p>1.3.CJ.2.5.3. препознаје риму, стих и строфу у лирској песми</p> <p>1.3.CJ.2.5.4. одређује карактеристичне особине, осећања, изглед и поступке ликова; и односе међу ликовима у књижевноуметничком тексту</p> <p>1.3.CJ.2.5.5. уочава везе међу догађајима (нпр. одређује редослед догађаја у књижевноуметничком тексту)</p> <p>1.3.CJ.2.5.6. разликује приповедање од описивања и дијалога</p> <p>1.3.CJ.2.5.7. разуме фигуративну употребу језика у књижевноуметничком тексту</p>
<p>напредни ниво</p>	<p>У области ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ ученик/ученица:</p> <p>1.3.CJ.3.2.1. изводи сложеније закључке на основу текста, обједињујући информације из различитих делова дужег текста</p> <p>1.3.CJ.3.2.2. повезује и обједињује информације исказане различитим симболичким системима (нпр. текст, табела)</p> <p>1.3.CJ.3.2.3. разликује различита гледишта заступљена у информативном тексту (нпр. мишљење аутора текста vs. мишљења учесника у догађају)</p> <p>1.3.CJ.3.2.4. изводи сложеније закључке на основу текста и издваја делове текста који их поткрепљују; резимира наративни текст</p> <p>1.3.CJ.3.2.5. представља текст у одговарајућој нелинеарној форми (уноси податке из текста у дату табелу)</p> <p>1.3.CJ.3.2.6. процењује сврху информативног текста у односу на предвиђену намену (нпр. који од два текста боље описује дату слику, да ли је упутство за (познату) игру потпуно и сл.)</p>

1.3.CJ.3.2.7. објашњава и вреднује догађаје и поступке ликова у тексту (нпр. објашњава зашто је лик поступио на одређен начин, или вреднује крај приче у односу на своја предвиђања током читања текста, или износи свој став о догађајима из текста)

3. У области ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ ученик/ученица:

1.3.CJ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције

1.3.CJ.3.3.2. јасно структурира текст (уводни, средишњи и завршни део текста); добро распоређује основну информацију и додатне информације унутар текста и пасуса

1.3.CJ.3.3.3. прилагођава језичко-стилски израз типу текста

1.3.CJ.3.3.4. користи богат фонд речи (у односу на узраст)

1.3.CJ.3.3.5. издваја пасусе

4. У подобласти ГРАМАТИКА, у типичним школским примерима, ученик/ученица:

1.3.CJ.3.4.1. именује врсте и подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне; личне заменице; основне и редне бројеве; глаголе)

1.3.CJ.3.4.2. уме да промени облик променљивих речи према задатом критеријуму: заједничких именица према броју, а глагола, придева и заменица према роду и броју

1.3.CJ.3.4.3. прилошке одредбе за време, место и начин

У подобласти ЛЕКСИКОЛОГИЈА ученик/ученица:

1.3.CJ.3.4.4. одређује значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и текста/контекста у којем су употребљени

1.3.CJ.3.4.5. употребљава речи у основном и пренесеном/фигуративном значењу

5. У области КЊИЖЕВНОСТ ученик/ученица:

1.3.CJ.3.5.1. тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст

1.3.CJ.3.5.2. уочава узрочно-последичне везе међу догађајима у тексту

1.3.CJ.3.5.3. тумачи идеје у књижевноуметничком тексту, аргументује их позивајући се на текст

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ СРПСКИ ЈЕЗИК	МЕСЕЦ У ГОДИНИ									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Књижевност										
ЈЕЗИК Граматика, правопис и ортоепија										
Језичка култура										

Назив предмета	СТРАНИ ЈЕЗИК – ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК
Циљ	Циљ учења Енглеског језика у основном образовању и васпитању јесте да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену, а од трећег разреда и писану комуникацију, и да стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Годишњи фонд часова	72	Недељни фонд часова	2
Наставна средства	Уџбеник	Judy Boyle: Discover English Starter Student's book; Fiona Beddall: Discover English Starter Workbook	
	остало	Catherina Bright and Carol Barrett: Teacher's book; Carol Barrett: Test Book; Class CD; флеш картице, телевизор, ДВД	
Наставне методе	Вербална, текстуална, дијалогска, илустративна, демонстративна, аудиолоингвална, TPR (Total Physical Responce)		
Иновације	Израда пројеката, креативне радионице		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира и саопштава наставне садржаје, реализује план и програм поштујући узрасне и индивидулане способности ученика, мотивише учење и подстиче примену наученог, преноси културне вредности, регулише социјалне односе у разреду као групи, развија карактер и црте личности, прати ниво савладаности, процењује и оцењује ниво и квалитет усвојености знања.	

	ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно усвајање и стицање знања из различитих извора, упоређивање, закључивање, понављање, вежбање, учешће у дискусији, самостално решавање проблема, практична примена сазнатог.
Ресурси	Ученици, наставник, родитељи	
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, педагог, психолог.	

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ	ЈЕЗИЧКЕ АКТИВНОСТИ (у комуникативним функцијама)	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
<p>– поздрави и отпоздрави, примењујући једноставна језичка средства;</p> <p>– представи себе и другог;</p> <p>– разуме једноставна питања личне природе и одговара на њих;</p> <p>– разуме једноставна упутства и налоге и реагује на њих;</p> <p>– саопшти једноставна упутства и налоге;</p> <p>– разуме позив на заједничку активност и на прикладан начин реагује на њега;</p> <p>– упути позив на заједничку активност;</p> <p>– разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих;</p>	ПОЗДРАВЉАЊЕ	Реаговање на усмени и писани импулс саговорника (наставника, вршњака, и слично); усмено и писано изражавање прикладних поздрава.	Усмена провера, контролне вежбе	<p>1. Компетенција за целоживотно учење</p> <p>2. Комуникација</p> <p>3. Рад са подацима и информацијама</p> <p>4. Дигитална компетенција</p> <p>5. Решавање проблема</p> <p>6. Сарадња</p> <p>7. Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>8. Одговоран однос према здрављу</p> <p>9. Одговоран однос према околини</p> <p>10. Естетичка компетенција</p> <p>11. Предузимљивост и предузетничка компетенција</p>
	ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ; ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ; ДАВАЊЕ И ТРАЖЕЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О ДРУГИМА	Слушање једноставних текстова у којима се неко представља; представљање себе и других особа, присутних и одсутних.	Усмена провера, контролне вежбе	
	РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ ЈЕДНОСТАВНИХ УПУТСТАВА И НАЛОГА	Слушање налога и упутстава и реаговање на њих; давање једноставних упутстава (комуникација у учионици – упутства и налози које размењују учесници у наставном процесу, упутства за игру и слично).	Усмена провера, контролне вежбе	

<p>– упуту кратке и једноставне молбе; – искаже и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин;</p>				
<p>– разуме једноставно исказане честитке и одговори на њих; – упуту једноставне честитке; – разуме и, примењујући једноставна језичка средства, наведе најубичајеније активности које се односе на прославе рођендана и празника; – препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења; – разуме једноставне описе бића, предмета и места; – опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; – разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; – изрази основне потребе, осете и осећања једноставним језичким средствима;</p>	<p>ПОЗИВ И РЕАГОВАЊЕ НА ПОЗИВ ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ</p>	<p>Слушање једноставних позива на заједничку активност и реаговање на њих (позив на рођендан, игру, дружење...); упућивање и прихватање/одбијање позива на заједничку активност коришћењем најједноставнијих израза.</p>	<p>Усмена провера, контролне вежбе</p>	
	<p>ИСКАЗИВАЊЕ МОЛБЕ, ЗАХВАЛНОСТИ И ИЗВИЊЕЊА</p>	<p>Слушање једноставних исказа којима се тражи помоћ, услуга или обавештење; давање усменог и писаног одговора на исказану молбу коришћењем најједноставнијих језичких средстава; упућивање молби, исказивање захвалности и извињења.</p>	<p>Усмена провера, контролне вежбе</p>	
	<p>ЧЕСТИТАЊЕ ПРАЗНИКА, РОЂЕНДАНА И ДРУГИХ ЗНАЧАЈНИХ ДОГАЂАЈА</p>	<p>Слушање једноставних устаљених израза којима се честита празник, рођендан; реаговање на упућену честитку и упућивање кратких пригодних честитки.</p>	<p>Усмена провера, контролне вежбе</p>	
	<p>ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА И ПОЈАВА</p>	<p>Слушање једноставних описа бића, предмета и места у којима се појављују информације о спољном изгледу, појавним облицима, димензијама и осталим најједноставнијим карактеристикама; давање кратких описа бића, предмета и</p>	<p>Усмена провера, контролне вежбе</p>	

<p>– разуме једноставна обавештења о положају у простору и реагује на њих;</p> <p>– тражи и пружи једноставна обавештења о положају у простору;</p> <p>– разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време;</p> <p>– разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих;</p> <p>– тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање;</p> <p>– разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих;</p> <p>– тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима;</p> <p>– разуме једноставне текстове у којима се описују радње и способности у садашњости;</p>		места; тражење и давање информација у вези са описом бића, предмета и места.		
	ИСКАЗИВАЊЕ ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	Слушање једноставних исказа у вези са потребама, осетима, осећањима; саопштавање својих и туђих потреба, осета и осећања и (емпатично) реаговање на њих.	Усмена провера, контролне вежбе	
	ИСКАЗИВАЊЕ ПОЛОЖАЈА У ПРОСТОРУ	Слушање текстова у којима се на једноставан начин описује положај у простору; усмено и писано тражење и давање информација о положају у простору коришћењем најједноставнијих језичких средстава.	Усмена провера, контролне вежбе	
	ИСКАЗИВАЊЕ ВРЕМЕНА	Слушање једноставних исказа у вези са хронолошким временом и метеоролошким приликама; усмено и писано тражење и давање информација о хронолошком времену и метеоролошким приликама коришћењем најједноставнијих језичких средстава.	Усмена провера, контролне вежбе	
	ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА/НЕПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА/НЕПОСЕДОВАЊА	Слушање текстова с једноставним исказима за изражавање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања и реаговање на њих; усмено и писано исказивање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања коришћењем најједноставнијих језичких средстава.	Усмена провера, контролне вежбе	
	ИЗРАЖАВАЊЕ	Слушање текстова с	Усмена	

Countries											
Favourites											
Pets											
Rooms											
Free time											
Food											
Summer Fun											

Назив предмета	МАТЕМАТИКА
Циљ	Циљ учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Годишњи фонд часова	180	Недељни фонд часова	5
Наставна средства	Уџбеник	Математика 3, уџбеник за трећи разред основне школе (први, други, трећи и четврти део), Сенка Тахировић Раковић, Ива Иванчевић Илић –, НОВИ ЛОГОС“ 650-02-00619/2019-07 од 28.1.2020.	
	Остало	Свеска, прибор за писање и конструкције, асоцијације, ребуси, укрштенице, наставни листићи, математичке збирке, ТВ, презентације, Mozabook	
Наставне методе	Вербална, текстуална, писаних радова, илустративна, демонстративна, хеуристичка, дискусија		
Иновације	Презентације, дигитализована настава		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира и саопштава наставне садржаје, реализује, подстиче примену наученог и усмерава процес учења, преноси теоријска и практична знања, упознаје ученике са методама и техникама успешног учења, прати, процењује и вреднује ниво и квалитет усвојености знања	
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно усвајање знања, понављање, вежбање, опажање, упоређивање, цртање, разликовање, именовање, класификовање, мерење, анализирање и синтетизовање података, чињеница и информација, учешће у дискусији	

Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци
Сарадња	... са другим одељењима и разредима, са родитељима, другим школама, позориштима, музејима, организацијама, културним институцијама и другим установама локалне заједнице(ДУБ); сарадња наставника унутар и међу стручним активима школе на изради и реализацији заједничких пројеката, размени искустава...

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:				
<ul style="list-style-type: none"> – прочита, запише и упореди бројеве прве хиљаде и прикаже их на бројевној правој; – прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама (до 1.000); – изврши четири основне рачунске операције, писмено и усмено (до 1.000); – подели број бројем прве десетице, са и без остатка, и провери резултат; – процени вредност израза са једном рачунском операцијом; – израчуна вредност бројевног израза са највише три рачунске операције; – одреди десетице и стотине најближе датом броју; – реши једначину са једном рачунском операцијом; – одреди и запише скуп решења неједначине са сабирањем и одузимањем; – реши проблемски задатак 	БРОЈЕВИ	<p>Бројеви прве хиљаде.</p> <p>Сабирање и одузимање (усмени и писмени поступак).</p> <p>Множење једноцифреним бројевима и бројем 10 и дељење бројевима прве десетице са и без остатка (усмени и писмени поступак).</p> <p>Зависност резултата од промене компонената.</p> <p>Једначине облика: $a + x = b$, $a - x = b$, $x - a = b$, $a \times x = b$.</p> <p>Неједначине облика: $a \pm x < b$, $a \pm x > b$, $x - a < b$, $x - a > b$.</p> <p>Римске цифре D, M.</p> <p>Разломци облика $\frac{m}{n}$ ($m \leq n \leq 10$).</p> <p>Упоређивање разломака са једнаким именицима.</p> <p>Децимални запис броја са једном децималом.</p>	<p>Контролна вежба</p> <p>Усмена провера</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад са подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и предузетничка компетенција

<p>користећи бројевни израз или једначину;</p> <ul style="list-style-type: none"> – уочи делове целине и запише разломке облика $\frac{m}{n}$ ($m \leq n \leq 10$); – упореди разломке облика $\frac{m}{n}$ са – упореди разломке облика са једнаким именицима; – резултат мерења дужине запише децималним бројем са једном децималом; – уочи и речима опише правило за настајање бројевног низа; – чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм); – црта паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат; – конструише троугао и круг; – именује елементе угла, правоугаоника, квадрата, троугла и круга; – разликује врсте углова и троуглова; – одреди обим правоугаоника, квадрата и троугла, применом обрасца; – опише особине правоугаоника и квадрата; – преслика геометријску фигуру у квадратној или тачкастој мрежи на основу задатог упутства; – користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање; – чита, упореди и претвара јединице за мерење дужине, масе, запремине течности и времена; 	<p>ГЕОМЕТРИЈА</p>	<p>Узајамни положаји правих (паралелне праве и праве које се секу).</p> <p>Угао, врсте углова.</p> <p>Троугао, врсте троуглова.</p> <p>Кружница и круг.</p> <p>Правоугаоник и квадрат.</p> <p>Обим троугла, квадрата и правоугаоника.</p> <p>Цртање паралелних и нормалних правих помоћу лењира.</p> <p>Конструкције троугла и кружнице.</p> <p>Пресликавање геометријских фигура на квадратној мрежи.</p>	<p>Контролна вежба</p> <p>Усмена провера</p>	
	<p>МЕРЕЊЕ И МЕРЕ</p>	<p>Мерење масе (kg, g, t).</p> <p>Мерење времена (деценија, век, секунд).</p> <p>Мерење дужине (mm, km).</p> <p>Мерење запремине течности (l, dl, cl, ml, hl).</p> <p>Мерење површине геометријских фигура задатом мером.</p>	<p>Контролна вежба</p> <p>Усмена провера</p>	

<p>– упореди величине (дужина, маса, запремина течности и време); – измери површину геометријске фигуре задатом мером (правоугаоником, квадратом и троуглом); – примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама.</p>				
--	--	--	--	--

НИВО ЗНАЊА	СТАНДАРДИ ТРЕЋИ РАЗРЕД
<p>ОСНОВНИ НИВО</p>	<p>1. У области ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ОПЕРАЦИЈЕ СА ЊИМА ученик/ученица: 1.3.МА.1.1.1. зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини и да прикаже број на датој бројевној полуправој 1.3.МА.1.1.2. рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде 1.3.МА.1.1.3. множи и дели без остатка (троцифрене бројеве једноцифреним) у оквиру прве хиљаде 1.3.МА.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом 1.3.МА.1.1.5. уме да решава једноставне једначине у оквиру прве хиљаде</p> <p>2. У области ГЕОМЕТРИЈА ученик/ученица: 1.3.МА.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа и угао) и уочава међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност) 1.3.МА.1.2.2. зна јединице за мерење дужине и њихове односе 1.3.МА.1.2.3. користи поступак мерења дужине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица</p> <p>3. У области РАЗЛОМЦИ ученик/ученица: 1.3.МА.1.3.1. уме да прочита и формално запише разломак $\frac{1}{n}$ ($n \leq 10$) и препозна његов графички приказ 1.3.МА.1.3.2. уме да израчуна половину, четвртину и десетину неке целине</p> <p>4. У области МЕРЕЊЕ И МЕРЕ ученик/ученица: 1.3.МА.1.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у</p>

	<p>једноставним ситуацијама</p> <p>1.3.МА.1.4.2. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате запремине течности (l, dl, ml)</p> <p>1.3.МА.1.4.3. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате масе (g, kg, t)</p> <p>1.3.МА.1.4.4. уме да чита једноставније графиконе, табеле и дијаграме</p>
<p>средњи ниво</p>	<p>1. У области ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ОПЕРАЦИЈЕ СА ЊИМА ученик/ученица:</p> <p>1.3.МА.2.1.1. уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и разуме декадни бројни систем</p> <p>1.3.МА.2.1.2. уме да одреди десетицу, стотину и хиљаду најближу датом броју</p> <p>1.3.МА.2.1.3. сабира и одузима, рачуна вредност израза</p> <p>1.3.МА.2.1.4. рачуна вредност израза с највише две операције</p> <p>1.3.МА.2.1.5. уме да решава једначине</p> <p>2. У области ГЕОМЕТРИЈА ученик/ученица:</p> <p>1.3.МА.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни</p> <p>1.3.МА.2.2.2. претвара јединице за мерење дужине</p> <p>1.3.МА.2.2.3. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама</p> <p>3. У области РАЗЛОМЦИ ученик/ученица:</p> <p>1.3.МА.2.3.1. уме да препозна разломак a/b ($b \leq 10$, $a < b$) када је графички приказан на <i>фигури</i> подељеној на b делова</p> <p>1.3.МА.2.3.2. уме да израчуна n-ти део неке целине и обрнуто, упоређује разломке облика $1/n$ ($n \leq 10$)</p> <p>4. У области МЕРЕЊЕ И МЕРЕ ученик/ученица:</p> <p>1.3.МА.2.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у сложенијим ситуацијама</p> <p>1.3.МА.2.4.2. зна јединице за време (секунда, минут, сат, дан, месец, година) и уме да претвара веће у мање и пореди временске интервале у једноставним ситуацијама</p> <p>1.3.МА.2.4.3. претвара јединице за мерење запремине течности из већих у мање</p> <p>1.3.МА.2.4.4. претвара јединице за мерење масе из већих у мање</p> <p>1.3.МА.2.4.5. уме да користи податке приказане графички или табеларно у решавању једноставних задатака и уме графички да представи дате податке</p>

напредни ниво	<p>1. У области ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ОПЕРАЦИЈЕ СА ЊИМА ученик/ученица:</p> <p>1.3.МА.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака</p> <p>1.3.МА.3.1.2. зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени.</p> <p>1.3.МА.3.1.3. уме да израчуна бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет</p> <p>1.3.МА.3.1.4. уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми</p> <p>1.3.МА.3.1.5. уме да одреди решења неједначине</p> <p>2. У области ГЕОМЕТРИЈА ученик/ученица:</p> <p>1.3.МА.3.2.1. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника</p> <p>1.3.МА.3.2.2. уме да израчуна обим сложених фигура у равни када су подаци дати у истим мерним јединицама</p> <p>3. У области РАЗЛОМЦИ ученик/ученица:</p> <p>1.3.МА.3.3.1. уме да прочита, формално запише и графички прикаже разломак a/b ($b \leq 10$, $a < b$)</p> <p>1.3.МА.3.3.2. зна да израчуна део a/b ($b \leq 10$, $a < b$) неке целине и користи то у задацима</p> <p>4. У области МЕРЕЊЕ И МЕРЕ ученик/ученица:</p> <p>1.3.МА.3.4.1. зна јединице за време (секунда, минут, сат, дан, месец, година, век) и уме да претвара из једне јединице у другу и пореди временске интервале у сложенијим ситуацијама</p> <p>1.3.МА.3.4.2. претвара јединице за мерење запремине течности</p> <p>1.3.МА.3.4.3. претвара јединице за мерење масе</p>
----------------------	---

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ МАТЕМАТИКА	МЕСЕЦ У ГОДИНИ									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Бројеви										
Геометрија										
Мере и мерења										

Назив предмета	ПРИРОДА И ДРУШТВО
Циљ	Циљ учења Природе и друштва јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Годишњи фонд часова	72	Недељни фонд часова	2
Наставна средства	Уџбеник	Природа и друштво, уџбеник за трећи разред основне школе (први и други део); ћирилица, Зоран Б. Гаврић, Данијела Т. Павловић „КЛЕТТ“ 650-02-00527/2019-07 од 4.2.2020.	
	Остало	Свеска, географска карта Србије, анаграми, асоцијације, ребуси, укрштенице, наставни листићи, научно-популарни текстови, материјал за извођење огледа, ЦД- плејер, ТВ, презентације, Mozabook	
Наставне методе	Вербална, текстуална, писаних радова, илустративна, демонстративна, хеуристичка, експериментална, дискусија, партиципативна метода, решавање проблем-ситуација, кооперативне методе, интерактивне методе, амбијентално учење		
Иновације	Посета позоришних представа и музеја, израда панова интегративни дани		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира и саопштава наставне садржаје, реализује, подстиче примену научног и усмерава процес учења, преноси теоријска и практична знања, упознаје ученике са методама и техникама успешног учења, прати, процењује и вреднује ниво и квалитет усвојености знања, формира правилан поглед на свет, развија карактер ученика	
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно усвајање знања (посматрање, уочавање, опажање, описивање, процењивање, груписање, праћење, бележење, практиковање, истраживање, сакупљање, стварање, играње, експериментисање, активности у вези мини-пројекта, играње), понављање, вежбање, анализирање и синтетизовање података, чињеница и информација, учешће у дискусији, израда и презентовање самосталних лабораторијских и практичних радова	
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица		
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци		
Сарадња	... са другим одељењима и разредима, са родитељима, другим школама, позориштима, музејима, организацијама, културним институцијама и другим установама локалне заједнице (ДУБ, ЦК, ПДНБ); сарадња наставника унутар и међу стручним активима школе на изради и реализацији заједничких пројеката, размени искустава...		

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА		САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
<p>– идентификује облике рељефа и површинских вода у свом крају;</p> <p>– одреди положај задатог објекта у односу на истакнуте облике рељефа и површинске воде у свом крају;</p> <p>– илуструје примерима како рељеф и површинске воде утичу на живот људи у крају;</p> <p>– примени правила друштвено прихватљивог понашања поштујући права, обавезе и различитости међу људима;</p> <p>– повеже различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живи;</p> <p>– повеже врсте и значај саобраћаја у свом крају са потребама људи;</p> <p>– примени правила безбедног понашања у саобраћају;</p> <p>– разликује чврсто, течно и гасовито стање воде у природи и свакодневном животу;</p> <p>– повеже температурне промене са променама запремине и кретања ваздуха;</p> <p>– очита вредности температуре воде, ваздуха и тела помоћу термометра;</p> <p>– прикаже везе међу живим бићима у различитим животним</p>	М О Ј К Р А Ј	Природа, човек, друштво	<p>Облици рељефа: узвишења (подножје, стране, обронци, врх), равнице и удубљења. Рељеф у мом крају.</p> <p>Површинске воде: река и њене притоке (лева и десна обала); бара и језеро. Површинске воде у мом краја.</p> <p>Групе људи: становници и народи краја (права и обавезе; обичаји; суживот).</p> <p>Производне и непроизводне делатности и њихова међузависност. Село и град, њихова повезаност, зависност и међуусловљеност.</p> <p>Значај и улога саобраћаја. Путнички, теретни и информациони саобраћај. Безбедно понашање ученика на саобраћајницама у крају. Опрема за безбедну вожњу ролера, тротинета и бицикла.</p> <p>Течно, гасовито и чврсто стање воде. Кружење воде у природи.</p> <p>Промене при загревању и хлађењу ваздуха (промена температуре, запремина и кретање ваздуха).</p> <p>Мерење температуре воде, ваздуха и тела.</p> <p>Услови за живот, ланац исхране и међусобни утицаји у животним заједницама:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Копнене животне заједнице: шуме, ливаде и пашњаци; • Водене животне заједнице: баре, 	<p>контролна вежба, усмена провера, писани радови (реферати), огледи</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад са подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и предузетничка компетенција

<p>заједницама помоћу ланаца исхране;</p> <p>– илуструје примерима одговоран и неодговоран однос човека према животној средини;</p> <p>– примени поступке (мере) заштите од заразних болести;</p> <p>– се оријентише у простору помоћу компаса и оријентира из природе/окружења;</p> <p>– опише пут којим се може стићи од једне до друге тачке помоћу плана насеља;</p> <p>– идентификује географске објекте у свом крају користећи географску карту Републике Србије;</p> <p>– користи временске одреднице (година, деценија, век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости;</p> <p>– прикупи и представи податке о прошлости породице и краја;</p> <p>– повеже јачину деловања на тело са његовим пређеним растојањем;</p> <p>– доводи у везу брзину падања тела са његовим обликом;</p> <p>– разликује природне и вештачке изворе светлости;</p> <p>– повеже промену величине и положаја сенке са променом положаја извора светлости;</p> <p>– повеже промену јачине звука са променом удаљености од</p>		<p>језера и реке.</p> <p>Култивисане животне заједнице: воћњаци, повртњаци, њиве и паркови.</p> <p>Значај и заштита земљишта и копнених животних заједница.</p> <p>Значај и заштита вода и водених животних заједница.</p> <p>Животне заједнице у мом крају и човеков однос према њима.</p> <p>Начини преношења и мере заштите од заразних болести (грип, заразна жутица, варичеле) и болести које преносе животиње (крпељи, вашке).</p>		
	Оријентација у простору и времену	<p>Главне стране света.</p> <p>Умањено приказивање објеката и приказивање из „птичије” перспективе.</p> <p>План насеља.</p> <p>Географска карта Републике Србије: картографске боје, картографски знаци).</p> <p>Мој крај на географској карти Републике Србије.</p> <p>Временске одреднице (датум, година, деценија и век).</p>	<p>контролна вежба,</p> <p>усмена провера,</p> <p>писани радови (реферати),</p> <p>огледи</p>	
	Прошлост	<p>Историјски извори (материјални, писани и усмени).</p> <p>Садашњост, прошлост, будућност: догађаји, људи и промене у мом крају. Породична прошлост (преци и потомци) и знаменити људи краја.</p> <p>Начин живота данас и у прошлости – занимања, одевање, исхрана, дечије игре.</p>	<p>контролна вежба,</p> <p>усмена провера,</p> <p>писани радови (реферати)</p>	
	Кретање	<p>Кретање тела по путањи (праволинијско и криволинијско).</p>	<p>контролна вежба,</p>	

<p>његовог извора; – разликује повратне и неповратне промене материјала; – уочи сличности и разлике међу течностима – тече, променљивост облика; провидност, боја, густина; – одабере материјале који по тоplotној проводљивости највише одговарају употреби у свакодневном животу; – објасни како рециклажа помаже очувању природе; – изведе једноставне огледе/експерименте и повеже резултат са објашњењем/закључком; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима; – представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, Power Point презентацијом и/или цртежом и др); – повеже резултате рада са уложеним трудом.</p>		<p>Утицај јачине деловања на пређено растојање тела. Дејство Земљине теже – падање тела. Утицај облика тела на брзину падања. Извори светлости (природни и вештачки). Како настаје сенка – облик и величина сенке. Кретање производи звук: треперење затегнуте жице, гласних жица; различити звуци у природи. Звук као информација. Заштита од буке.</p>	<p>усмена провера, писани радови (реферати), огледи</p>	
<p>Материјали</p>	<p>Промене материјала: повратне (истезање, савијање, ширење/скупљање; испаравање, кондензовање, топљење/очвршћавање) и неповратне (сагоревање, рђање). Сличности и разлике међу течностима (вода, уље, детерџент за прање судова, мед, млеко, сок од лимуна). Вода и друге течности као растварачи. Зависност брзине растварања од уситњености материјала, температуре течности и мешања. Топлотна проводљивост материјала. Ваздух као тоplotни изолатор у природи и свакодневном животу (крзно и перје; слојевито облачење, вунене рукавице, грађевински блокови, термос-боца). Значај рециклаже. Разврставање отпада од пластике, стакла, папира, метала. Рационална потрошња.</p>	<p>контролна вежба, усмена провера, писани радови (реферати), огледи</p>		

		Међусобни утицај човека и окружења (начин на који човек мења окружење), утицај на здравље и живот кроз правила понашања који доприносе одрживом развоју.		
--	--	--	--	--

НИВО ЗНАЊА	СТАНДАРДИ ТРЕЋИ РАЗРЕД
ОСНОВНИ НИВО	<p>1. У области ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА ученик/ученица:</p> <p>1.3.ПД.1.1.1. прави разлику између природе и производа људског рада</p> <p>1.3.ПД.1.1.2. зна ко и шта чини живу и неживу природу</p> <p>1.3.ПД.1.1.3. зна заједничке карактеристике живих бића</p> <p>1.3.ПД.1.1.4. уме да класификује жива бића према једном од следећих критеријума: изгледу, начину исхране, кретања и размножавања</p> <p>1.3.ПД.1.1.5. препознаје и именује делове тела живих бића</p> <p>1.3.ПД.1.1.6. разликује станишта према условима живота и живим бићима у њима</p> <p>2. У области ЕКОЛОГИЈА ученик/ученица:</p> <p>1.3.ПД.1.2.1. препознаје и именује природне ресурсе</p> <p>1.3.ПД.1.2.2. зна употребну вредност природних ресурса</p> <p>1.3.ПД.1.2.3. разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе</p> <p>3. У области МАТЕРИЈАЛИ ученик/ученица:</p> <p>1.3.ПД.1.3.1. зна основна својства воде, ваздуха и земљишта</p> <p>1.3.ПД.1.3.2. зна да су земљиште састављени од више материјала</p> <p>1.3.ПД.1.3.3. зна да различите животне намирнице садрже различите састојке</p> <p>1.3.ПД.1.3.4. зна основна својства материјала: тврдоћа, еластичност, густина, растворљивост, провидност, намагнетисаност</p> <p>1.3.ПД.1.3.5. зна да својства материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу</p> <p>1.3.ПД.1.3.6. зна промене материјала које настају због промене температуре, услед механичког утицаја и деловања воде и ваздуха</p> <p>4. У области КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ ученик/ученица:</p> <p>1.3.ПД.1.4.1. уме да препозна кретање тела у различитим појавама</p> <p>1.3.ПД.1.4.2. зна помоћу чега се људи оријентишу у простору: лева и десна страна, стране света, адреса, карактеристични објекти</p>

	<p>1.3.ПД.1.4.3. уме да одреди стране света помоћу Сунца</p> <p>1.3.ПД.1.4.4. зна јединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година, деценија и век</p> <p>1.3.ПД.1.4.5. уме да прочита тражене информације са часовника и календара</p> <p>5. У области ДРУШТВО ученик/ученица:</p> <p>1.3.ПД.1.5.1. зна зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови</p> <p>1.3.ПД.1.5.2. зна основна правила понашања у породици, школи и насељу</p> <p>1.3.ПД.1.5.3. зна које људске делатности постоје и њихову улогу</p> <p>1.3.ПД.1.5.4. зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите</p> <p>1.3.ПД.1.5.5. зна поступке за очување и унапређивање људског здравља</p> <p>6. У области ДРЖАВА СРБИЈА И ЊЕНА ПРОШЛОСТ ученик/ученица:</p> <p>1.3.ПД.1.6.1. зна основне облике рељефа и површинских вода</p> <p>1.3.ПД.1.6.2. зна основне типове насеља и њихове карактеристике</p> <p>1.3.ПД.1.6.3. зна основне одреднице државе Србије: границе</p> <p>1.3.ПД.1.6.4. зна најважније догађаје, појаве и личности из прошлости</p> <p>1.3.ПД.1.6.5. зна основне информације о начину живота људи у прошлости</p> <p>1.3.ПД.1.6.6. зна шта су историјски извори и именује их</p>
<p>средњи ниво</p>	<p>1. У области ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА ученик/ученица:</p> <p>1.3.ПД.2.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима</p> <p>1.3.ПД.2.1.2. зна основне разлике између биљака, животиња и људи</p> <p>1.3.ПД.2.1.3. примењује вишеструке критеријуме класификације живих бића</p> <p>1.3.ПД.2.1.4. зна улогу основних делова живих бића</p> <p>1.3.ПД.2.1.5. разуме повезаност услова живота и живих бића у станишту</p> <p>1.3.ПД.2.1.6. разуме међусобну зависност живих бића у животној заједници</p> <p>2. У области ЕКОЛОГИЈА ученик/ученица:</p> <p>1.3.ПД.2.2.1. разликује обновљиве и необновљиве природне ресурсе</p> <p>1.3.ПД.2.2.2. разуме еколошку оправданост употребе обновљивих ресурса и рационалног коришћења необновљивих ресурса</p> <p>1.3.ПД.2.2.3. зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса</p> <p>1.3.ПД.2.2.4. зна шта је добробит животиња и поступке којима се она штити</p> <p>3. У области МАТЕРИЈАЛИ ученик/ученица:</p> <p>1.3.ПД.2.3.1. зна сложенија својства воде и ваздуха: агрегатно стање и кретање</p> <p>1.3.ПД.2.3.2. зна да су различита својства воде, ваздуха и земљишта последица њиховог различитог састава</p> <p>1.3.ПД.2.3.3. разликује материјале који су добри проводници топлоте и електрицитета од оних који то нису</p>

	<p>1.3.ПД.2.3.4. зна да топлотна и електрична проводљивост материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу</p> <p>1.3.ПД.2.3.5. разликује повратне и неповратне промене материјала</p> <p>1.3.ПД.2.3.6. разликује промене материјала при којима настају други материјали од оних промена материјала при којима не настају други материјали</p> <p>4. У области КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ ученик/ученица:</p> <p>1.3.ПД.2.4.1. зна да кретање тела зависи од силе која на њега делује, врсте подлоге и облика тела</p> <p>1.3.ПД.2.4.2. зна да се светлост креће праволинијски</p> <p>1.3.ПД.2.4.3. уме да пронађе тражене улице и објекте на плану насеља</p> <p>1.3.ПД.2.4.4. уме да пронађе основне информације на географској карти Србије: највећа и најважнија насеља, облике рељефа и површинских вода</p> <p>5. У области ДРУШТВО ученик/ученица:</p> <p>1.3.ПД.2.5.1. зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова</p> <p>1.3.ПД.2.5.2. зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама</p> <p>1.3.ПД.2.5.3. разуме повезаност и међузависност различитих људских делатности</p> <p>6. У области ДРЖАВА СРБИЈА И ЊЕНА ПРОШЛОСТ ученик/ученица:</p> <p>1.3.ПД.2.6.1. препознаје и именује облике рељефа и површинских вода у свом месту и у околини</p> <p>1.3.ПД.2.6.2. зна основне одлике рељефа и вода у држави Србији</p> <p>1.3.ПД.2.6.3. разуме повезаност природно-географских фактора – рељефа, вода, климе – и делатности људи</p> <p>1.3.ПД.2.6.5. уочава сличности и разлике између начина живота некад и сад</p>
<p>напредни ниво</p>	<p>1. У области ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА ученик/ученица:</p> <p>1.3.ПД.3.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима</p> <p>1.3.ПД.3.1.2. разуме функционалну повезаност различитих делова тела живих бића</p> <p>3. У области МАТЕРИЈАЛИ ученик/ученица:</p> <p>1.3.ПД.3.3.1. разуме како загревање и хлађење воде и ваздуха утичу на појаве у природи</p> <p>1.3.ПД.3.3.2. примењује знање о променама материјала за објашњење појава у свом окружењу</p> <p>4. У области КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ ученик/ученица:</p> <p>1.3.ПД.3.4.1. уме да чита географску карту примењујући знања о странама света и значењу картографских знакова</p> <p>5. У области ДРУШТВО ученик/ученица:</p>

1.3.ПД.3.5.1. разуме заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима
 1.3.ПД.3.5.2. разуме да се права и обавезе чланова друштвених група међусобно допуњују

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ ПРИРОДА И ДРУШТВО	МЕСЕЦ У ГОДИНИ									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Природа, човек, друштво										
Оријентација у простору и времену										
Прошлост										
Кретање										
Материјали										

Назив предмета	ЛИКОВНА КУЛТУРА
Циљ	Циљ учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Годишњи фонд часова	72	Недељни фонд часова	2
Наставна средства	Уџбеник	\	
	Остало	репродукције уметничких дела, графитна оловка, лист из блока, оловка, дрвене боје, маказе, лепак за папир, дебљи папири, фломастери, темпере и пратећи прибор, воштане боје, фотографије, музика на CD-у, колаж-папир, узорци различитог накита, фотографије накита, ДАС маса, глинамол, туш, примери украсних папира, флис-папир у боји, предмети за отискивање, креде у боји, интернет, рачунар	

Наставне методе	Вербална, текстуална, илустративна, демонстративна, хеуристичка, дискусија, експериментална, практичан рад посматрање,	
Иновације	Посета позоришних представа и музејима, израда паноа, самостални пројекти ученика, израда реклама, интегративни дани, дигитализована настава	
Активности	Наставника	Саопштава наставне садржаје, организује и усмерава идеје и креативност, упознаје ученике са методама и техникама успешног ликовног изражавања, преноси теоријска и практична знања, процењује и оцењује ниво и квалитет радова, преноси културне вредности, формира правилан поглед на свет и систем вредности, развија карактер ученика и црте личности
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно усвајање знања (посматрање, уочавање, опажање описивање, процењивање, груписање, праћење, бележење, практиковање, истраживање, сакупљање, стварање, играње, експериментисање), понављање, вежбање, анализирање и синтетизовање података, чињеница и информација, учешће у дискусији, израда и презентовање самосталних лабораторијских и практичних радова
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица	
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци	
Сарадња	... са другим одељењима и разредима, са родитељима, другим школама, позориштима, музејима, организацијама, културним институцијама и другим установама локалне заједнице(ДУБ,ЦК,ПДНБ); сарадња наставника унутар и међу стручним активима школе на изради и реализацији заједничких пројеката, размени искустава...	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА	МЕЂУ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – поштује инструкције за припремање, коришћење, одржавање и одлагање материјала и прибора; – повеже уметничко	МАТЕРИЈАЛИ	Својства материјала. Својства материјала за ликовно обликовање – тврдоћа, еластичност, растворљивост или постојаност (промене у току сушења, у контакту са светлошћу, у контакту	Ликовни радови	1.Компетенција за целоживотно учење 2.Комуникација 3.Рад са подацима и информацијама 4.Дигитална компетенција

<p>занимање и уметнички занат са одговарајућим продуктом;</p> <p>– преобликује, самостално или у сарадњи са другима, амбалажу и предмете за рециклажу мењајући им употребну функцију;</p> <p>– изрази своје доживљаје, емоције, имагинацију и запажања одабраним материјалом, прибором и техникама;</p> <p>– користи одабране податке и информације као подстицај за стваралачки рад;</p>		<p>са различитим супстанцама и подлогама...), материјали који могу да се користе као алатке (пера, крзно, длака, лишће, дрвца...). Изглед материјала – основне и изведене боје, природне и створене текстуре.</p> <p>Технике. Однос материјала, ликовне технике и идеје.</p> <p>Производи уметничких заната (накит, уметничке лутке, шешири, таписерије, ћилими, осликани текстил, собне светиљке и сенила, грнчарија, дуборез, гравуре...).</p> <p>Значај рециклирања, уметничка рециклажа.</p>		<p>5.Решавање проблема</p> <p>6.Сарадња</p> <p>7.Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>8.Одговоран однос према здрављу</p> <p>9.Одговоран однос према околини</p> <p>10.Естетичка компетенција</p> <p>11.Предузимљивост и предузетничка компетенција</p>
<p>– протумачи једноставне визуелне информације и поруке из свакодневног живота;</p> <p>– укаже на сличности и разлике које опажа у уметничким делима и традицији различитих народа;</p> <p>– изрази одабране садржаје изразом лица, положајем тела, покретима или кретањем;</p>	<p>СПОРАЗУМЕВАЊЕ</p>	<p>Говор тела. Поглед, израз лица, држање тела, гест и кретање, однос вербалне и невербалне комуникације.</p> <p>Тумачење визуелних информација. Визуелне карактеристике биљака и животиња, знаци, симболи, униформе, заставе, ношње... Пејзаж, портрет, аутопортрет.</p> <p>Слика, текст, звук. Кратки анимирани филмови, рекламе, билборди... Лепо писање – плакат, позивнице, честитке...</p>	<p>Ликовни радови</p>	
<p>– распореди облике, боје, линије и/или текстуре креирајући оригиналне</p>	<p>КОМПОЗИЦИЈА</p>	<p>Композиција. Дводимензионалне и тродимензионалне композиције, организација композиције, равнотежа.</p>	<p>Ликовни радови</p>	

<p>композиције;</p> <p>– разговара са вршњацима о доживљају простора, дизајна, уметничких и ученичких радова, уважавајући различитости;</p> <p>– учествује у обликовању и уређењу простора у школи, код куће или у окружењу;</p> <p>– разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.</p>		<p>Орнамент. Традиционална и савремена употреба орнамената, симетрија.</p>		
	ПРОСТОР	<p>Облици у простору. Непокретни објекти у отвореном и затвореном простору (споменици, уметничка дела, експонати...). Композиција у простору – поставка изложбе, уређење просторије, уређење школе, уређење околине у локалној заједници... Оптичке илузије на дводимензионалној подлози, специјални ефекти на сцени, у филмовима, игрицама...</p> <p>Кретање. Покрет и кретање у природи, окружењу и уметничким делима.</p>		

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ ЛИКОВНА КУЛТУРА	МЕСЕЦ У ГОДИНИ									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Материјали										
Споразумевање										
Композиција										
Простор										

Назив предмета	МУЗИЧКА КУЛТУРА
Циљ	Циљ учења Музичке културе је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

Годишњи фонд часова	36	Недељни фонд часова	1
Наставна средства	Уџбеник	<i>Музичка култура 3, уџбеник за трећи разред основне школе; Маја Обрадовић, „ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”</i>	
	Остало	свеска, нотна свеска, КД- Музичка култура за 3.разред, Орфов инструментариј-звечка, штапићи, бубањ, триангл ,CD-плејер, интернет, Mozabook	
Наставне методе	Вербална, демонстративна, илустративна, текстуална, слушање, свирање, разговор, играње, певање,		
Иновације	Настава у природи, посећивање позоришних представа,интегративни дан, дигитализована настава		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену наученог, прати ниво савладаности	
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно (певање песама по слуху, усвајање и примена основа музичке писмености, слушање вредних дела народне и уметничке музике, свирање на различитим дејјим инструментима, анализа, синтеза, помагање различитим звучним и музичким помагалима, активност у музичком стваралаштву, импровизација)	
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица		
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, разни стручњаци		
Сарадања	... са другим одељењима и разредима, са родитељима, другим школама, позориштима, музејима, организацијама, културним институцијама и другим установама локалне заједнице(ПДНБ); сарадња наставника унутар и међу стручним активима школе на изради и реализацији заједничких пројеката, размени искустава...		

ИСХОДИ По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА	МЕЂУ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
<ul style="list-style-type: none"> – опише своја осећања у вези са слушањем музике; – примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; – изговара бројалице у ритму, уз покрет; – пева по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; – наведе особине тона и основне музичке изражајне елементе; – разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; – повезује карактер дела са избором инструмента и музичким изражајним елементима; – препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; – повезује почетне тонове песама – модела и једноставних наменских песама са тонском висином; 	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	<p>Композиције различитог карактера и елементи музичке изражајности (мелодијска линија, темпо, ритам, динамика).</p> <p>Особине тона: боја (различити гласови и инструменти), трајање, јачина, тонске висине.</p> <p>Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар).</p> <p>Различити жанрови везани за уобичајене ситуације у животу.</p> <p>Музичка прича.</p> <p>Филмска музика.</p> <p>Музички бонтон.</p> <p>Музика и здравље.</p> <p>Дигитализација.</p>	усмене провере	<ol style="list-style-type: none"> 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад са подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и предузетничка компетенција
<ul style="list-style-type: none"> – комуницира са другима кроз извођење традиционалних и музичких игара уз покрет; – свира по слуху и из нотног текста ритмичку и мелодијску пратњу; – осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; – осмисли музички одговор на музичко питање; – осмисли једноставну мелодију на 	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	<p>Дидактичке музичке игре.</p> <p>Правилан начин певања – држање тела и дисање.</p> <p>Правилна дикција.</p> <p>Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера</p> <p>Певање песама уз покрет.</p> <p>Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова у тонском опсегу од <i>ха</i> до <i>це</i>².</p>	усмене провере	

краћи задати текст;
 – изабере одговарајући музички садржај(од понуђених) према литерарном садржају;
 – поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике;
 – коментарише своје и туђе извођење музике;
 – самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације;
 – учествује у школским приредбама и манифестацијама.

	<p>Певање и свирање песама из нотног текста. Дечји и алтернативни инструменти и начини свирања на њима. Инструментална пратња по слуху. Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука. Музички бонтон. Особине тона: боја (различити гласови и инструменти), трајање (нотна трајања), јачина (динамичке ознаке – пиано, форте, крешендо и декрешендо), тонске висине (од це¹ до ге¹). Елементи музичког писма: линијски систем, виолински кључ, трајање тонова (половина, четвртина, осмина ноте и одговарајуће паузе) у такту 2/4. Јединица бројања. Тактирање у 2/4 такту.</p>		
<p>МУЗИЧКО СТВАРАЛА ШТВО</p>	<p>Стварање једноставне ритмичке и мелодијске (једноставне) пратње. Музичка питања и одговори и музичка допуњалка. Стварање звучне приче од познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација на краћи литерарни текст (учење у контексту).</p>	<p>усмене провере</p>	

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ МУЗИЧКА КУЛТУРА	МЕСЕЦ У ГОДИНИ									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Слушање музике										
Извиђење музике										
Музичко стваралаштво										

Назив предмета	ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ
Циљ	Циљ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Годишњи фонд часова	108	Недељни фонд часова	3
Наставна средства	Уџбеник	\	
	Остало	Справе и реквизити за наставу физичког васпитања: лопте, вијаче, чуњеви, шведски сандук, струњаче, CD-плејер, интернет	
Наставне методе	Вербална, демонстративна, илустративна, текстуална, слушање, свирање, разговор, играње, певање		
Иновације	Настава у природи, посећивање позоришних представа, спортска активност од значаја за друштвену средину (тенис), школска и друга такмичења, крос, спортски дан, интегративни дани		

Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, демонстрира, подстиче примену наученог, прати ниво савладаности
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно (ходање, трчање, кретање, посматрање, обликовање корака, скакање, прескакање, бацање, хватање, добацивање, пребацивање, гађање, пењање, пузање, провлачење, кретно естетско обликовање, опажање, вежбе са реквизитима, плесање, играње)
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, физкултурна сала	
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци	
Јавни час		
Сарадања	... са другим одељењима, са родитељима, другим школама, позориштима, музејима, организацијама, културним институцијама и другим установама локалне заједнице; сарадња наставника унутар и међу стручним активима школе на изради и реализацији заједничких пројеката, размени искустава...	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:				
<ul style="list-style-type: none"> – примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); – правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у 	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	Основни садржаји Вежбе за развој снаге са и без реквизита. Вежбе за развој покретљивости са и без реквизита. Вежбе за развој аеробне издржљивости. Вежбе за развој брзине и експлозивне снаге. Вежбе за развој координације. Примена националне	мерење према скалама постинућа посматрање ученичког ангажовања	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад са подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према

<p>различитим кретањима; – коригује сопствено држања тела на основу савета наставника; – правилно држи тело; – правилно подиже, носи и спушта терет; – изведе кретања, вежбе и – саставе уз музичку пратњу; – изведе дечји и народни плес; – користи терминологију вежбања; – поштује правила понашања на вежбалиштима; – поштује мере безбедности током вежбања; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; – примени правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; – прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; – уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања и у другим ситуацијама; – правилно изводи и</p>			батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности.		<p>околини 10.Естетичка компетенција 11.Предузимљивост и предузетничка компетенција</p>
	<p>МОТОРИЧ КЕ ВЕШТИНЕ СПОРТ И СПОРТСК Е ДИСЦИП ИНЕ</p>	Атлетика	Техника трчања. Истрајно трчање. Скок удаљ згрчном техником. Бацање лоптице из залета. Скок увис прекорачном техником.	<p>мерење према скалама постинућа посматрање ученичког ангажовања</p>	
		Спортска гимнастика	Вежбе на тлу: вежбе и комбинације. Прескоци и скокови. Вежбе у вису, вежбе у упору и вежбе и вежбе променама висова и упора. Вежбе равнотеже на шведској клупи и ниској греди.		
		Основе тимских, спортских и елементарних игара	Између четири ватре Мини-рукомет. Футсал – „мали фудбал”.		
		Плес и ритмика	Вежбе са вијачом. Вежбе са лоптом. Народно коло „Савила се бела лоза винова”. Народно коло из краја у којем се школа налази.		
		Пливање	Прилагођавање на водену средину и основна обука пливања.		
		Полигони	Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима.		
		ФИЗИЧКА	Култура		

Назив програма	ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ
Циљ	Циљ наставе и учења Грађанског васпитања је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске и локалне заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

Годишњи фонд часова	36	Недељни фонд часова	1
Наставна средства	Уџбеник	/	
	Остало	Приручник за наставнике – Нада Игњатовић-Савић:Грађанско васпитање, сазнање о себи и другима 3	
Наставне методе	Вербална		
Иновације	Настава у природи, посећивање позоришних представа		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену научног, прати ниво савладаности	
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно (игре улога, цртање, пантомима, вербални исказ, игре покрета)	
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица		
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, педагог, психолог, , предметни наставник, разни стручњаци		
Сарадња	... са другим одељењима и одељењима, са родитељима, другим школама, позориштима, музејима, организацијама, културним институцијама и другим установама локалне заједнице(ЦК,ДУБ,ПДНБ); сарадња наставника унутар и међу стручним активима школе на изради и реализацији заједничких пројеката, размени искустава...		

ИСХОДИ По завршеном разреду ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА	МЕЂУ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
<p>– својим понашањем показује да прихвата различитост других;</p> <p>– препознаје у свом окружењу примере неједнаког поступања према некој особи или групи на основу неког њиховог личног својства;</p> <p>– се понаша на начин који уважава сопствене и туђе потребе, права и осећања у свакодневним ситуацијама;</p> <p>– препознаје примере солидарности у свом окружењу, причама, филмовима;</p> <p>– укаже вршњацима на особе или групе у свом окружењу којима је потребна помоћ и подршка;</p> <p>– објасни разлику између саосећања, солидарности и сажалења на датом примеру;</p> <p>– укаже на упрошћено, поједностављено, генерализовано и најчешће нетачно приказивање некога на приказаним примерима;</p>	<p>ЉУДСКА ПРАВА</p> <p>Сви различити, а сви равноправни</p>	<p>Различитост</p> <p>Живот у заједници у којој би сви људи били исти (по полу, узрасту, вери, националности, образовању, интересовању). Различитост као богатство једне друштвене заједнице.</p> <p>Отвореност и затвореност за различитости.</p> <p>Различитости у нашој локалној заједници.</p> <p>Равноправност мушкараца и жена</p> <p>Уважавање разлика уз једнака права, одговорности и могућности. Дечаци и девојчице – сличности и разлике, иста права и могућности.</p> <p>Осетљиве друштвене групе</p> <p>Групе којима је услед специфичних разлика потребна додатна подршка како би имале исте шансе и могле равноправно да се укључе у живот заједнице и остваре своје потребе и права.</p> <p>Стереотипи и предрасуде</p> <p>Упрошћено, поједностављено, генерализовано и најчешће нетачно приказивање некога (сви дечаци су, све девојчице су, сви Роми су). Негативно мишљење појединаца о некоме ко се не</p>	<p>Посматрање учениковог ангажовања</p>	<p>1. Компетенција за целоживотно учење</p> <p>2. Комуникација</p> <p>3. Рад са подацима и информацијама</p> <p>4. Дигитална компетенција</p> <p>5. Решавање проблема</p> <p>6. Сарадња</p> <p>7. Одговорно учење у демократском друштву</p> <p>8. Одговоран однос према здрављу</p> <p>9. Одговоран однос према околини</p> <p>10. Естетичка компетенција</p> <p>11. Предузимљивост и предузетничка компетенција</p>

<p>– наведе неколико институција у свом окружењу које брину о потребама и правима грађана, посебно деце;</p> <p>– наведе шта би волео да има у својој локалној заједници што сада недостаје;</p> <p>– тражи помоћ у ситуацијама кршења својих или туђих права;</p> <p>– наведе једно удружење грађана у свом окружењу и опише чиме се бави;</p> <p>– опише на које све начине деца његових/њених година могу да брину о својој локалној заједници;</p>		<p>познаје довољно. Стереотипи и предрасуде као основ за дискриминацију.</p> <p>Дискриминација</p> <p>Неједнако поступање према особи или некој групи на основу неког њиховог личног својства (пол, узраст, вера, националност, образовање, инвалидитет), што за последицу има нарушавање њихових права и достојанства.</p> <p>Једнако поступање према неједнакима као вид дискриминације.</p> <p>Етикетирање, ружни надимци као вид дискриминације.</p>		
<p>– пажљиво слуша саговорника, слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење;</p> <p>– испољава заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду;</p> <p>– заједно са осталим ученицима учествује у проналажењу особа којима је потребна помоћ, у изради плана и реализацији акције, њеној промоцији и</p>	<p>ДЕМОКРАТСК О ДРУШТВО</p> <p>Ја и други у локалној заједници</p>	<p>Локална заједница</p> <p>Место где грађани задовољавају највећи број својих потреба и остварују највећи број својих права.</p> <p>Потребе и права које деца задовољавају у локалној заједници – за образовањем, здравственом заштитом, одмором, игром, учествовањем у спортским, кулурним и уметничким активностима.</p> <p>Комуналне услуге</p> <p>Услуге од општег интереса за све грађане локалне заједнице – вода, превоз, путеви, паркинг, отпад, осветљење, паркови, пијаци, димничари.</p> <p>Институције и организације Локалне заједнице у области образовања,</p>	<p>Посматрање учениковог ангажовања</p>	

вредновању.		<p>културе, здравља, спорта и рекреације, очувања околине, безбедности, верске организације.</p> <p>Активности и допринос удружења грађана у локалној заједници.</p> <p>Наша локална заједница</p> <p>Брига наше локалне заједнице о потребама и правима својих грађана,.</p> <p>Брига наше локалне заједнице о деци различитих својстава (пол, узраст, сиромаштво, здравље).</p> <p>Доступност садржаја у нашем окружењу слепим или глувим особама, родитељима са дечијим колицима или особама у инвалидским колицима (пешачки прелази, школа, дом здравља, продавница, превоз).</p> <p>Брига деце о својој локалној заједници – о отпаду, биљкама и животињама, споменицима културе, уметничким делима, потрошњи воде, пружање помоћи онима којима је то потребно.</p> <p>Удружење грађана у нашем окружењу некад и сад.</p>		
	<p>ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ</p> <p>Снага узајамне помоћи</p>	<p>Солидарност</p> <p>Потреба узајамне бриге и одговорности међу људима. Лажна солидарност.</p> <p>Разлика између саосећања, сажалења и солидарности.</p> <p>Примери акција солидарности у нашој локалној заједници (мобе, добровољно</p>	<p>Посматрање учениковог ангажовања</p>	

		<p>давање крви и хуманитарне акције за лечење болесних, СМС акције прикупљања новца).</p> <p>Ситуације у којима свакоме може бити потребна помоћ (болест, сиромаштво, ратови, поплаве, земљотреси, пожари, миграције). Медији као подршка солидарности.</p> <p>Волонтирање Добровољно ангажовање појединаца и група у пружању помоћи људима, животињама, биљкама.</p> <p>Мотиви волонтера – веровање у снагу узајамне помоћи, човекољубље и хуманост. Волонтерске акције ученика/ученица школе у локалној заједници (чишћење јавних површина, сађење биљака, помоћ старим људима, удомљавање напуштених кућних љубимаца). Активности волонтера Црвеног крста у нашој локалној заједници.</p>		
	<p>ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ</p> <p>Акција солидарности у локалној заједници</p>	<p>Планирање и извођење акције солидарности у локалној заједници</p> <p>Утврђивање коме је у заједници потребна помоћ.</p> <p>Одређивање циља акције.</p> <p>Припрема плана акције – подела улога, договор о роковима, начину реализације.</p> <p>Извођење и документовање акције – видео, фотографије, текстови и сл.</p> <p>Промоција акције на нивоу школе –</p>	<p>Посматрање учениковог ангажовања</p>	

	<p>приказивање другим одељењима, родитељима и сл., прављење постера или паноа, објављивање прилога у школском листу.</p> <p>Вредновање акције – чиме смо задовољни, шта је могло бити боље.</p>		
--	---	--	--

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	МЕСЕЦ У ГОДИНИ									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Људска права										
Грађанско друштво										
Процеси у савременом друштву										
Грађански активизам										

Назив предмета	ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС
Циљ	Циљ учења програма Православни катихизис је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности човечанства, свесна да су оне плод непрекинутог вековног искуства.

Годишњи фонд часова	36	Недељни фонд часова	1
Наставна средства	Уџбеник	/	
	Остало	Прича „Паче“ А. Солжењицин „Себични џин“ О. Вајлд „Љубавна песма“, М. Данојлић „Мали анђео" Н. Витошевић	
Наставне методе	Вербална, практичних радова		
Иновације	интернет, паметна табла, интегративни дан		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену наученог, прати ниво савладаности	
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно(игре улога, цртање, пантомима, вербални исказ, игре покрета)	
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, физкултурна сала, јавне, верске и културне установе, природно окружење		
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, педагог, психолог		

ИСХОДИ По завршеном разреду ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА	МЕЂУ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
<ul style="list-style-type: none"> – сагледа садржаје којима се бави настава Православног катихизиса у току 3. разреда основне школе; – препознати елементе библијске повести о стварању света; – моћи да препозна и именује иконе на којима су представљени дани стварања света, на основу библијске повести; - увиди да је свет скуп конкретних врста живих бића која су уједињена, једна другима потребна и да она чине велику заједницу љубави – Цркву; – објасни да је свет створен љубављу Божјом; 	<p style="text-align: center;">УВОД</p> <p style="text-align: center;">Свет је створен за тебе, чувај га! – уводни час</p>	<p>Упознавање са садржајем програма и начином рада</p>	<p>Посматрање Слушање</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад са подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и предузетничка компетенција

<ul style="list-style-type: none"> – разуме да се права слобода изражава као љубав према другим људима, природи и Богу; – уочи да је човек сличан Богу; – знати да је Бог створио свет из љубави и да објасни како зна да Бог воли свет; – наведе примере Божјег старања о свету; – увиди различитост Бога и створеног света; – објасни да су Бог, људи и природа различити, али да нису потпуно раздвојени; – објасни да је Бог из бриге према свету и човеку послао свога Сина у свет; – знати молитву анђелу чувару; – препозна Бога као онога који оживљава свет; – објасни улогу анђела као сарадника Божјих у старању о свету; – отпева песму „Анђели певају“; – објасни љубав као служење другима; – наведе појединцима из живота Светог Саве; – објасни зашто је Христос служио апостолима; 	<p style="text-align: center;">БОГ СТВАРА СВЕТ И ЧОВЕКА</p> <p style="text-align: center;">Свето Писмо нам сведочи о настанку света</p> <p style="text-align: center;">Света некада уопште није било (1. и 2. дан стварања)</p> <p style="text-align: center;">Све је биље створено и Сунцем обасјано (3. и 4. дан стварања)</p> <p style="text-align: center;">Све врви од живота (5. и 6. дан стварања)</p> <p style="text-align: center;">Створен сам да личим на Бога</p>	<p>Појам Светога Писма као књиге откривења</p> <p>Стварање невидљивог света духовних сила - анђела</p> <p>Стварање човека</p> <p>Песма „Молитва“ Бранко Радичевић</p> <p>Прича „Паче“ А. Солжењицин</p>	<p>Посматрање</p> <p>Слушање</p>	
---	--	---	----------------------------------	--

	<p>БОГ НАС ВОЛИ</p> <p>Бог ствара свет из љубави</p> <p>Бог, људи и природа</p> <p>Свет не може без Бога</p> <p>Бог се брине о свету</p> <p>Божићни весници</p>	<p>Прича „Шишарка“ или прича „Себични цин“ О. Вајлд</p> <p>Прича Св. Владике Николаја о томе како је Господ са Богородицом избавио пастира Давида из невоље</p> <p>„Љубавна песма“, М. Данојлић</p> <p>Јављање анђела Богородици</p> <p>Јављање анђела Јосифу</p> <p>Сусрет Богородице и Јелисавете</p> <p>Јављање анђела пастирима и мудрацима</p> <p>Молитва Анђелу чувару</p> <p>Песма: „Анђели певају“</p>	<p>Посматрање Слушање</p>	
--	---	--	-------------------------------	--

	<p>ЗАЈЕДНИЦА БОГА И СВЕТА КРОЗ ЧОВЕКА</p> <p>Човек домаћин и свештеник у свет</p> <p>Свети Сава</p> <p>Свети Сава брине о нама</p> <p>Радост служења</p>	<p>Прича „ Три дрвета“</p> <p>Најзначајније задужбине Светога Саве и Светог Симеона Мироточивог</p> <p>Јеванђељско казивање о Христовом служењу – прање ногу апостолима и Тајна вечера</p> <p>Прича: Добročинство – најлепши начин да постојиш, из књиге «Мали анђео», Н. Витошевић</p>	<p>Посматрање Слушање</p>	
--	--	---	-------------------------------	--

	<p>ЛИТУРГИЈА ПРЕОБРАЖЕНИ СВЕТ</p> <p>Наши дарови благодарности (опис н.ј. - твар у Литургији)</p> <p>Литургија - преображај света</p> <p>Литургија – молитва за спасење човека и света</p> <p>Васкресење Лазарево</p> <p>Васкресење Христово</p>	<p>Твар у Литургији – хлеб и вино</p> <p>Песма“Како настаје хлеб“ Лидија Поповић</p> <p>Твар у Литургији – тамјан, уље, восак, вода, врба, бадњак, јаје, жито, грозђе..</p> <p>Прича о удовичиној лепти</p> <p>Велика јектенија</p> <p>Прича „Мудри чобанин“ Патријарх српски Иринеј Гавриловић</p> <p>Библијско казивање о Лазаревом васкрсењу</p> <p>Казивање о женама мироносицама на Христовом гробу</p>	<p>Посматрање Слушање</p>	
--	--	--	-------------------------------	--

	<p>ЧОВЕК И ПРИРОДА</p> <p>Све чека на љубав човека</p> <p>Чувамо дарове Божије љубави</p> <p>Стварање света у православној иконографији</p> <p>Икона света створеног за мене</p>	<p>Свети Власије благосиља животиње“</p> <p>„Игуман и медвед“</p> <p>Необична лађа“</p> <p>„Свети Серафим и медвед“</p> <p>Песма „ Радуј се“ М. Одаловић</p> <p>Израда иконе</p> <p>Израда стрипа</p>	<p>Посматрање</p> <p>Слушање</p>	
--	---	---	----------------------------------	--

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ ПРАВЛОСАВНИ КАТИХИЗИС	МЕСЕЦ У ГОДИНИ									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Увод										
Бог ствара свет и човека										
Бог нас воли										
Заједница Богга и света кроз Човека										
Литургија – преображени свет										
Човек и природа										

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Назив предмета	СРПСКИ ЈЕЗИК
Циљ	Циљ учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

Годишњи фонд часова	180	Недељни фонд часова	5
Наставна средства	Уџбеник	Читанка 4, Српски језик за четврти разред основне школе, Маја Димитријевић - „ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО” Граматику 4, Српски језик за четврти разред основне школе, Данијела Милићевић, Сунчица Ракоњац Николов, Катарина Колаковић, Анђелка Петровић- „ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО” Радна свеска 4, уз Читанку за четврти разред основне школе, Маја Димитријевић- „ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО” Радна свеска 4, уз Граматику за четврти разред основне школе, Данијела Милићевић, Сунчица Ракоњац Николов, Катарина Колаковић, Анђелка Петровић - „ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	
	Остало	Свеска, прибор за писање, вежбанка, асоцијације, ребуси, укрштенице, наставни листићи, научно-популарни текстови, звучна читанка, рачунар, ТВ, презентације, Mozabook	
Наставне методе	Вербална, текстуална, писаних радова, илустративна, демонстративна, хеуристичка, дискусија		
Иновације	Посета позоришним представама и музејима, израда паноа, интегративни дани, дигитализована настава		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира и саопштава наставне садржаје, реализује, подстиче примену наученог, преноси културне вредности, развија карактер и црте личности, подстиче и прилагођава наставне садржаје индивидуалним могућностима, прати ниво савладаности, процењује и оцењује ниво и квалитет усвојености знања	
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно усвајање знања, понављање, вежбање, опажање, изражавање својих мисли, осећања, закључака, учешће у дискусији, рецитовање, драматизовање, цртање, истраживање	

Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци
Сарадња	са другим одељењима и разредима, са родитељима, другим школама, позориштима, музејима, организацијама, културним институцијама и другим установама локалне заједнице; сарадња наставника унутар и међу стручним активима школе на изради и реализацији заједничких пројеката, размени искустава, сарадња са ДУБ, ЦК, ПДНБ

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ /ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
<ul style="list-style-type: none"> - чита са разумевањем различите врсте текстова; - укратко образложи свој утисак и мишљење поштујући и другачије ставове; - разликује књижевне врсте: шаљиву народну песму, басну и причу о животињама, приповетку, роман за децу и драмски текст; - одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; - именује позитивне и негативне особине ликова; - уочи и издвоји основне елементе лирске песме (стих, строфа, рима и ритам); - тумачи идеје књижевног дела; 		ШКОЛСКА ЛЕКТИРА Поезија 1. Шаљива народна песма <i>Женидба врапца Подунавца</i> 2. Војислав Илић: <i>Јесен</i> /Владислав Петковић Дис: <i>Зима</i> 3. Момчило Мошо Одаловић: <i>Молитва за маму</i> 4. Мирослав Антић: <i>Космонаутска песма</i> 5. Бранко Миљковић: <i>Песма о цвету</i> 6. Добрица Ерић: <i>Завичај/Отаџбина је наша очевина</i> /Момчило Мошо Одаловић: <i>Птице косовчице</i> 7. Мирослав Антић: <i>Прва љубав/Најљубавнија песма</i> /Алексије Марјановић: <i>Љубав</i> 8. Бранко Ћопић: <i>Месећ и његова бака</i> /Десанка Максимовић: <i>Пауково дело</i> 9. Бранислав Црнчевић: <i>Кад би ми дали један дан</i> 10. Владимир Андрић: <i>Дај ми крила један</i>	Усне провере Препричавање Контролна вежба	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад са подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учење у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и предузетничка компетенција

<p>- препозна ситуације кршења/остваривања права детета и стереотипе у књижевним делима;</p> <p>- уочи персонификацију и разуме њену улогу у књижевном делу;</p> <p>- разликује описивање, приповедање (у 1. и 3. лицу) и дијалог у књижевном делу;</p> <p>- преприча текст из различитих улога/перспектива;</p> <p>- уочи основни тон књижевног текста (ведар, тужан, шаљив);</p> <p>- уочи супротстављеност лица у драмском тексту;</p> <p>- чита текст поштујући интонацију реченице/стиха;</p> <p>- изражајно рецитије песму и чита прозни текст;</p> <p>- изводи драмске текстове;</p> <p>- усвоји позитивне људске вредности на основу прочитаних књижевних дела;</p> <p>- повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима;</p> <p>- разликује речи које мењају облик (именице, заменице, придеви, бројеви, глаголи) и уочи оне које су увек у истом облику;</p> <p>- одреди основне реченичне чланове;</p>	<p>КЊИЖЕВНОСТ</p>	<p><i>круг</i></p> <p>11. Народна песма <i>Милош у Латинима</i></p> <p>12. Народна песма <i>Јетрвица адамско колено</i></p> <p>Проза</p> <p>1. Народна прича о животињама: <i>Међед, свиња и лисица</i></p> <p>2. Народна приповетка: <i>Најбоље задужбине</i></p> <p>3. Народна приповетка: <i>Ветар и сунце</i></p> <p>4. Народна бајка: <i>Пепељуга</i></p> <p>5. Бранислав Нушић: <i>Прва љубав</i> (одломак из <i>Аутобиографије</i>)</p> <p>6. Бранислав Црнчевић: <i>Босоноги и небо</i></p> <p>7. Гроздана Олујић: <i>Стакларева љубав</i></p> <p>8. Светлана Велмар Јанковић: <i>Стефаново дрво</i></p> <p>9. Лав Николајевич Толстој: <i>Врабац и ласте/Два мраза</i></p> <p>10. Драган Алексић: <i>Позориште на небу</i></p> <p>11. Весна Алексић: <i>Детективско срце</i></p> <p>Ханс Кристијан Андерсен: <i>Ружно Паче – читање у наставцима</i></p> <p>Драмски текстови</p> <p>1. Гвидо Тартаља: <i>Подела улога</i></p> <p>2. Љиљана Крстић: <i>Кад пролеће дође</i></p> <p>3. Дејан Алексић: <i>Слава</i></p> <p>Научнопопуларни и информативни текстови (из књига, енциклопедија и часописа за децу)</p> <ul style="list-style-type: none"> • о нашим знаменитим књижевницама, сликаркама и научницама; • о природним лепотама и културним знаменитостима Србије; • о занимљивим пределима, народима, 		
---	--------------------------	--	--	--

<p>- разликује врсту речи од службе речи у реченици;</p> <p>- поштује и примени основна правописна правила;</p> <p>- правилно пише сва три модела управног говора;</p> <p>- употреби основне облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање и описивање;</p> <p>- употреби речи истог облика, а различитог значења, као и речи истог значења, а различитог облика;</p> <p>- препозна значење речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневnoj комуникацији;</p> <p>- напише разгледницу, честитку, приватно писмо;</p> <p>- прилагоди језички израз комуникативној ситуацији – формалној и неформалној;</p> <p>- повеже информације исказане у линеарном и нелинеарном тексту и на основу њих изводи закључак;</p> <p>- правилно структурира текст;</p> <p>- учествује у предлагању садржаја и начина рада.</p>		<p>обичајима у свету</p> <p>• бонтон.</p> <p>ДОМАЋА ЛЕКТИРА</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Милован Данојлић: Избор из поезије за децу 2. Драган Лукић: Избор из поезије за децу 3. Јасминка Петровић: <i>О дугмету и срећи</i> 4. Рене Гијо: <i>Бела Грива</i> 5. Ерик Најт: <i>Леси се враћа кући</i> 6. Александар Поповић: <i>Пепељуга</i> <p>ДОПУНСКИ ИЗБОР (са наведеног списка или по сопственом избору бирају се три дела)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Избор драмских текстова за децу 2. Бранко В. Радичевић: <i>Песме о мајци</i> 3. Светлана Велмар Јанковић: <i>Књига за Марка/Очаране наочаре</i> 4. Горан Петровић: <i>Разлике</i> 5. Едмондо де Амичис: <i>Срце</i> 6. Јохана Шпири: <i>Хајди</i> 7. Михаел Енде: <i>Бескрајна прича</i> (одломак) 8. Астрид Линдгрен: <i>Пипи Дуга Чарапа</i> 9. Златко Васић: <i>Чаробно путовање</i> 10. Урош Петровић: <i>Мартинина велика загонетна авантура</i> 		
--	--	--	--	--

11. Гордана Тимотијевић: *Сличнице/Владимир из чудне приче*

12. Угљеша Шајтинац: *Чарна и Несвет*

13. Момо Капор: *Сања*

14. Весна Алексић: *Брљиво срце*

Књижевни појмови:

- шаљива народна песма,
- прича о животињама,
- особине народне епске песме,
- приповетка,
- роман за децу,
- персонификација,
- опис природе и ликова,
- приповедање у 1. и 3. лицу,
- сукоб драмских лица.

ЈЕЗИК
Грамматика
и правопис

Речи које у писању и говору мењају облик; речи које не мењају облик (без именована врста непроменљивих речи).

Реченица и реченични чланови (субјекат, предикат, објекат, прилошке одредбе).

Појам субјекта; различите врсте речи (именице и личне заменице) у функцији субјекта; изостављени субјекат.

Појам предиката (глаголски предикат).

Појам објекта (именице у функцији објекта).

Прилошке одредбе за време, место и начин.

Речи и групе речи у функцији субјекта, објекта и прилошких одредаба; придев уз именицу у служби атрибута у оквиру групе речи која има службу субјекта или објекта.

Управни говор(трећимодел).

Велико слово:

имена становника држава и насеља; називи улица и тргова; имена из уметничких дела – примери из обрађених дела (нпр. *Ружно Паче...*);

устаљена и посебно наденута имена животиња;

називи институција, предузећа и установа,

манifestација; устаљена имена историјских догађаја и

личности (усклађено са предметом Природа и друштво).
Речца *ли*; скраћени упитни облик *је ли (је л')* према узрочном везнику *јер*.
Предлог *са* уз заменице (нпр. *са мно*, *с њом* и сл.). Писање вишечланих бројева.

**ЈЕЗИЧКА
КУЛТУРА**

Основни облици усменог и писменог изражавања: препричавање текста у целини и по деловима (по датом плану); причање у дијалошкој форми (уношење дијалога, управног говора у структуру казивања); описивање односа међу предметима, бићима и појавама; описивање природе, личности, књижевних ликова и сл. Речи истог облика, а различитог значења; речи истог значења, а различитог облика (на примерима књижевних текстова); устаљени језички изрази.
Разгледница, честитка, писмо.
Књижевни и други текстови (линеарни и нелинеарни) у функцији унапређивања језичке културе.
Говорне вежбе: рецитовање, изражајно читање, сценско приказивање драмског/драматизованог текста и сл.
Правописне вежбе: диктат; управни говор (сва три модела); наводници; велико слово; заменица *Ви* из поштовања; спојено и одвојено писање речи (речца *ли*, предлог *са*, вишечлани бројеви). Језичке вежбе: допуњавање реченица предикатом у садашњем, прошлом и будућем времену; проширивање реченица; укрштене речи; асоцијације.

Лексичко-семантичке вежбе: одређивање значења устаљених израза; састављање речи на основу датог почетног и последњег слова; допуњавање низа речима које су повезане са датом речју. Два школска писмена задатка – један у првом и један у другом полугодишту.

НИВО ЗНАЊА	СТАНДАРДИ ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД – СРПСКИ ЈЕЗИК
ОСНОВНИ НИВО	<p>1. У области ГОВОРНА КУЛТУРА ученик/ученица:</p> <p>1.4.CJ.0.1.1.познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике</p> <p>1.4.CJ.0.1.2.користи форме учтивог обраћања</p> <p>1.4.CJ.0.1.3.казује текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха, без тзв. „певушења“ или „скандирања“</p> <p>1.4.CJ.0.1.4.уме да преприча изабрани наративни или краћи информативни текст на основу претходне израде плана текста и издвајања значајних делова или занимљивих детаља</p> <p>1.4.CJ.0.1.5.уме самостално (својим речима) да описује и да прича на задату тему: држи се теме, јасно структурира казивање (уводни, средишњи и завршни део казивања), добро распоређујући основну информацију и додатне информације</p> <p>1.4.CJ.0.1.6.уме на занимљив начин да почне и заврши своје причање</p> <p>1.4.CJ.0.1.7.уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју</p> <p>1.4.CJ.0.1.8.уме да одбрани своју тврдњу или став</p> <p>2. У области ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ ученик/ученица:</p> <p>1.4.CJ.1.2.1. влада основном техником читања ћириличног и латиничког текста</p> <p>1.4.CJ.1.2.2. одговара на једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу, или у једноставној табели (ко, шта, где, када, колико и сл.)</p>

- 1.4.CJ.1.2.3. препознаје да ли је тражена информација, која може да буде iskazana на различите начине (синонимија, парафраза), садржана у тексту
- 1.4.CJ.1.2.4. познаје и користи основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора; садржај, речник)
- 1.4.CJ.1.2.5. одређује основну тему текста
- 1.4.CJ.1.2.6. разуме дословно значење текста
- 1.4.CJ.1.2.7. разликује књижевноуметнички од информативног текста
- 1.4.CJ.1.2.8. процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли му се допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликова и ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издваја речи које су му непознате

3. У области ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ ученик/ученица:

- 1.4.CJ.1.3.1. пише писаним словима ћирилице
- 1.4.CJ.1.3.2. уме да се потпише
- 1.4.CJ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком
- 1.4.CJ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назива школе
- 1.4.CJ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре
- 1.4.CJ.1.3.6. издваја наслов, углавном се држи теме
- 1.4.CJ.1.3.7. препричава кратак једноставан текст (до 400 речи)
- 1.4.CJ.1.3.8. користи скроман фонд речи (у односу на узраст); правилно их употребљава
- 1.4.CJ.1.3.9. пише кратку поруку (о томе куда иде, зашто касни, и сл.)
- 1.4.CJ.1.3.10. пише честитку (за Нову годину, рођендан), позивницу (за рођенданску прославу, забаву), разгледницу (са летовања, зимовања, екскурзије)

4. У подобласти ГРАМАТИКА, у типичним школским примерима, ученик/ученица:

- 1.4.CJ.1.4.1. препознаје врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе)
- 1.4.CJ.1.4.2. препознаје граматичке категорије променљивих речи (род и број заједничких именица) и глаголско време (презент, перфекат и футур)
- 1.4.CJ.1.4.3. препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/ одричности (потврдне и одричне)

У подобласти

ЛЕКСИКОЛОГИЈА ученик/ученица:

- 1.4.CJ.1.4.4. препознаје антонимију
- 1.4.CJ.1.4.5. познаје значења речи и фразеологи-зама који се употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи и сл.)

5. У области КЊИЖЕВНОСТ ученик/ученица:

	<p>1.4.CJ.1.5.1. препознаје књижевне родове на основу формалних одлика поезије, прозе и драме</p> <p>1.4.CJ.1.5.2. препознаје књижевне врсте (бајку и басну)</p> <p>1.4.CJ.1.5.3. одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту</p> <p>1.4.CJ.1.5.4. одређује време и место дешавања радње у књижевноуметничком тексту</p>
СРЕДЊИ НИВО	<p>2. У области ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ ученик/ученица:</p> <p>1.4.CJ.2.2.1. чита текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха; уме да одреди на ком месту у тексту је пауза, место логичког акцента; који део текста треба прочитати брже, а који спорије</p> <p>1.4.CJ.2.2.2. изводи једноставне закључке у вези са текстом, анализирајући и обједињујући информације исказане у различитим деловима текста (у различитим реченицама, пасусима, пољима табеле)</p> <p>1.4.CJ.2.2.3. раздваја битне од небитних информација; одређује след догађаја у тексту</p> <p>1.4.CJ.2.2.4. успоставља везу између информација исказаних у линеарном и нелинеарном тексту (нпр. проналази део/детал који је приказан на илустрацији, у табели, или на дијаграму)</p> <p>1.4.CJ.2.2.5. одређује основни смисао текста и његову намену</p> <p>1.4.CJ.2.2.6. препознаје фигуративно значење у тексту</p> <p>1.4.CJ.2.2.7. изводи једноставне закључке на основу текста (предвиђа даљи ток радње, објашњава расплет, уочава међусобну повезаност догађаја, на основу поступака јунака/актера закључује о њиховим особинама, осећањима, намерама и сл.)</p> <p>1.4.CJ.2.2.8. износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/не допада, због чега му је занимљив/незанимљив; да ли се слаже/не слаже са поступцима ликова</p> <p>1.4.CJ.2.2.9. издваја делове текста који су му нејасни</p> <p>1.4.CJ.2.2.10. вреднује примереност илустрација које прате текст; наводи разлоге за избор одређене илустрације</p> <p>3. У области ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ ученик/ученица:</p> <p>1.4.CJ.2.3.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)</p> <p>1.4.CJ.2.3.2. употребљава велико слово приликом писања имена држава и места и њихових становника; користи наводнике при навођењу туђих речи; правилно пише присвојне придеве (-ов/-ев/-ин, -ски/-чки/-шки); правилно пише гласове <u>ћ</u>, <u>џ</u>, <u>њ</u>, <u>џ</u>; правилно пише сугласник <u>ј</u> у интервокалској позицији; правилно пише речцу <u>ли</u> и речцу <u>не</u>; употребљава запету при набрајању</p> <p>1.4.CJ.2.3.3. пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици, типове реченица, дужину реченице...)</p> <p>1.4.CJ.2.3.4. држи се теме; излагање организује око основне идеје текста коју поткрепљује одговарајућим детаљима</p> <p>1.4.CJ.2.3.5. језички израз прилагођава комуникативној ситуацији (формалној/неформалној)</p> <p>1.4.CJ.2.3.6. саставља кратак наративни текст</p> <p>1.4.CJ.2.3.7. саставља кратак дескриптивни текст</p> <p>1.4.CJ.2.3.8. користи фонд речи примерен узрасту; употребљава синонине (нпр. да избегне понављање)</p> <p>1.4.CJ.2.3.9. исправља свој текст (критички чита написано, поправља текст и исправља грешке)</p>

	<p>1.4.CJ.2.3.10. уме да попуни једноставан образац са основним подацима о себи (име, презиме, име родитеља, година рођења, адреса, телефон; школа, разред, одељење)</p> <p>1.4.CJ.2.3.11. пише писмо (приватно) и уме да га адресира</p> <p>4. У подобласти ГРАМАТИКА, у типичним школским примерима, ученик/ученица:</p> <p>1.4.CJ.2.4.1. одређује врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе)</p> <p>1.4.CJ.2.4.2. препознаје подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве)</p> <p>1.4.CJ.2.4.3. препознаје лице, род и број личних заменица у номинативу</p> <p>1.4.CJ.2.4.4. препознаје граматичке категорије глагола (лице, број и род) и уме да пребаци глаголе из једног глаголског времена у друго</p> <p>1.4.CJ.2.4.5. препознаје субјекат и глаголски предикат</p> <p>1.4.CJ.2.4.6. одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/ одричности (потврдне и одричне)</p> <p>1.4.CJ.2.4.7. саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику</p> <p>У подобласти ЛЕКСИКОЛО-ГИЈА ученик/ученица:</p> <p>1.4.CJ.2.4.8. препознаје синонимију</p> <p>1.4.CJ.2.4.9. познаје значења речи и фразеологи-зама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) и правилно их употребљава</p> <p>5. У области КЊИЖЕВНОСТ ученик/ученица:</p> <p>1.4.CJ.2.5.1. разликује лирску од епске песме</p> <p>1.4.CJ.2.5.2. одређује фолклорне форме (кратке народне умотворине -пословице, загонетке, брзалице)</p> <p>1.4.CJ.2.5.3. препознаје риму, стих и строфу у лирској песми</p> <p>1.4.CJ.2.5.4. одређује карактеристичне особине, осећања, изглед и поступке ликова; и односе међу ликовима у књижевноуметничком тексту</p> <p>1.4.CJ.2.5.5. уочава везе међу догађајима (нпр. одређује редослед догађаја у књижевноуметничком тексту)</p> <p>1.4.CJ.2.5.6. разликује приповедање од описивања и дијалога</p> <p>1.4.CJ.2.5.7. разуме фигуративну употребу језика у књижевноуметничком тексту</p>
	<p>2. У области ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ ученик/ученица:</p> <p>1.4.CJ.3.2.1. изводи сложеније закључке на основу текста, обједињујући информације из различитих делова дужег текста</p> <p>1.4.CJ.3.2.2. повезује и обједињује информације исказане различитим симболичким системима (нпр. текст, табела, графички приказ)</p>

<p>НАПРЕДНИ НИВО</p>	<p>1.4.CJ.3.2.3. разликује различита гледишта заступљена у информативном тексту (нпр. мишљење аутора текста vs. мишљења учесника у догађају)</p> <p>1.4.CJ.3.2.4. изводи сложеније закључке на основу текста и издваја делове текста који их поткрепљују; резимира наративни текст</p> <p>1.4.CJ.3.2.5. представља текст у одговарајућој нелинеарној форми (уноси податке из текста у дату табелу или дијаграм)</p> <p>1.4.CJ.3.2.6. процењује сврху информативног текста у односу на предвиђену намену (нпр. који од два текста боље описује дату слику, да ли је упутство за (познату) игру потпуно и сл.)</p> <p>1.4.CJ.3.2.7. објашњава и вреднује догађаје и поступке ликова у тексту (нпр. објашњава зашто је лик поступио на одређен начин, или вреднује крај приче у односу на своја предвиђања током читања текста, или износи свој став о догађајима из текста)</p> <p>3. У области ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ ученик/ученица:</p> <p>1.4.CJ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције, укључујући и сложене</p> <p>1.4.CJ.3.3.2. јасно структурира текст (уводни, средишњи и завршни део текста); добро распоређује основну информацију и додатне информације унутар текста и пасуса</p> <p>1.4.CJ.3.3.3. прилагођава језичко-стилски израз типу текста</p> <p>1.4.CJ.3.3.4. саставља кратак експозиторни текст</p> <p>1.CJ.3.3.5. користи богат фонд речи (у односу на узраст)</p> <p>1.4.CJ.3.3.6. издваја пасусе</p> <p>4. У подобласти ГРАМАТИКА, у типичним школским примерима, ученик/ученица:</p> <p>1.4.CJ.3.4.1. именује врсте и подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве; глаголе)</p> <p>1.4.CJ.3.4.2. уме да промени облик променљивих речи према задатом критеријуму: заједничких именица према броју, а глагола, придева и заменица према роду и броју</p> <p>1.4.CJ.3.4.3. препознаје прави објекат (у акузативу) и прилошке одредбе за време, место и начин</p> <p>У подобласти ЛЕКСИКОЛОГИЈА ученик/ученица:</p> <p>1.4.CJ.3.4.4. одређује значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и текста/контекста у којем су употребљени</p> <p>1.4.CJ.3.4.5. употребљава речи у основном и пренесеном/фигуративном значењу</p> <p>5. У области КЊИЖЕВНОСТ ученик/ученица:</p> <p>1.4.CJ.3.5.1. тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст</p> <p>1.4.CJ.3.5.2. уочава узрочно-последичне везе међу догађајима у тексту</p> <p>1.4.CJ.3.5.3. тумачи идеје у књижевноуметничком тексту, аргументује их позивајући се на текст</p>
----------------------	--

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ СРПСКИ ЈЕЗИК	МЕСЕЦ У ГОДИНИ									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Књижевност										
ЈЕЗИК Грамматика, правопис и ортоепија										
Језичка култура										

Назив предмета	СТРАНИ ЈЕЗИК – ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК
Циљ	Циљ учења Енглеског језика у основном образовању и васпитању јесте да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену, а од трећег разреда и писану комуникацију, и да стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Годишњи фонд часова	72	Недељни фонд часова	2
Наставна средства	Уџбеник	Discover English 1, енглески језик за четврти разред основне школе; четврта година учења; уџбенички комплет (уџбеник, радна свеска и компакт диск) Аутори уџбеника: Izabella Hearn, Jayne Wildman; аутор радне свеске: Kate Wakeman Издавач: Акрололо	
	остало	Catherina Bright and Carol Barrett: Teacher's book; Carol Barrett: Test Book; Class CD; флеш картице, телевизор, ДВД, рачунар	
Наставне методе	Вербална, текстуална, дијалогска, илустративна, демонстративна, аудиолоингвална, TPR (Total Physical Response)		
Иновације	Израда пројеката, креативне радионице		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира и саопштава наставне садржаје, реализује план и програм поштујући узрастне и индивидулане способности ученика, мотивише учење и подстиче примену наученог,	

		преноси културне вредности, регулише социјалне односе у разреду као групи, развија карактер и црте личности, прати ниво савладаности, процењује и оцењује ниво и квалитет усвојености знања.
	ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно усвајање и стицање знања из различитих извора, упоређивање, закључивање, понављање, вежбање, учешће у дискусији, самостално решавање проблема, практична примена сазнатог.
Ресурси	Ученици, наставник, родитељи	
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, педагог, психолог.	

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ	ЈЕЗИЧКЕ АКТИВНОСТИ (у комуникативним функцијама)	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
поздрави и отпоздрави, примењујући једноставнија језичка средства; представи себе и другог; разуме једноставнија питања личне природе и одговара на њих	ПОЗДРАВЉАЊЕ	Реаговање на усмени и писани импулс саговорника (наставника, вршњака, и слично); усмено и писано изражавање прикладних поздрава.	Усмена провера, контролне вежбе	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад са подацима и информацијама
поставља једноставнија питања личне природе; у неколико једноставнијих везаних исказа саопшти информације личне природе о себи и другима водећи рачуна о приватности и поверљивости; разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на права детета;	ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ; ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ; ДАВАЊЕ И ТРАЖЕЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О ДРУГИМА	Слушање једноставнијих текстова у којима се неко представља; представљање себе и других особа, присутних и одсутних.	Усмена провера, контролне вежбе	4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини
разуме једноставнија упутства, налоге и упозорења и реагује на њих; саопшти једноставнија упутства, налоге и упозорења уз одговарајуће образложење;	РАЗУМЕВАЊЕ И ИСКАЗИВАЊЕ ЈЕДНОСТАВНИЈИХ УПУТСТАВА, НАЛОГА И УПОЗОРЕЊА	Слушање налога, упутстава и упозорења и реаговање на њих; давање једноставнијих налога, упутстава и упозорења (комуникација у учионици – упутства и налози које размењују учесници у наставном процесу,	Усмена провера, контролне вежбе	10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и предузетничка компетенција

<p>разуме позив на заједничку активност и реагује на одговарајући начин;</p>		<p>упутства за игру и слично).</p>		
<p>упути позив на заједничку активност; разуме кратке и једноставније молбе и реагује на њих уз одговарајуће образложење; упути кратке и једноставније молбе;</p>	<p>ПОЗИВ И РЕАГОВАЊЕ НА ПОЗИВ ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ</p>	<p>Слушање једноставнијих позива на заједничку активност и реаговање на њих (позив на рођендан, игру, дружење...); упућивање и прихватање/одбијање позива на заједничку активност коришћењем једноставнијих исказа.</p>	<p>Усмена провера, контролне вежбе</p>	
<p>искаже и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин; разуме једноставније исказане честитке и одговори на њих; упути једноставније честитке; разуме и, примењујући једноставнија језичка средства, наведе најуобичајеније активности које се односе на прославе рођендана и празника; именује бића, предмете и места из непосредног окружења;</p>	<p>ИСКАЗИВАЊЕ МОЛБЕ, ЗАХВАЛНОСТИ И ИЗВИЊЕЊА</p>	<p>Слушање једноставнијих исказа којима се тражи помоћ, услуга или обавештење; давање усменог и писаног одговора на исказану молбу коришћењем једноставнијих језичких средстава; упућивање молби, исказивање захвалности и извињења.</p>	<p>Усмена провера, контролне вежбе</p>	
<p>разуме једноставније описе бића, предмета и места; опише бића, предмете и места у неколико везаних једноставнијих исказа;</p>	<p>ЧЕСТИТАЊЕ ПРАЗНИКА И ДРУГИХ ЗНАЧАЈНИХ ДОГАЂАЈА</p>	<p>Слушање једноставнијих исказа којима се честитају празници и други значајни догађаји; реаговање на упућену честитку и упућивање кратких пригодних честитки.</p>	<p>Усмена провера, контролне вежбе</p>	
<p>разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; изрази основне потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима;</p>	<p>ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА И ПОЈАВА</p>	<p>Слушање једноставнијих описа бића, предмета, места и појава; давање кратких описа бића, предмета, места и појава; тражење и давање информација у вези са описом бића, предмета, места и појава.</p>	<p>Усмена провера, контролне вежбе</p>	
<p>разуме једноставнија обавештења о положају у простору и реагује</p>	<p>ОПИСИВАЊЕ ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА</p>	<p>Слушање једноставнијих исказа у вези са потребама, осетима, осећањима; саопштавање својих</p>	<p>Усмена провера, контролне вежбе</p>	

<p>на њих; тражи и пружи једноставнија обавештења о положају у простору;</p>		и туђих потреба, осета и осећања и (емпатично) реаговање на њих.		
<p>разуме и саопшти једноставније исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време; разуме једноставније исказе којима се изражава припадање/неприпадање,</p>	<p>ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА И НЕПРИПАДАЊА</p>	<p>Слушање текстова у којима се на једноставнији начин описује положај у простору; усмено и писано тражење и давање информација о положају у простору коришћењем једноставнијих језичких средстава.</p>	<p>Усмена провера, контролне вежбе</p>	
<p>поседовање/непоседовање и реагује на њих; тражи и даје једноставнија обавештења која се односе на припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање; разуме једноставније исказе за изражавање интересовања,</p>	<p>ИСКАЗИВАЊЕ ВРЕМЕНА</p>	<p>Слушање једноставнијих исказа вези са хронолошким временом и метеоролошким приликама; усмено и писано тражење и давање информација о хронолошком времену и метеоролошким приликама коришћењем једноставнијих језичких средстава.</p>	<p>Усмена провера, контролне вежбе</p>	
<p>допадања/недопадања и реагује на њих; изражава допадање/недопадање уз најједноставније образложење тражи најједноставније образложење допадања/недопадања; разуме једноставније текстове у којима се описују радње и способности у садашњости; размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију;</p>	<p>ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА/ НЕПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА/ НЕПОСЕДОВАЊА</p>	<p>Слушање текстова с једноставнијим исказима за изражавање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања и реаговање на њих; усмено и писано исказивање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања коришћењем једноставнијих језичких средстава.</p>		
<p>опише радње и способности у садашњости користећи једноставнија језичка средства разуме и саопшти једноставније исказе који се односе на бројеве,</p>	<p>ИЗРАЖАВАЊЕ ИНТЕРЕСОВАЊА И ДОПАДАЊА/НЕДОПАДАЊА</p>	<p>Слушање текстова с једноставнијим исказима за изражавање интересовања, допадања/недопадања и реаговање на њих; усмено и писано исказивање интересовања допадања/недопадања</p>		

количине и цене;
учествује у предлагању садржаја
и начина рада.

	коришћењем једноставнијих језичких средстава.		
ОПИСИВАЊЕ ДОГАЂАЈА И СПОСОБНОСТИ У САДАШЊОСТИ	Слушање једноставнијих исказа који говоре о радњама и способностима у садашњости; описивање радњи и способности у садашњости, постављање питања и одговарање на њих, усмено и писано, коришћењем најједноставнијих језичких средстава.		
ИЗРАЖАВАЊЕ БРОЈА, КОЛИЧИНЕ И ЦЕНА	Слушање једноставнијих исказа који говоре о броју, количини и цени; саопштавање броја, количине и цена; усмена и писана размена информација о броју, количини и ценама, коришћењем једноставнијих језичких средстава.		

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК										
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Hello!										
People										
Homes										
Animals										
My life										
Sport										
Detectives										
Celebration										
School										

Назив предмета	МАТЕМАТИКА
Циљ	Циљ учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Годишњи фонд часова	180	Недељни фонд часова	5
Наставна средства	Уџбеник	Математика 4а и 4б, уџбеник за четврти разред основне школе; Тирилица, Софија Зарупски – ЕДУКА 650-02-00305/2020-07 од 16.12.2020.	
	Остало	Свеска, прибор за писање и конструкције, асоцијације, ребуси, укрштенице, наставни листићи, математичке збирке, рачунар, ТВ, презентације, Mozabook	

Наставне методе	Вербална, текстуална, писаних радова, илустративна, демонстративна, хеуристичка, дискусија	
Иновације	Презентације, дигитализована настава	
Активности	Наставника	Планира, организује, бира и саопштава наставне садржаје, реализује, подстиче примену наученог и усмерава процес учења, преноси теоријска и практична знања, упознаје ученике са методама и техникама успешног учења, прати, процењује и вреднује ниво и квалитет усвојености знања
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно усвајање знања, понављање, вежбање, опажање, упоређивање, цртање, разликовање, именовање, класификовање, мерење, анализирање и синтетизовање података, чињеница и информација, учешће у дискусији
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица	
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци	
Сарадња	... са другим одељењима и разредима, са родитељима, другим школама, позориштима, музејима, организацијама, културним институцијама и другим установама локалне заједнице(ДУБ); сарадња наставника унутар и међу стручним активима школе на изради и реализацији заједничких пројеката, размени искустава...	

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
<ul style="list-style-type: none"> - прочита, запише и упореди природне бројеве и прикаже их на бројевној правој; - одреди месну вредност цифре; - изврши четири основне рачунске операције у скупу N_0; - састави израз, израчуна 	БРОЈЕВИ	Скуп природних бројева са нулом. Декадни систем записивања бројева. Месна вредност цифре. Својства скупа природних бројева. Сабирање и одузимање (писмени	Контролна вежба Усмена провера	<ul style="list-style-type: none"> 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад са подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву

<p>вредност бројевног израза и примени својства рачунских операција;</p> <ul style="list-style-type: none"> - реши једначине и неједначине и провери тачност решења; - реши проблемски задатак користећи бројевни израз, једначину или неједначину; - процени вредност израза са једном рачунском операцијом; - одреди вишеструке декадне јединице најближе датом броју; - прочита и запише разломке облика $\frac{m}{n}$ ($m, n \leq 10$); - упореди разломке облика са једнаким бројоцима или именицима; - сабере и одузме разломке са једнаким именицима; - запише резултат мерења дужине децималним бројем са највише две децимале; - сабере и одузме децималне бројеве са највише две децимале; - чита, користи и представља податке у табелама или графичким дијаграмима; - формира низ на основу упутства; - реши задатак применом различитих начина представљања проблема; - именује елементе и опише особине квадра и коцке; 		<p>поступак). Множење и дељење (писмени поступак). Својства рачунских операција (изражена формулама). Изрази са више операција (бројевни изрази и изрази са променљивом). Једначине и неједначине у скупу N_0. Разломци облика $\frac{m}{n}$ ($m, n \leq 10$). Упоредивање разломака са једнаким бројоцима. Једнакост разломака. Сабирање и одузимање разломака са једнаким именицима. Децимални запис броја са две децимале. Сабирање и одузимање децималних бројева.</p>		<p>8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и предузетничка компетенција</p>
	ГЕОМЕТРИЈА	Квадар и коцка.	Контролна вежба Усмена провера	
	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	<p>Мерење површине (m^2, dm^2, cm^2, mm^2, km^2, ha, a). Површина квадрата и правоугаоника. Површина квадра и коцке. Мерење запремине (m^3, dm^3, cm^3, mm^3). Запремина квадра и коцке.</p>	Контролна вежба Усмена провера	

<ul style="list-style-type: none"> - црта мреже и прави моделе квадрата и коцке; - препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна; - прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине; - израчуна површину квадрата и правоугаоника; - израчуна површину и запремину квадрата и коцке; - реши проблемске задатке у контексту мерења. 				
--	--	--	--	--

НИВО ЗНАЊА	СТАНДАРДИ ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД – МАТЕМАТИКА
ОСНОВНИ НИВО	<p>1. У области ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ОПЕРАЦИЈЕ СА ЊИМА ученик/ученица:</p> <p>1.4.МА.1.1.1. зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини и да прикаже број на датој бројевној полуправој</p> <p>1.4.МА.1.1.2. рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде</p> <p>1.4.МА.1.1.3. множи и дели без остатка (троцифрене бројеве једноцифреним) у оквиру прве хиљаде</p> <p>1.4.МА.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом</p> <p>1.4.МА.1.1.5. уме да решава једноставне једначине у оквиру прве хиљаде</p> <p>2. У области ГЕОМЕТРИЈА ученик/ученица:</p> <p>1.4.МА.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа и угао) и уочава међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност)</p> <p>1.4.МА.1.2.2. зна јединице за мерење дужине и њихове односе</p> <p>1.4.МА.1.2.3. користи поступак мерења дужине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица</p> <p>1.4.МА.1.2.4. користи поступак мерења површине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица</p>

	<p>3. У области РАЗЛОМЦИ ученик/ученица: 1.4.МА.1.3.1. уме да прочита и формално запише разломак $1/n$ ($n \leq 10$) и препозна његов графички приказ 1.4.МА.1.3.2. уме да израчуна половину, четвртину и десетину неке целине</p> <p>4. У области МЕРЕЊЕ И МЕРЕ ученик/ученица: 1.4.МА.1.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у једноставним ситуацијама 1.4.МА.1.4.2. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате запремине течности (l, dl, ml) 1.4.МА.1.4.3. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате масе (g, kg, t) 1.4.МА.1.4.4. уме да чита једноставније графиконе, табеле и дијаграме</p>
СРЕДЊИ НИВО	<p>1. У области ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ОПЕРАЦИЈЕ СА ЊИМА ученик/ученица: 1.4.МА.2.1.1. уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и разуме декадни бројни систем 1.4.МА.2.1.2. уме да одреди десетицу, стотину и хиљаду најближу датом броју 1.4.МА.2.1.3. сабира и одузима, рачуна вредност израза 1.4.МА.2.1.4. рачуна вредност израза с највише две операције 1.4.МА.2.1.5. уме да решава једначине</p> <p>2. У области ГЕОМЕТРИЈА ученик/ученица: 1.4.МА.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни 1.4.МА.2.2.2. претвара јединице за мерење дужине 1.4.МА.2.2.3. зна јединице за мерење површине и њихове односе 1.4.МА.2.2.4. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама 1.4.МА.2.2.5. уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама 1.4.МА.2.2.6. препознаје мрежу коцке и квадра и уме да израчуна њихову површину када су подаци дати у истим мерним јединицама</p> <p>3. У области РАЗЛОМЦИ ученик/ученица: 1.4.МА.2.3.1. уме да препозна разломак a/b ($b \leq 10$, $a < b$) када је графички приказан на <i>фигури</i> подељеној на b делова 1.4.МА.2.3.2. уме да израчуна n-ти део неке целине и обрнуто, упоређује разломке облика $1/n$ ($n \leq 10$)</p> <p>4. У области МЕРЕЊЕ И МЕРЕ ученик/ученица: 1.4.МА.2.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у сложенијим ситуацијама 1.4.МА.2.4.2. зна јединице за време (секунда, минут, сат, дан, месец, година) и уме да претвара веће у мање и</p>

	<p>пореди временске интервале у једноставним ситуацијама</p> <p>1.4.МА.2.4.3. претвара јединице за мерење запремине течности из већих у мање</p> <p>1.4.МА.2.4.4. претвара јединице за мерење масе из већих у мање</p> <p>1.4.МА.2.4.5. уме да користи податке приказане графички или табеларно у решавању једноставних задатака и уме графички да представи дате податке</p>
НАПРЕДНИ НИВО	<p>1. У области ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ОПЕРАЦИЈЕ СА ЊИМА ученик/ученица:</p> <p>1.4.МА.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака</p> <p>1.4.МА.3.1.2. зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени.</p> <p>1.4.МА.3.1.3. уме да израчуна бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет</p> <p>1.4.МА.3.1.4. уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми</p> <p>1.4.МА.3.1.5. уме да одреди решења неједначине са једном операцијом</p> <p>2. У области ГЕОМЕТРИЈА ученик/ученица:</p> <p>1.4.МА.3.2.1. претвара јединице за мерење површине из већих у мање</p> <p>1.4.МА.3.2.2. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника</p> <p>1.4.МА.3.2.3. уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника</p> <p>1.4.МА.3.2.4. уме да израчуна обим и површину сложених фигура у равни када су подаци дати у истим мерним јединицама</p> <p>1.4.МА.3.2.5. уме да израчуна запремину коцке и квадра када су подаци дати у истим мерним јединицама</p> <p>3. У области РАЗЛОМЦИ ученик/ученица:</p> <p>1.4.МА.3.3.1. уме да прочита, формално запише и графички прикаже разломак a/b ($b \leq 10$, $a < b$)</p> <p>1.4.МА.3.3.2. зна да израчуна део a/b ($b \leq 10$, $a < b$) неке целине и користи то у задацима</p> <p>4. У области МЕРЕЊЕ И МЕРЕ ученик/ученица:</p> <p>1.4.МА.3.4.1. зна јединице за време (секунда, минут, сат, дан, месец, година, век) и уме да претвара из једне јединице у другу и пореди временске интервале у сложенијим ситуацијама</p> <p>1.4.МА.3.4.2. претвара јединице за мерење запремине течности</p> <p>1.4.МА.3.4.3. претвара јединице за мерење масе</p>

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ МАТЕМАТИКА	МЕСЕЦ У ГОДИНИ									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Бројеви										

Геометрија										
Мере и мерења										

Назив предмета	ПРИРОДА И ДРУШТВО		
Циљ	Циљ учења Природе и друштва јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.		
Годишњи фонд часова	72	Недељни фонд часова	2
Наставна средства	Уџбеник	Природа и друштво 4, за четврти разред основне школе Радни листови за природу и друштво 4, за четврти разред основне школе; уџбенички комплет; ћирилица, Ивана Цмиљановић Косановић, Биљана Поповић, „ГЕРУНДИЈУМ” 650-02-00462/2020-07 од 1.3.2021	
	Остало	Свеска, географска карта Србије, анаграми, асоцијације, ребуси, укрштенице, наставни листићи, научно-популарни текстови, материјал за извођење огледа, рачунар, ТВ, презентације, Mozabook	
Наставне методе	Вербална, текстуална, писаних радова, илустративна, демонстративна, хеуристичка, експериментална, дискусија, партиципативна метода, решавање проблем-ситуација, кооперативне методе, интерактивне методе, амбијентално учење		
Иновације	Посета позоришних представа и музеја, израда панона интегративни дани		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира и саопштава наставне садржаје, реализује, подстиче примену наученог и усмерава процес учења, преноси теоријска и практична знања, упознаје ученике са методама и техникама успешног учења, прати, процењује и вреднује ниво и квалитет усвојености знања, формира правилан поглед на свет, развија карактер ученика	

	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно усвајање знања (посматрање, уочавање, опажање, описивање, процењивање, груписање, праћење, бележење, практиковање, истраживање, сакупљање, стварање, играње, експериментисање, активности у вези мини-пројекта, играње), понављање, вежбање, анализирање и синтетизовање података, чињеница и информација, учешће у дискусији, израда и презентовање самосталних лабораторијских и практичних радова
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица	
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци	
Сарадња	... са другим одељењима и разредима, са родитељима, другим школама, позориштима, музејима, организацијама, културним институцијама и другим установама локалне заједнице(ДУБ, ЦК,ПДНБ); сарадња наставника унутар и међу стручним активима школе на изради и реализацији заједничких пројеката, размени искустава...	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:				
– одреди положај и границу Србије, положај главног града и већих		Природне и Положај, територија, граница и симболи Србије (грб, застава и	контролна вежба, усмена провера,	1.Компетенција за целоживотно учење 2.Комуникација 3.Рад са подацима и информацијама 4.Дигитална компетенција 5.Решавање проблема 6.Сарадња 7.Одговорно учешће у демократском друштву 8.Одговоран однос према здрављу 9.Одговоран однос према околини 10.Естетичка компетенција

<p>насеља на географској карти Србије; – одреди положај и именује природне и друштвене објекте на географској карти Србије;</p> <p>– повеже различите природно-географске карактеристике Србије са размештајем становништва, изгледом насеља и делатностима људи;</p> <p>– уважава националну и културну разноликост као основу за суживот свих грађана Републике Србије;</p> <p>– представи знамените личности, културна добра и природне лепоте по којима је Србија препознатљива у свету;</p> <p>– у дискусији даје предност коришћењу локалних производа,</p> <p>производа направљених од рециклираних материјала, као и коришћењу обновљивих природних ресурса;</p>		<p>друштвене одлике Србије</p>	<p>химна) и национална валута.</p> <p>Природне карактеристике Србије – рељеф, воде, шуме.</p> <p>Типичне, ретке и угрожене врсте биљака и животиња – значај и заштита.</p> <p>Национални паркови Србије.</p> <p>Друштвене карактеристике Србије (становништво, насеља и делатности). Грађани Србије (права и обавезе, демократски односи и интеркултуралност).</p> <p>Привредне карактеристике Србије (природни ресурси и делатности у различитим крајевима).</p> <p>Одржива употреба природних ресурса (извори енергије, чиста вода, чист ваздух, плодно земљиште, руде, разноврсност биљног и животињског света).</p>	<p>писани радови (реферати), огледи</p>	<p>11.Предузимљивост и предузетничка компетенција</p>
--	--	---------------------------------------	---	---	---

<p>- повеже промене у изгледу свог тела и понашања са одрастањем;</p> <p>- планира своје дневне активности и време проведено уз ИКТ уређаје;</p> <p>- затражи помоћ уколико се суочи са непримерним садржајима у дигиталном окружењу;</p> <p>- идентификује и самостално раздваја смеше просејавањем, одливањем, цеђењем и испаривањем;</p> <p>- испита електричну проводљивост материјала помоћу једноставног струјног кола;</p> <p>- наведе примере штедљивог коришћења електричне енергије;</p> <p>- наведе примере употребе магнета у свакодневном животу;</p> <p>- наведе примере превенције и заштите од пожара;</p> <p>- прикаже хронолошки на ленти времена значајне историјске догађаје и личности;</p> <p>- опише начин живота људи кроз време користећи различите</p>	<p>МОЈА ОТАЦБ ИНА – РЕПУБЛ ИКА СРБИЈА</p>	<p>Човек – природно и друштвено биће</p>	<p>Човек – природно, друштвено и свесно биће.</p> <p>Физичке промене у пубертету.</p> <p>Дигитална безбедност и последице прекомерног коришћења информационо-комуникационих технологија; непримерени садржаји.</p>	<p>контролна вежба, усмена провера</p>	
		<p>Материјали</p>	<p>Смеше (течности, храна, земљиште, ваздух).</p> <p>Раздвајање састојака смеше (просејавање, одливање, цеђење, испаравање).</p> <p>Наелектрисавање предмета од различитих материјала.</p> <p>Електрична проводљивост – проводници и изолатори.</p> <p>Рационална потрошња електричне енергије и правилно руковање електричним апаратима у домаћинству.</p> <p>Магнетна својства материјала (природни магнети, могућност намагнетисавања тела и својства које тада испољавају).</p> <p>Запаљиви материјали (ознаке за запаљиве материјале). Ваздух – кисеоник као чинилац</p>	<p>контролна вежба, усмена провера, писани радови (реферати), огледи</p>	

<p>изворе информација; – представи ток и резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом и/или цртежом и др.); – пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних); – повеже резултате рада са уложеним трудом; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима; – учествује у друштвено-корисним акцијама уз подршку одраслих.</p>		<p>сагоревања. Опасност и заштита од пожара.</p>	
	<p>Прошлост</p>	<p>Живот у далекој прошлости (долазак Словена на Балканско</p>	
	<p>Србије</p>	<p>полуострво, области које су Срби населили; начин живота). Српска држава за време владарске породице Немањића – успон и слабљење (владари – Стефан Немања, цар Душан, цар Урош; култура, начин живота). Живот под турском влашћу (начин живота, облици пружања отпора). Настанак и развој модерне српске државе (Први и Други српски устанак – узрок и ток; вође устанка; култура, начин живота). Србија у савремено доба (Први светски рат, настанак југословенске државе, Други светски рат, промена облика владавине, распад југословенске државе и осамостаљење Србије; култура, начин живота).</p>	

НИВО ЗНАЊА	СТАНДАРДИ ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД – ПРИРОДА И ДРУШТВО
ОСНОВНИ НИВО	<p>НЕЖИВА ПРИРОДА ученик/ученица:</p> <p>1.4.ПД.1.1.1. прави разлику између природе и производа људског рада</p> <p>1.4.ПД.1.1.2. зна ко и шта чини живу и неживу природу</p> <p>1.4.ПД.1.1.3. зна заједничке карактеристике живих бића</p> <p>1.4.ПД.1.1.4. уме да класификује жива бића према једном од следећих критеријума: изгледу, начину исхране, кретања и размножавања</p> <p>1.4.ПД.1.1.5. препознаје и именује делове тела живих бића</p> <p>1.4.ПД.1.1.6. разликује станишта према условима живота и живим бићима у њима</p> <p>2. У области ЕКОЛОГИЈА ученик/ученица:</p> <p>1.4.ПД.1.2.1. препознаје и именује природне ресурсе</p> <p>1.4.ПД.1.2.2. зна употребну вредност природних ресурса</p> <p>1.4.ПД.1.2.3. разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе</p> <p>3. У области МАТЕРИЈАЛИ ученик/ученица:</p> <p>1.4.ПД.1.3.1. зна основна својства воде, ваздуха и земљишта</p> <p>1.4.ПД.1.3.2. зна да су вода у природи, ваздух и земљиште састављени од више материјала</p> <p>1.4.ПД.1.3.3. зна да различите животне намирнице садрже различите састојке</p> <p>1.4.ПД.1.3.4. зна основна својства материјала: тврдоћа, еластичност, густина, растворљивост, провидност, намагнетисаност</p> <p>1.4.ПД.1.3.5. зна да својства материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу</p> <p>1.4.ПД.1.3.6. зна промене материјала које настају због промене температуре, услед механичког утицаја и деловања воде и ваздуха</p> <p>4. У области КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ ученик/ученица:</p> <p>1.4.ПД.1.4.1. уме да препозна кретање тела у различитим појавама</p> <p>1.4.ПД.1.4.2. зна помоћу чега се људи оријентишу у простору: лева и десна страна, стране света, адреса, карактеристични објекти</p> <p>1.4.ПД.1.4.3. уме да одреди стране света помоћу Сунца</p> <p>1.4.ПД.1.4.4. зна јединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година, деценија и век</p> <p>1.4.ПД.1.4.5. уме да прочита тражене информације са часовника и календара</p>

	<p>5. У области ДРУШТВО ученик/ученица:</p> <p>1.4.ПД.1.5.1. зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови</p> <p>1.4.ПД.1.5.2. зна основна правила понашања у породици, школи и насељу</p> <p>1.4.ПД.1.5.3. зна које људске делатности постоје и њихову улогу</p> <p>1.4.ПД.1.5.4. зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите</p> <p>1.4.ПД.1.5.5. зна поступке за очување и унапређивање људског здравља</p> <p>6. У области ДРЖАВА СРБИЈА И ЊЕНА ПРОШЛОСТ ученик/ученица:</p> <p>1.4.ПД.1.6.1. зна основне облике рељефа и површинских вода</p> <p>1.4.ПД.1.6.2. зна основне типове насеља и њихове карактеристике</p> <p>1.4.ПД.1.6.3. зна географски положај и основне одреднице државе Србије: територија, границе, главни град, симболи, становништво</p> <p>1.4.ПД.1.6.4. зна најважније догађаје, појаве и личности из прошлости</p> <p>1.4.ПД.1.6.5. зна основне информације о начину живота људи у прошлости</p> <p>1.4.ПД.1.6.6. зна шта су историјски извори и именује их</p>
<p>СРЕДЊИ НИВО</p>	<p>1. У области ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА ученик/ученица:</p> <p>1.4.ПД.2.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима</p> <p>1.4.ПД.2.1.2. зна основне разлике између биљака, животиња и људи</p> <p>1.4.ПД.2.1.3. примењује вишеструке критеријуме класификације живих бића</p> <p>1.4.ПД.2.1.4. зна улогу основних делова живих бића</p> <p>1.4.ПД.2.1.5. разуме повезаност услова живота и живих бића у станишту</p> <p>1.4.ПД.2.1.6. разуме међусобну зависност живих бића у животној заједници</p> <p>2. У области ЕКОЛОГИЈА ученик/ученица:</p> <p>1.4.ПД.2.2.1. разликује обновљиве и необновљиве природне ресурсе</p> <p>1.4.ПД.2.2.2. разуме еколошку оправданост употребе обновљивих ресурса и рационалног коришћења необновљивих ресурса</p> <p>1.4.ПД.2.2.3. зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса</p> <p>1.4.ПД.2.2.4. зна шта је добробит животиња и поступке којима се она штити</p> <p>3. У области МАТЕРИЈАЛИ ученик/ученица:</p> <p>1.4.ПД.2.3.1. зна сложенија својства воде и ваздуха: агрегатно стање и кретање</p> <p>1.4.ПД.2.3.2. зна да су различита својства воде, ваздуха и земљишта последица њиховог различитог састава</p> <p>1.4.ПД.2.3.3. разликује материјале који су добри проводници топлоте и електрицитета од оних који то нису</p>

	<p>1.4.ПД.2.3.4. зна да топлотна и електрична проводљивост материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу</p> <p>1.4.ПД.2.3.5. разликује повратне и неповратне промене материјала</p> <p>1.4.ПД.2.3.6. разликује промене материјала при којима настају други материјали од оних промена материјала при којима не настају други материјали</p> <p>4. У области КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ ученик/ученица:</p> <p>1.4.ПД.2.4.1. зна да кретање тела зависи од силе која на њега делује, врсте подлоге и облика тела</p> <p>1.4.ПД.2.4.2. зна да се светлост креће праволинијски</p> <p>1.4.ПД.2.4.3. уме да пронађе тражене улице и објекте на плану насеља</p> <p>1.4.ПД.2.4.4. уме да пронађе основне информације на географској карти Србије: највећа и најважнија насеља, облике рељефа и површинских вода</p> <p>1.4.ПД.2.4.5. уме да пронађе и упише тражене информације на ленти времена</p> <p>5. У области ДРУШТВО ученик/ученица:</p> <p>1.4.ПД.2.5.1. зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова</p> <p>1.4.ПД.2.5.2. зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама</p> <p>1.4.ПД.2.5.3. разуме повезаност и међузависност различитих људских делатности</p> <p>6. У области ДРЖАВА СРБИЈА И ЊЕНА ПРОШЛОСТ ученик/ученица:</p> <p>1.4.ПД.2.6.1. препознаје и именује облике рељефа и површинских вода у свом месту и у околини</p> <p>1.4.ПД.2.6.2. зна основне одлике рељефа и вода у држави Србији</p> <p>1.4.ПД.2.6.3. разуме повезаност природно-географских фактора – рељефа, вода, климе – и делатности људи</p> <p>1.4.ПД.2.6.4. зна редослед којим су се јављали важни историјски догађаји, појаве и личности</p> <p>1.4.ПД.2.6.5. уочава сличности и разлике између начина живота некад и сад</p> <p>1.4.ПД.2.6.6. препознаје основна културна и друштвена обележја различитих историјских периода</p> <p>1.4.ПД.2.6.7. препознаје на основу карактеристичних историјских извора о ком историјском периоду или личности је реч</p>
	<p>1. У области ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА ученик/ученица:</p> <p>1.4.ПД.3.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима</p> <p>1.4.ПД.3.1.2. разуме функционалну повезаност различитих делова тела живих бића</p> <p>3. У области МАТЕРИЈАЛИ ученик/ученица:</p> <p>1.4.ПД.3.3.1. разуме како загревање и хлађење воде и ваздуха утичу на појаве у природи</p> <p>1.4.ПД.3.3.2. примењује знање о променама материјала за објашњење појава у свом окружењу</p>

НАПРЕДНИ НИВО	<p>4. У области КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ ученик/ученица: 1.4.ПД.3.4.1. уме да чита географску карту примењујући знања о странама света и значењу картографских знакова</p> <p>5. У области ДРУШТВО ученик/ученица: 1.4.ПД.3.5.1. разуме заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима 1.4.ПД.3.5.2. разуме да се права и обавезе чланова друштвених група међусобно допуњују</p> <p>6. У области ДРЖАВА СРБИЈА И ЊЕНА ПРОШЛОСТ ученик/ученица: 1.4.ПД.3.6.1. зна шта је претходило, а шта је уследило након важних историјских догађаја и појава</p>
---------------	--

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ ПРИРОДА И ДРУШТВО	МЕСЕЦ У ГОДИНИ									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Природне и друштвене одлике Србије	■	■	■	■						
Човек-природно и друштвено биће				■	■					
Материјали						■	■			
Прошлост Србије								■	■	■

Назив предмета	ЛИКОВНА КУЛТУРА
Циљ	Циљ учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Годишњи фонд часова	72	Недељни фонд часова	2
Наставна средства	Уџбеник	\	
	Остало	репродукције уметничких дела, графитна оловка, лист из блока, оловка, дрвене боје, маказе, лепак за папир, дебљи папири, фломастери, темпере и пратећи прибор, воштане боје, фотографије, музика на CD-у, колаж-папир, узорци различитог накита, фотографије накита, ДАС маса, глинамол, туш, примери украсних папира, флис-папир у боји, предмети за отискивање, креде у боји, интернет, рачунар	
Наставне методе	Вербална, текстуална, илустративна, демонстративна, хеуристичка, дискусија, експериментална, практичан рад посматрање,		
Иновације	Посета позоришних представа и музејима, израда паноа, самостални пројекти ученика, израда реклама, интегративни дани, дигитализована настава		
Активности	Наставника	Саопштава наставне садржаје, организује и усмерава идеје и креативност, упознаје ученике са методама и техникама успешног ликовног изражавања, преноси теоријска и практична знања, процењује и оцењује ниво и квалитет радова, преноси културне вредности, формира правилан поглед на свет и систем вредности, развија карактер ученика и црте личности	
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно усвајање знања (посматрање, уочавање, опажање описивање, процењивање, груписање, праћење, бележење, практиковање, истраживање, сакупљање, стварање, играње, експериментисање), понављање, вежбање, анализирање и синтетизовање података, чињеница и информација, учешће у дискусији, израда и презентовање самосталних лабораторијских и практичних радова	
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица		
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци		

Сарадња	... са другим одељењима и разредима, са родитељима, другим школама, позориштима, музејима, организацијама, културним институцијама и другим установама локалне заједнице(ДУБ,ЦК,ПДНБ); сарадња наставника унутар и међу стручним активима школе на изради и реализацији заједничких пројеката, размени искустава...
---------	--

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА	МЕЂУ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈ Е
<ul style="list-style-type: none"> -поштује инструкције за припремање, одржавање и одлагање материјала и прибора; - изражава замисли, интересовања, сећања, емоције и машту традиционалним ликовним техникама; - користи амбалажу и предмете за једнократну употребу у стваралачком раду; - примени, у стваралачком раду, основна знања о композицији; - користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад; - тумачи једноставне знаке, симболе и садржаје уметничких дела; 	КОМПОЗИЦИЈА	Елементи композиције – облик, боја, линија, текстура, светлина (валер). Положај елемената у композицији – хоризонтални, вертикални, дијагонални. Материјали и технике – графитна оловка, туш и четка, туш и перо, акварел, гваш, темпере, фротаж, колаж, деколаж, асамблаж, меки материјали.	Анализа продуката дечијег рада	<ul style="list-style-type: none"> 1.Компетенција за целоживотно учење 2.Комуникација 3.Рад са подацима и информацијама 4.Дигитална компетенција 5.Решавање проблема 6.Сарадња 7.Одговорно учешће у демократском друштву 8.Одговоран однос према здрављу 9.Одговоран однос према околини 10.Естетичка компетенција 11.Предузимљивост и предузетничка компетенција
	СПОРАЗУМЕВАЊЕ	Хералдика – застава, грб, печат. Пиктограми. Споразумевање сликом.		
	НАСЛЕЂЕ	Споменици природе и споменици културе у Србији. Археолошки локалитети, замкови и утврђења, манастири, музеји. Познати уметници и најзначајнија дела.		
	СЦЕНА	Сценографија за позориште, филм и		

-разговара о значају одабраног уметника, уметничког дела, споменика и музеја;
 -учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта или радионице;
 -разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити.

--

телевизију. Елементи сценографије.

--

--

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ ЛИКОВНА КУЛТУРА	МЕСЕЦ У ГОДИНИ									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Композиција										
Споразумевање										
Наслеђе										
Сцена										

Назив предмета	МУЗИЧКА КУЛТУРА
Циљ	Циљ учења Музичке културе је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

Годишњи фонд часова	36	Недељни фонд часова	1
Наставна средства	Уџбеник	<i>Музичка култура 4, уџбеник за трећи разред основне школе; Маја Обрадовић, „ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”</i>	
	Остало	свеска, нотна свеска, КД- Музичка култура за 4.разред, Орфов инструментариј-звечка, штапићи, бубањ, триангл , металофон, рачунар, интернет, Mozabook	
Наставне методе	Вербална, демонстративна, илустративна, текстуална, слушање, свирање, разговор, играње, певање,		
Иновације	Настава у природи, посећивање позоришних представа, интегративни дан, дигитализована настава		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену наученог, прати ниво савладаности	
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно (певање песама по слуху, усвајање и примена основа музичке писмености, слушање вредних дела народне и уметничке музике, свирање на различитим дечјим инструментима, анализа, синтеза, помагање различитим звучним и музичким помагалима, активност у музичком стваралаштву, импровизација)	
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица		
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, разни стручњаци		
Сарадања	... са другим одељењима и разредима, са родитељима, другим школама, позориштима, музејима, организацијама, културним институцијама и другим установама локалне заједнице(ПДНБ); сарадња наставника унутар и међу стручним активима школе на изради и реализацији заједничких пројеката, размени искустава...		

ИСХОДИ По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА	МЕЂУ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
---	--------------------	-----------------	----------------------	------------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> - опише своја осећања у вези са слушањем музике; - препознаје народну и уметничку музику; - опише улогу музике у медијима; - разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; - повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражајности; - уочи контраст и понављање у музичком делу; - пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; - примени изражајне музичке елементе; - осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; - осмисли музички одговор на музичко питање; - осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; - изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају; 	<p>СЛУШАЊЕ</p> <p>МУЗИКЕ</p>	<p>Композиције различитог карактера.</p> <p>Елементи музичке изражајности (инструмент, глас, мелодијска линија, темпо, ритам, динамика).</p> <p>Вокална и инструментална музика (композиције домаћих и страних композитора).</p> <p>Дела фолклорне традиције српског и других народа.</p> <p>Музичка прича.</p> <p>Музика у служби других медија.</p> <p>Музички бонтон.</p> <p>Музика и здравље.</p>	<p>Усмене провере</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад са подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и предузетничка компетенција
<ul style="list-style-type: none"> - поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; 		<p>Музичке игре (дидактичке).</p> <p>Певање песама различитог садржаја и</p>	<p>Практични рад</p>	

<p>- коментарише своје и туђе извођење музике; - самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације: - учествује у школским приредбама и манифестацијама.</p>	<p>ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ</p>	<p>карактера по слуху. Певање и свирање песама из нотног текста. Свирање песама по слуху на дечјим инструментима и/или на другим инструментима. Народни инструменти нашег и других народа. Музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим инструментима и на алтернативним изворима звука. Динамика (крешендо, декрешендо). Темпо (Andante. Moderato. Allegro). Боја (различити гласови и инструменти). Трајање (цела нота и пауза. нота четвртине са тачком). Савладавање тонске висине и солмизације у обиму це1-це2. Тактирање у 3/4 и 4/4 такту. Це-дур лествица. Репетиција, прима и секунда волта.</p>		
	<p>МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО</p>	<p>Једноставна ритмичка и мелодијска пратња. Музичка питања и одговори и музичка допуњалка. Звучна прича на основу познатих музичких садржаја, звучне ономотопеје и илустрације на краћи литерарни текст (учење у контексту).</p>	<p>Усне провере Практични рад</p>	

Назив предмета	ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ
Циљ	Циљ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Годишњи фонд часова	108	Недељни фонд часова	3
Наставна средства	Уџбеник	\	
	Остало	Справе и реквизити за наставу физичког васпитања: лопте, вијаче, чуњеви, шведски сандук, струњаче, рачунар, интернет	
Наставне методе	Вербална, демонстративна, илустративна, текстуална, слушање, свирање, разговор, играње, певање		
Иновације	Настава у природи, посећивање позоришних представа, спортска активност од значаја за друштвену средину (тенис), школска и друга такмичења, крос, спортски дан, интегративни дани		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, демонстрира, подстиче примену наученог, прати ниво савладаности	
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно (ходање, трчање, кретање, посматрање, обликовање корака, скакање, прескакање, бацање, хватање, добацивање, пребацивање, гађање, пењање, пузање, провлачење, кретно естетско обликовање, опажање, вежбе са реквизитима, плесање, играње)	
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, фискултурна сала		
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, библиотекар, педагог, психолог, логопед, предметни наставник, школски лекар, разни стручњаци		
Сарадања	... са другим одељењима, са родитељима, другим школама, позориштима, музејима, организацијама, културним институцијама и другим установама локалне заједнице; сарадња наставника унутар и међу стручним активима школе на изради и реализацији заједничких пројеката, размени искустава...		

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА	МЕЂУ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
<ul style="list-style-type: none"> - примени општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); - правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; - комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; - одржава равнотежу у различитим кретањима; - правилно држи тело; - самостално коригује неправилно држање; - правилно подиже, носи и спушта терет; - изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу; - изведе дечји и народни плес; - користи терминологију вежбања; - поштује правила понашања на вежбалиштима; 	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	Вежбе за развој снаге са реквизитима и без реквизита. Вежбе за развој покретљивости са реквизитима и без реквизита. Вежбе за развој аеробне издржљивости. Вежбе за развој брзине и експлозивне снаге. Вежбе за развој координације. Национална батерија тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности. Моторичке вештине и игре у развоју моторичких способности	мерење према скалама постинућа посматрање ученичког ангажовања	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад са подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини
	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ СПОРТИ	Атлетика	Технике трчања. Истрајно трчање. Скок удаљ згрчном техником. Бацање лоптице из залета. Скок увис прекорачном техником.	мерење према скалама постинућа посматрање ученичког ангажовања

- поштује мере безбедности током вежбања;
- одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима;
- поштује и примени правила игре;
- навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа;
- прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења;
- уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања;
- прати промене у сопственој тежини и висини;
- сагледа резултате физичких способности;
- препозна здравствено стање када не треба да вежба;
- примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања, као и у другим ситуацијама;
- уредно одржава простор у коме живи и борави;
- увиди значај правилне исхране за вежбање;
- повеже различита вежбања са њиховим утицајем на здравље;
- препозна лепоту покрета и кретања;
- користи научена вежбања у рекреацији породице;
- правилно реагује у случају

СПОРТС КЕ ДИСЦИ ПЛИНЕ		Тробој.	
	Спор тска гимна стика	Основни садржаји Вежбе на тлу: вежбе и комбинације. Прескоци и скокови (прескок разношка). Вежбе у вису, вежбе у упору и вежбе са променама висова и упора. Вежбе равнотеже на шведској клупи и ниској греди. Прошире ни садржаји Вежбе на тлу: - летећи колут из места. - састав.	мерење према скалама постинућа посматрање ученичког ангажовања
	Основе тимски х, спортск их и елемен тарних игара	Мини-рукомет. Футсал – „мали фудбал”. Основни елементи кошарке и мини-кошарка. Основни елементи одбојке. Јацент.	мерење према скалама постинућа посматрање ученичког ангажовања
Пле с и рити мика	Вежбе са вијачом. Вежбе са лоптом. Вежбе са	мерење према скалама постинућа посматрање ученичког ангажовања	

повреде у школи; - вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању; - учествује у предлагању садржаја и начина рада.		обруче м. Народно коло „Моравац”. Народно коло из краја у којем се школа налази.		
	Пливање	Основна обука пливања. Скок на ноге.		
	Полигони	Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима.	мерење према скалама постинућа посматрање ученичког ангажовања	
ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	Култура вежбања и играња	Основна правила вежбања. Основна правила мини- – рукомета, фудсала, кошарке, мини-кошарке и одбојке. Понашање према осталим учесницима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе). Чување и одржавање материјалних добара. Постављање, склањање и чување справа и реквизита неопходних за вежбање. „Ферплеј” (навијање, победа, пораз, толеранција). Значај вежбања у породици.	праћење развоја односа према здрављу	

Назив предмет а	ПРОЈЕКТНА НАСТАВА		
Циљ	Циљ је оспособити ученика за бројне активности, међу којима су: самостално проналажење информација; способност решавања проблема; самостално учење; рад у групи, сарадња; критички односпрема властитом и туђем раду; доношење одлука; аргументовање; усвајање другачијих, нових начина рада; планирање; поштовање рокова и преузимање одговорности.		
Годишњи фонд часова	36	Недељни фонд часова	1
Наставна средства	Уџбеник	/	
	Остало		
Наставне методе	монолошка, дијалогска, демонстрациона, практичних радова, писаних и графичких радова, проблемска, истраживачка, ИКТ метода, интерактивне методе, методе образовних игара.		
Иновације			
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, усмерава ученике, подстиче примену научног, пративосавладаности	
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно	
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица		
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, педагог, психолог		
Сарадња	... са другим одељењима и разредима, са родитељима, другим школама, позориштима, музејима, организацијама, културним институцијама и другим установама локалне заједнице(); сарадња наставника унутар и међу стручним активима школе на изради и реализацији заједничких пројеката, размени искустава...		

ИСХОДИ По завршеном разреду ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА	МЕЂУ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
	БРИНИМО О ВОДАМА, УЧИМО У ШКОЛАМА	<p>Упознавање ученика са начинима загађења, заштитом и рационалним коришћењем воде.</p> <p>Планирање и подела активности, избор материјала и метода рада, дефинисање места и динамике рада</p> <p>Реализација активности</p> <p>Приказ добијених резултата и продуката (Power Point)</p> <p>Анализа и вредновање</p>	Посматрање учениковог ангажовања	
	ОДРЖИВИ РАЗВОЈ	<p>Упознавање ученика са обновљивим и необновљивим ресурсима и утицајем човека на природна богатства</p> <p>Планирање и подела активности, избор материјала и метода рада, дефинисање места и динамике рада</p> <p>Реализација активности</p> <p>Приказ добијених резултата и продуката (Power Point)</p>	Посматрање учениковог ангажовања	

		Анализа и вредновање	
	ШЕТЊА ОКО СВЕТА	<p>Упознавање ученика са апликацијом „Walk Around the Earth“ и претраживачем Google Earth</p> <p>Планирање и подела активности, избор материјала и метода рада, дефинисање места и динамике рада</p> <p>Реализација активности</p> <p>Приказ добијених резултата и продуката (Power Point, фотографије и филмови)</p> <p>Анализа и вредновање</p>	Посматрање учениковог ангажовања
	ИСТОРИЈА БЕЖАНИЈЕ	<p>Упознавање ученика са историјом Бежаније путем пројекције филма „Стара Бежанија“</p> <p>Планирање и подела активности, избор материјала и методарада, дефинисање места и динамике рада</p> <p>Реализација активности</p> <p>Приказ добијених резултата и продуката (Power Point, фотографије и филмови)</p> <p>Анализа и вредновање</p>	
Назив	ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ		

програма	
Циљ	Циљ наставе и учења Грађанског васпитања је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске и локалне заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

Годишњи фонд часова	36	Недељни фонд часова	1
Наставна средства	Уџбеник	/	
	Остало	Приручник за наставнике – Нада Игњатовић-Савић:Грађанско васпитање, сазнање о себи и другима 4	
Наставне методе	Вербална		
Иновације	Настава у природи, посећивање позоришних представа		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену наученог, прати ниво савладаности	
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно (игре улога, цртање, пантомима, вербални исказ, игре покрета)	
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица		
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, педагог, психолог, , предметни наставник, разни стручњаци		
Сарадња	... са другим одељењима и одељењима, са родитељима, другим школама, позориштима, музејима, организацијама, културним институцијама и другим установама локалне заједнице(ЦК,ДУБ,ПДНБ); сарадња наставника унутар и међу стручним активима школе на изради и реализацији заједничких пројеката, размени искустава...		

ИСХОДИ По завршеном разреду ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА	МЕЂУ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
<ul style="list-style-type: none"> - разликује примере одговорног и неодговорног понашања људи према животној средини; - се понаша у свакодневним ситуацијама на начин који уважава животну средину и рационалну потрошњу ресурса; - образложи важност информисања о стању животне средине и начинима њене заштите; - аргументује добити од заједничког живота људи припадника различитих култура; - наведе елементе традиције и културе свог народа и покаже интересовање и поштовање за друге културе и традиције; - образложи значај подршке избеглицама и мигрантима да у новој средини сачувају свој језик, традицију, културу; 	ЉУДСКА ПРАВА Ја и други на планети Земљи	<p>Планета Земља припада свима који на њој живе</p> <p>Узајамни утицај природе и човека.</p> <p>Потребе појединца и опште добро – задовољавање људских потреба без угрожавања будућих генерација.</p> <p>Одговоран однос према свету у коме живимо – <i>Мисли глобално делуј локално.</i></p> <p>Право на здраву животну средину</p> <p>Трећа генерација људских права.</p> <p>Вредности на којима почива – право на живот у здравој животној средини; право на одржив економски развој; право на рационално коришћење природних и енергетских ресурса; право на спречавање свих облика загађивања животне средине; право на доступност информација о стању животне средине.</p>	Посматрање учениковог ангажовања	<ol style="list-style-type: none"> 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад са подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и предузетничка компетенција

<ul style="list-style-type: none"> - наведе примере из свакодневног живота којима се илуструје сусретање различитих култура; - дискутује о томе како непознавање других култура утиче на настанак стереотипа, предрасуда и дискриминације; - препознаје примере прекомерне потрошње; - препознаје у медијима поруке које подстичу прекомерну потрошњу, посебно деце и младих; - критички разматра појаву бацања хране и расипања воде; - процењује важне чињенице о производима које купује читајући декларацију и води рачуна о односу цене и квалитета; - испољи заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду; - учествује у изради плана и реализацији акције, њеној промоцији и вредновању. 	<p>ДЕМОКРАТСК О ДРУШТВО</p> <p>Култура и традиција</p>	<p>Култура и традиција</p> <p>Материјално и нематеријално наслеђе једне заједнице настало под утицајем свих народа који су ту живели и сада живе.</p> <p>Културни идентитет</p> <p>Неговање традиције и културе сопственог народа и поштовање традиције и културе других.</p> <p>Мултикултуралност и интеркултуралност</p> <p>Живот поред људи других култура или заједнички живот са њима.</p> <p>Избеглице и мигранти</p> <p>Невољно кретање људи из једне у другу културну заједницу. Непознавање других култура као основ за развој стереотипа, предрасуда и дискриминације. Уклопити се у нову средину, а сачувати свој културни идентитет.</p> <p>Сусретање култура</p> <p>Сусретање и прожимање различитих култура без губљења културног идентитета.</p>	<p>Посматрање учениковог ангажовања</p>	
--	--	---	---	--

<p>ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНО М СВЕТУ Прекомерна потрошња</p>	<p>Потрошачко друштво Стварне потребе и прекомерна потрошња. Неравнотежа – гладни и жедни у свету у којем се храна баца а вода расипа. Амбалажа важнија од садржаја – гомилање отпада. Притисак произвођача – нови модели новог модела. Деца – омиљена циљна група произвођача. Медији и потрошачка култура Поруке медија у подстицању потрошње. Деца у рекламама. Права потрошача Информације од значаја за потрошаче. Однос цене и квалитета производа. Права и одговорност потрошача. Заштита потрошачких права.</p>	<p>Посматрање учениковог ангажовања</p>	
<p>ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Еколошка акција</p>	<p>Планирање и извођење еколошке акције Одређивање циља и израда плана акције. Извођење и документовање акције. Промоција акције на нивоу школе. Вредновање акције.</p>		

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	МЕСЕЦ У ГОДИНИ									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Људска права										
Грађанско друштво										
Процеси у савременом друштву										
Грађански активизам										

Назив предмета	ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС
Циљ	Циљ учења програма Православни катихизис је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности човечанства, свесна да су оне плод непрекинутог вековног искуства.

Годишњи фонд часова	36	Недељни фонд часова	1
Наставна средства	Уџбеник	/	
	Остало	„Недостајати" Т. Телехтон „Мали принц", А. С.Егзипери „ Са пашњака до научењака“ Михајло Пупин „Из Ја-града у Ти-град" Мирсини Вигопулу „Из Ти-града у Небески град" Мирсини Вигопулу	
Наставне методе	Вербална, практичних радова		
Иновације	интернет, паметна табла, интегративни дан		
Активности	Наставника	Планира, организује, бира садржаје, реализује, подстиче примену научног, прати ниво савладаности	
	Ученика	Активно учествује у настави – самостално и интерактивно(игре улога, цртање, пантомима,	

	вербални исказ, игре покрета)
Ресурси	Ученици, учитељ, родитељи, двориште, учионица, физкултурна сала, јавне, верске и културне установе, природно окружење
Сарадници	Ученици, учитељ, родитељи, педагог, психолог

ИСХОДИ По завршеном разреду ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДР ЖАЈИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА	МЕЂУ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
<ul style="list-style-type: none"> – сагледа садржаје којима се бави настава Православног катихизиса у току 4. разреда основне школе; – објасни важност постојања заједнице; – наведе разлике између Цркве и свих других заједница; – објасни Цркву као слободну заједницу, у којој учествују само они који то желе; – објасни узајамност појмова <i>хришћани</i> и <i>Црква</i>; – уочи да Црква оживљава свет; 	<p>УВОД</p> <p>Дружимо са Богом и светима – уводни час</p>	<p>Упознавање са садржајем програма и начином рада</p>	<p>Посматрање Слушање</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад са подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и предузетничка компетенција

<ul style="list-style-type: none"> – објасни да нас Христос позива у лични однос - заједницу љубави; – Објасни веру као основ заједнице са Богом; – објасни делатност апостола као позивање у заједницу са Богом; – наведе неке од разлога Христовог оваплоћења (рађања); – објасни да је Бог из бриге према свету и човеку послао свога Сина у свет; – знати песму „Звезда се засја“; – увиди да су сви позвани да 	<p style="text-align: center;">ЦРКВА ЈЕ НАШ ИЗБОР</p> <p style="text-align: center;">Заједница је основ живота</p> <p style="text-align: center;">Црква је наш избор</p> <p style="text-align: center;">Црква је заједница са Светом Тројицом</p> <p style="text-align: center;">Црква је циљ стварања света</p> <p style="text-align: center;">Свет изван заједнице са Богом</p> <p style="text-align: center;">Свет у заједници са Богом</p>	<p>Прича“Недостајати” Т. Телехтон</p> <p>Песма Св. Владике Николаја „Заједничарење са небом “</p> <p>Одабрани одељци из књиге „Из Ја-града у Ти град“</p> <p>Одломак из песме“Зимска идила“ Војислава Илића“</p>	<p>Посматрање Слушање</p>	
--	---	--	-------------------------------	--

<p>буду светиетљи;</p> <ul style="list-style-type: none"> – Препозна светитеља као личног узора у богопознању; – препозна вредност дела Светог Саве и за данашње време“; – објасни Литургију као начин на који сви остварујемо заједницу са Богом; – Објасни грех као последицу одсуства љубави; – разликује самољубље од љубави; – примењује врлине у 	<p>ХРИСТОС НАС СВЕ ЗОВЕ</p> <p>Христос позива Апостоле</p> <p>Вера основ заједнице</p> <p>Апостоли позивају свет</p> <p>Човек само срцем јасно види</p> <p>Христос нас зове</p> <p>Божић</p>	<p>Прилагођена и препричана новозаветна прича о Христовом позиву Апостола</p> <p>Новозаветна прича о ап. Петру када тоне</p> <p>О делима Апостола</p> <p>«Мали принц», А. С.Егзипери - одломци</p> <p>Песма «Звезда се засја»</p>	<p>Посматрање Слушање</p>	
--	---	---	-------------------------------	--

<p>изражавању захвалности и љубави;</p> <ul style="list-style-type: none"> – врлину схвати као последицу личног труда; – знати текст молитве <i>Царе небески</i> – бјасни изглед православног храма као јединство неба и земље. 	<p style="text-align: center;">ДИВАН ЈЕ БОГ У СВЕТИМА СВОЈИМА</p> <p>Светитељи – сведоци љубави Божје</p> <p style="text-align: center;">Свети Сава - путеводитељ у живот вечни</p> <p style="text-align: center;">Успињање ка Христу (опис н.ј – прича о Закхеју)</p> <p style="text-align: center;">Свети Симеон Богопримац - сусрет са Христом</p> <p style="text-align: center;">Литургијско путовање заједнице свих светих</p>	<p>Прилагођена и препричана нека житија светих</p> <p>Приче из живота Светога Саве</p> <p>Одломак из књиге Михајла Пупина „Са пашњака до научењака“ (одломак у коме се говори о нашој вери и Светоме Сави)</p> <p>Прича о Закхеју</p> <p>Празник Сретење Господње</p> <p>Св. Владика Николај одломак из „Небеске Литургије“</p>	<p>Посматрање Слушање</p>	
--	--	---	-------------------------------	--

	<p>ЗНАЧАЈ ВРЛИНСКОГ ЖИВОТА</p> <p>На путу светости</p> <p>Усавршавању нема краја</p> <p>Пут ка вечности</p> <p>Хришћанске врлине</p> <p>Врлинослов – свети нас уче</p>	<p>Грех као промашај циља</p> <p>Последице пада у грех</p> <p>Обрада одабраних поглавља из књиге «Из Ти-града у Небески град»</p> <p>Поуке светих: Григорије С. Петров ;</p> <p>Васкршња прича дарови доброг мудраца Христу Спаситељу „Четврти мудрац“</p> <p>Прича о Светом Спиридону</p> <p>Свети Василије Острошки - (прича „Свечев лијек“);</p>	<p>Посматрање Слушање</p>	
--	--	---	-------------------------------	--

	<p>СА НАМА ЈЕ БОГ</p> <p>Васкрсење и Педесетница</p> <p>Црква је икона Царства Божијег</p> <p>Црквена уметност - одсјај Царства Божијег</p>	<p>Педесетница – рођендан Цркве</p> <p>Молитва Царе небески</p> <p>Одломци из јеванђелских текстова, допуњене фотографијама фресака, који приказују домострој спасења</p>	<p>Посматрање</p> <p>Слушање</p>	
--	---	---	----------------------------------	--

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	МЕСЕЦ У ГОДИНИ									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Дигитални свет										
Бринемо о водама, учимо у школама										
Одрживи развој										
Шетња око света										
Историја Бежаније										